

Uvodnik

Ubrzane promjene tehnologije i otvaranje brojnih novih mogućnosti djelovanja, prisilili su knjižničare da ponovo razmotre svoje zadatke i odgovornosti te utvrde jesu li postavljena profesionalna i etička načela primjerena novom vremenu. To je pojava kojoj treba posvetiti dužnu pažnju, smatraju u IFLA/FAIFE-u, ali i prilika da se razmotri odnos knjižničarskih društava i institucija, IFLA-inih članica prema osnovnim vrijednostima istaknutim u Glasgowskoj deklaraciji, čiji prijevod objavljujemo u ovom broju.

Prihvatanje IFLA-inog stajališta da je intelektualna sloboda osnova demokracije, a predanost intelektualnoj slobodi bitna odgovornost knjižnične i informacijske struke, koja se izražava u etičkim kodeksima i iskazuje u praksi, HKD je iskazao još na 32. skupštini, kada je donio *Izjavu o slobodnom pristupu informacijama*. Hrvatsko knjižničarsko društvo tada je izjavilo da podržava, promiče i brani intelektualnu slobodu u skladu s čl. 19. Opće deklaracije UN o ljudskim pravima, ističući da je "Pravo na znanje jedno (je) od temeljnih ljudskih prava kojim se svim građanima osigurava istinska jednakost u društvu". Bio je to dokument koji je na nov način prikazao ulogu Društva, obvezujući ga da stane u obranu prava korisnika i interesa javnosti. Kada je donesena Izjava, HKD je imao Etički kodeks, ali nije postojalo tijelo koje bi pratilo poštivanje temeljnih načela, odnosno koje bi na neki način donijelo časnii pravorijek u mogućem sporu između HKD-a i javnosti.

Na ovogodišnjoj 33. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva, usvojeni su novi Statut i Etički kodeks, a prema novom Statutu izabrano je i novo tijelo – Etičko povjerenstvo, čiji je zadatak da prati poštivanje načela Etičkog kodeksa i da reagira na njegovo kršenje.

Svoj prvi Etički kodeks Hrvatsko knjižničarsko društvo donijelo je prije 10 godina, 1992., a prije godinu dana krenuli smo u njegovu izmjenu, vođeni mišlju da treba jasnije iskazati opredjeljenje za poštivanje intelektualne slobode, odnosno da etička načela treba uskladiti s, u profesiji prepoznatim, vrijednostima i istaknuti obavezu njihovog promicanja od strane svih pripadnika profesije. To uključuje i podršku radu izabranog Etičkog povjerenstva, jer poštujući i promičući utvrđene vrijednosti, HKD štiti interes i poboljšava status svih pripadnika profesije. Zanimanje s dostojanstvom poziva, prema M. Weberu, izboruje se i potvrđuje upravo dosljednom profesionalnošću rada te prije svega htijenjem promicanja općeg društvenog interesa čime poziv, ali i njegov pro-nositelj, dobiva na posebnom ugledu.

Tema ovogodišnje skupštine, održane od 25. do 27. rujna u Daruvarskim toplicama, bila je upravljanje promjenama u hrvatskim knjižnicama, a nekoliko se izlaganja pozabavilo pitanjima novih mogućnosti djelovanja profesionalnih udruga. Govorilo se o potrebi razvoja vještina komuniciranja s ja-

vnošću, traženju suradnje sa srodnim profesionalnim udrugama, o zagovaranju knjižnica kod lokalnih i državnih vlasti. IFLA je 1. svibnja 2002. objavila "Manifest o Internetu" (prijevod je objavljen u br. 20 HKD Novosti) u kojem među ostalim ističe da "Omogućavanjem neometanog pristupa Internetu, knjižnice i informacijske službe pomažu zajednicama i pojedincima da ostvare slobodu, napredak i razvoj", te IFLA poziva knjižničarsku zajednicu, ali i donositelje odluka na lokalnoj i državnoj razini da izrade "strategiju, politiku i planove kojima će ostvariti načela iz ovog Manifesta".

Izrada strategije, politike i planova nužni su za ostvarivanje prihvaćenih načela IFLA-inih, UNESCO-vih, EBLIDA-inih i drugih dokumenata, ali i načela izraženih u našoj "Izjavi", "Statutu" i "Etičkom kodeksu". Izrada strategije, politike i planova, kroz koje se određuju prioriteta djelovanja Društva, nužna je i zbog koordinacije naraslih aktivnosti, ali i odgovornog ponašanja prema prihvaćenim zadaćama.

Pri izradi strategije ne smije se zaboraviti da koliko se aktivno uključimo u izradu knjižnične legislative i informacijske politike, u prevođenje, ažuriranje i osuvremenjivanje standarda, pravilnika i smjernica, toliko ćemo brzo moći reagirati na stalne promijene, posebno izražene upravo u knjižničnoj djelatnosti. Ne smije se zaboraviti da je promicanje programa stalnog stručnog usavršavanja, kako kroz Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, čiji smo suosnivači, tako i aktivnim djelovanjem Stručnog odbora, odnosno njegovih sekcija, komisija i radnih grupa, u koje treba uključivati mlade, školovane knjižničare iz svih dijelova Hrvatske, važno za daljnje profesionalno djelovanje Društva, ali

Sadržaj

- 2 Razgovarali smo
- 4 Iz rada društva
- 16 Iz regionalnih društava
- 17 Iz knjižnica
- 19 Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU)
- 21 Iz drugih društava
- 22 Međunarodna zbivanja
- 26 Skupovi, stipendije, predavanja
- 33 Novi naslovi
- 34 Prikazi knjiga
- 37 Osobne vijesti
- 39 Reagiranja

i za respektabilno sudjelovanje u međunarodnim udrugama. Da je za sudjelovanje u mnogobrojnim međunarodnim projektima nužno proširenje suradnje i na knjižničarske udruge u nama susjednim zemljama, nastavak suradnje s udrugama s kojima dijelimo zajedničke interese, poput arhivističke i muzejske, ali i uspostava novih vidova suradnje s udrugama nakladnika i knjižara te drugim udrugama i pojedincima s kojima možemo podijeliti znanje i vještine.

Samoorganiziranje mora zauzeti važno mjesto u strategiji djelovanja Društva kao krovne udruge hrvatskih knjižničara. Uspostavljanjem bolje komunikacije sa sveukupnim članstvom, putem tiskanih i elektroničkih izdanja, dobrom suradnjom s regionalnim društvima u zajedničkom ostvarivanju zacrtanih programa, prihvaćanjem novih ideja i sugestija o radu Društva, pružanjem podrške i dužnog uvažavanja dugogodišnjim članovima, koji više nisu aktivni knjižnični djelatnici, ali i uključivanjem novih te aktiviranjem ranijih članova, doprinijet će se kvalitetnijem radu HKD-a. U to spada i izrada zajedničke baze podataka o članstvu te jedinstvenih iskaznica, kroz koje će biti vidljiv status člana te pripadnost, kako regionalnoj udruzi, tako i Hrvatskom knjižničarskom društvu.

Kada je 2001. donesen novi Zakon o udrugama koji je otvorio mogućnost da članovi udruge budu i pravne osobe i pojedinci, HKD je započelo rad na izmjenama Statuta, vođen idejom da se Društvo treba otvoriti prema svim potencijalnim članovima. Tako se prema novom Statutu u HKD, kao nacionalnu udruhu hrvatskih knjižničara, mogu osim pojedinih, regionalnih udruga, učlaniti i pojedinci i institucije, bilo kao redovni, počasni, pridruženi ili potporni članovi.

I na kraju, kako uvjeriti financijere da su programi koje HKD predlaže važni, da smo sposobni ostvariti predložene projekte, organizirati međunarodne i domaće skupove, unaprijediti knjižničnu djelatnost? Samo stalnim i upornim tumačenjem, zajedničkim promoviranjem odabranih programa, uključujući najsposobnije u njihovu realizaciju te zalaganjem svakog člana da u okviru svojih mogućnosti, prijedlogom, savjetom ili primjedbom, pridonese poboljšanju rada. Na našim sastancima, kroz naše publikacije, možemo i moramo argumentirati raspravljati, možemo se i moramo i razilaziti u stavovima, kako bismo iz tih sukoba mišljenja izašli bogatiji idejama, novim pogledima i razumijevanjem. Jer kako kaže H. Arendt u eseju "Što je sloboda": "Tamo gdje ljudi žele biti suvereni, kao individue ili organizirane grupe, moraju se pokoriti pritisku volje, bilo da je to individualna volja kojom prisiljavam sama sebe, ili *opća volja* organizirane grupe."

Ta "opća volja" treba biti vidljiva kako u komuniciranju s nadležnim Ministarstvima tako i u istupanjima na međunarodnim skupovima, gdje trebamo nastupati jedinstveno, zastupati prihvaćena stajališta Društva te tako promicati zajedničke interese profesije.

*Alemka Belan-Simić,
predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva*

Christina Tovoté

Christina Tovoté je niz godina radila kao knjižničar zadužen za odnose s javnošću u Narodnoj knjižnici u Lundu. Danas radi u Knjižnici Stockholmskog sveučilišta. Tajnica je IFLA-ine Sekcije za menadžment i marketing. O informacijskoj pismenosti i strateškim savezima, te menadžmentu i marketingu u knjižnicama, razgovarali smo tijekom 33. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Hrvatski knjižničari su Vas upoznali prije nekoliko godina, točnije 1997. u Lovranu na Međunarodnom savjetovanju "Narodne knjižnice – izazov promjena". Sjećam se kako ste pobudili njihovu veliku pažnju izlaganjem o marketingu narodnih knjižnica, odnosno o tome kako narodnu knjižnicu učiniti vidljivom. Vaše su ideje bile vrlo zanimljive i nadahnjujuće, te moram reći kako koristim Vašu prezentaciju na svojim radionicama jer ste ukazali na zanimljive teme, na primjer kako napraviti nacionalne projekte koji će narodne knjižnice učiniti vidljivim, te privući pažnju šire javnosti na probleme knjižnica. Vi ste tada bili narodni knjižničar zadužen za odnose s javnošću. Molim Vas da nam kažete što se otad dogodilo u Vašem profesionalnom životu?

Mnogo se toga dogodilo. Dugo sam vremena bila narodni knjižničar, negdje oko 30 godina. U jučerašnjem izlaganju istaknula sam da sam u srcu ostala narodni knjižničar. Sada radim u akademskoj knjižnici. Postoje razlike između narodnog i akademskog knjižničarstva. Mi, narodni knjižničari, volimo biti

vidljivi, te volimo korisnicima pružati usluge i brinuti se za njih tako da svatko dobije ono što treba. U akademskim knjižnicama, knjižničari se trebaju naviknuti pokazivati studentima kako da neke stvari naprave sami. Zbog toga knjižničari u akademskim knjižnicama ne rade baš sve za studente kao što to rade knjižničari u narodnim knjižnicama za svoje korisnike. Ponekad se ne slažem s kolegama koji mi kažu da ne učinim nešto za studenta jer bi on to mogao i sam. To je razlika koju primjećujem radeći na način narodnog knjižničara u akademskoj knjižnici. No, Vi ste me pitali što se u međuvremenu dogodilo. Ukazala mi se prilika da postanem *chief information officer* u Uredu za kulturu i zabavu u Lundu. Na to sam mjesto došla iz Gradske knjižnice u Lundu. Biti *chief information officer* je bilo vrlo zanimljivo jer je pokrivalo široki raspon različitih usluga od knjižnice, javne umjetničke škole do javnog bazena. Kroz dvije godine koliko sam radila taj posao naučila sam mnogo, pogotovo kako ostvariti projekte pružanja usluga. To sam pokušavala i dok sam radila kao narodni knjižničar, ali tada mi nisu bili dostupni svi dijelovi projekata, odnosno sve ono što stoji iza njih. No, radeći taj posao, s vremenom su mi počeli nedostajati korisnici. U uredu sam imala vrlo drage kolege, ali se nisam susretala s djecom, odraslima, studentima. Dakle, nakon dvije godine, kada je izgrađeno novo Sveučilište u Malmöu, koji je blizu Lunda, ukazala mi se prilika da organiziram novonastalu knjižnicu od samog početka. Mislim da nema ničeg zanimljivijeg nego stvoriti i ustrojiti knjižnicu iz ničega. Radila sam, ponovo, dvije godine u Knjižnici Sveučilišta u Malmöu, zatim sam prešla u Knjižnicu Stockholmskog sveučilišta.

Ključne riječi Vašeg izlaganja na 33. skupštini HKD-a bile su informacijska pismenost i strateški savezi. Što podrazumijevate pod tim izrazima?

Oba su pojma vrlo široka. Iz samog izraza *strateški savez* proizlazi njegovo značenje, savez možete sklopiti s grupama, osobama, odjelima ili organizacijama kako bi poboljšali stvari i bili snažniji. *Informacijsku pismenost* je vrlo teško odrediti i razumijeti. ALA-ina definicija koja kaže da je to sposobnost traženja, pronalaženja, vrednovanja i uporabe informacija je relativno jednostavna. Ali, ona povlači brojna pitanja o tome kako uopće to raditi, kako stvarati, kako pretvarati informacije u znanje. Jer informaciju možete dobiti, ali je morate pretvoriti u vaše osobno znanje i upotrijebiti. Neki to nazivaju *personal knowledge management*. To nije jednostavno objasniti, čak ni profesorima na mom Sveučilištu. Pojednostavljeno, to je način na koji su knjižničari, oduvijek, upućivali korisnike da koriste tiskanu, a danas i elektroničku građu. Riječ je obrazovanju korisnika i bibliografskim uputama koji su pruženi na novi način zbog nove tehnologije.

Spominjali ste neke projekte za poboljšavanje informacijske pismenosti. Možete li ih opisati?

Pokušat ću ukratko. Malmö se nalazi vrlo blizu Lunda koji ima vrlo veliko i staro, tradicionalno Sveučilište. Zbog toga se na novom Sveučilištu u Malmöu, kao i u njegovoj knjižnici, pokušalo napraviti nešto drugo. Željeli su se privući studenti koji potječu iz obitelji u kojima nije postojala tradicija stjecanja visokog obrazovanja. Radi se, na primjer, o imigrantima i starijim osobama koje su zbog zaposlenja rano prekinule školo-

vanje, a sad ga žele nastaviti. Zanimljivo je da je na Sveučilištu veći broj ženskih studenata. Zbog svega rečenog dobili smo sredstva za pokretanje projekta koji primjenjuje posebna pedagoška znanja za obrazovanje studenata, korisnika akademske knjižnice, koji ne pripadaju onim društvenim slojevima iz kojih tradicionalno dolazi najveći broj studenata. Na projektu smo radili s odsjecima Sveučilišta, tako da smo bili vrlo vidljivi, to jest na neki smo način sklopili *strateški savez*. Kako u ovako kratkom vremenu nije moguće detaljno opisati projekt, istaknut ću tek da je on bio vrlo razrađen i konkretan, te da su u izvedbi sudjelovali brojni knjižničari tako da je svaki student radio sa svojim knjižničarem koji ga je poučavao putem prezentacija i primjera.

Drugi projekt kojeg sam spominjala u svom izlaganju je *Learning Gallery* Stockholmskog sveučilišta. Kako je riječ o opsežnom projektu na nivou Sveučilišta, također je bilo potrebno sklapati *strateške saveze* koji su doveli do osnivanja *learning resources* središta u knjižnici koja je srce cijelog projekta.

Tijekom održavanja ovog skupa čula su se razmišljanja kako je struktura stručnog dijela Skupštine vrlo tradicionalno organizirana, sa previše predavanja. Možete li nam reći nešto o strukturi skupova koje organizira Švedsko knjižničarsko društvo?

Vrlo je lako organizirati skup tradicionalne strukture. No, ako želite potaknuti aktivnost sudionika i uvući ih u raspravu, morate ih podijeliti u manje grupe. Toga je bilo i na ovom skupu. Imali ste paralelna izlaganja, tako da su sudionici mogli birati između ponuđenih tema. Švedsko knjižničarsko društvo, uglavnom, organizira radionice. Uvijek postoji uvodno izlaganje, ali se nakon toga radi u manjim grupama. Na kraju, voditelji radionica izvještavaju o postignutim rezultatima. To je puno bolji način rada od slušanja predavanja za predavanjem.

Jedan od zaključaka ovogodišnje Skupštine je da knjižničarstvo kao struka nije vidljivo u hrvatskom društvu. Knjižnice, pogotovo narodne, su vidljive, ali ne i knjižničarstvo. Kakvo je stanje u Švedskoj?

To je vrlo zanimljiva tema. Vrlo je važno promicati i samu struku i knjižnice. Jednostavno, od nekud morate početi. U mojoj smo narodnoj knjižnici, na primjer, knjižničare predstavili članovima lokalne vlasti. Svi su u lokalnoj vlasti dobili pisma sa slikom i telefonskim brojem knjižničara, te pozivom da mu se obrate kad im zatrebaju usluge knjižnice. Knjižničarstvo, kao struku, nije teško približiti ljudima, pogotovo danas kada je u društvu sve vidljiviji *informacijski jaz*. Ljudi istinski trebaju knjižnice, posebno narodne, jer svi ne studiraju i ne pripadaju akademskoj zajednici, no, to ne znači da ne trebaju doživotno učiti. Zbog toga se knjižničarima pruža prilika da pomognu premostiti jaz između informacijski pismenih i nepismenih, te da na taj način pokažu što sve knjižničarstvo može biti. No, moram reći da ni u Švedskoj potencijali knjižničarske struke nisu do kraja iskorišteni. To je značajan problem. Švedsko knjižničarsko društvo radi na promicanju struke i predstavljanju njenih mogućnosti široj javnosti.

Možete li nam nešto reći o nabavnoj politici u Švedskoj. Koliko sami korisnici utječu na izgradnju knjižničnih zbirki?

Na to pitanje ne mogu sa sigurnošću odgovoriti jer se nika-da nisam bavila nabavom. No, ipak mogu reći da su se stvari promijenile. U prošlosti su isključivo knjižničari donosili odluke o izboru građe za knjižnične zbirke. Zbog toga su korisnici znali dobivati onu građu o nekoj temi koju su knjižnice imale, a ne onu koju su oni željeli. Danas narodne knjižnice puno pažljivije oslušuju glas javnosti, te traže da im korisnici iznesu svoje informacijske potrebe, zahtjeve i želje. Time su narodne knjižnice postale bliže komercijalnim tvrtkama koje se također oslanjaju na istraživanja potreba kupaca njihove robe, odno-sno korisnika njihovih usluga.

Postoji li cenzura u Švedskoj?

Naravno da postoji zbog toga što su sredstva za nabavu ograničena. Iz tog razloga uvijek morate vršiti odabir građe za vašu knjižnicu, što predstavlja svojevrsnu cenzuru. No, to je ono što knjižničari rade sami. Vlasti u Švedskoj ne vrše nikakav pritisak na knjižničare. Ja nikada nisam čula za takvo što. Ali, u Švedskoj smo se bili vrlo zabrinuli zbog događaja u južnoj Francuskoj.

Tajnica ste IFLA-ine Sekcije za menadžment i marketing. Možete li nam reći o djelatnostima Sekcije?

Kada sam počela djelovati u IFLA-i, početkom 1990-tih, nisam ništa znala o marketingu. Uputila sam poziv svim zainte-resiranima za tu problematiku da mi se pridruže. Tako je počelo. Sada smo okupljeni u Sekciju za menadžment i marketing. Organiziramo radionice i predavanja, ponekad o menadžmentu, a ponekad o marketingu. No, marketing je dio menadžmenta, pa tu i nema jasne podjele. Prije IFLA-inih skupština organiziramo seminare na kojima pokušavam privući ljude iz različ-ityh zemalja, te im objasniti što je to menadžment i marketing, odnosno kako ih primijeniti u knjižničnom poslovanju. Za naše seminare je karakterističan praktičan rad. Zatim, u sklopu IFLA-inih skupština organiziramo dio posvećan menadžmentu i marketingu. Tako smo, na primjer, prošle godine u Bostonu organizirali blok predavanja posvećen *knowledge management-u*. Naše tematske cjeline pokušavamo osmisliti u suradnji s drugim sekcijama. Za iduću IFLA-inu skupštinu u Berlinu pri-premamo tematski blok o marketingu knjižničarskih društava. Primijetili smo da mnogo mladih ljudi u ovoj struci nisu člano-vi knjižničarskih društava, jer ne znaju koliko je to značajno. Zbog toga želimo raspravljati o marketingu samih knjižničarskih udruga.

I za kraj, sjećam se da ste na spomenutom skupu u Lovra-nu, na kojem ste imali izvrsno izlaganje, izjavili kako je zabavno raditi na marketingu svoje knjižnice.

To je savjet. Naravno da je zabavno. Kada se upustite u marketing svoje knjižnice, vrlo brzo vidite pomake, novac počinja pristizati u knjižnicu. Isto tako, pristižu povratne infor-macije na temelju kojih možete mjeriti učinke. Katalogizacija je osamljenički posao, a kada se bavite marketingom puno ra-dite s kolegama, različitim grupama ljudi i korisnicima. A to je vrlo zabavno.

Razgovarala D. Sabolović-Krajina
Prema zvučnom zapisu prevela A. Barbarić

5. sjednica Glavnog odbora Hrvatskoga knjižničarskog društva

(Daruvarske toplice, 24. rujna 2002.)

Nakon usvajanja dnevnog reda i prihvaćanja zapisnika s 4. sjednice Glavnog odbora, prihvaćen je prijedlog teksta novog Statuta HKD-a javnim glasovanjem (s 12 glasova za i 4 suzdržana).

U nastavku sjednice jednoglasno su prihvaćeni sljedeći izvještaji:

- * izvještaj predsjednice HKD-a o radu Izvršnog odbora;
- * izvještaj predsjednice Stručnog odbora;
- * izvještaj glavne urednice Vjesnika bibliotekara Hrva-tske, izvještaj tajnice o mrežnim stranicama Društva i HKD Novostima, te pismeni izvještaj glavne urednice Društvenih izdanja;
- * izvještaj predsjednice Društva o radu Hrvatskoga knjižničnog vijeća.

Nakon jednoglasno prihvaćenog prijedloga o pet izmjena u rukovodstvu regionalnih društava, članovima Glavnog odbora podijeljen je pismeni prijedlog dnevnog reda 33. izborne skupštine HKD-a koji je, također, jednoglasno prihvaćen. Taj-nica HKD-a izvijestila je prisutne o rezultatu pismenog izja-šnjavanja članova Glavnog odbora o prijedlogu Ocjenjivačkog odbora za dodjelu Kukuljevićeve povelje. Članovi Glavnog odbora pismeno su potvrdili (s 13 glasova za predložene kan-didate, 3 glasa protiv i 1 suzdržanim glasom) dobitnike Kukuljevićeve povelje za 2002.

Članovi Glavnog odbora jednoglasno su prihvatili prijedlog Izvršnog odbora HKD-a o visini godišnje članarine za redovne, potporne i pridružene članove Društva.

a) Članarina za redovne članove: 1. regionalne knjižničarske udruge kao redovni članovi HKD-a izdvajat će iznos od 20,00 kn od svake uplaćene članarine svojih pojedinačnih članova, 2. pojedinci učlanjeni u Društvo kao redovni članovi koji čine Klub knjižničara plaćat će članarinu ukoliko su studenti ili umirovljenici 20,00 kn po osobi, a ako su u rad-nom odnosu 100,00 kn po osobi.

b) Članarina za pridružene članove: 1. pojedinci izvan struke plaćati će godišnju članarinu od 50,00 kn po osobi 2. a članarina za pojedine institucije iznositi će 500,00 kn godišnje.

c) Članarina za potporne članove: 1. iznos pojedinačne članarine bit će minimalno 100,00 kn po osobi, 2. članarina za pojedine institucije iznositi će minimalno 500,00 kn godišnje.

d) Počasni članovi Društva oslobođeni su plaćanja člana-rine.

A. Barbarić prema zapisniku D.-M. Gabriel

Hrvatsko knjižničarsko društvo donijelo je sljedeće ZAKLJUČKE

tematskog dijela 33. skupštine HKD-a održane u Daruvarskim toplicama od 25. do 27. rujna 2002. godine.

1. HKD kao profesionalna udruga mora sustavno i neprekidno promicati:
 - Etički kodeks;
 - stalno stručno obrazovanje;
 - profesionalnu zaštitu svojih članova;
 - međunarodnu suradnju s udrugama knjižničara, posebno s IFLA-om i EBLIDA-om;
 - suradnju sa sličnim i srodnim udrugama u Hrvatskoj;
 - pozitivnu sliku HKD unutar hrvatskog društva;
 - duh zajedništva unutar HKD-a.
2. Management i marketing su neophodni i u teoriji i praksi knjižničarstva i zato je potrebno osigurati razvoj ove nove specifične djelatnosti unutar knjižarstva.
3. Neophodno je i dalje poboljšavati status knjižničara i knjižnica u hrvatskom društvu, a jedan od mogućih načina poboljšanja je naš zahtjev da osnivači i oni koji financiraju knjižnice poštuju i izvršavaju svoje obaveze.
4. HKD mora organizirati zasebnu raspravu o strategiji razvoja knjižnica: projekt NISKA.
5. HKD će promijeniti organizacijsku shemu stručnog dijela Skupštine uvođenjem praktičnog rada u okviru svojih radionica.

T. Sušec

Zapisnik sa 33. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva "Upravljanje promjenama u hrvatskim knjižnicama" (Daruvarske toplice, 25.-27. rujna 2002.)

Izborni dio Skupštine, održan 27. rujna 2002. godine

Izbornu skuštinu HKD otvorila je predsjednica Društva Dubravka Stančin-Rošić.

U kraćem osvrtu na proteklo mandatno razdoblje istakla je nastojanje da se sačuva integritet Društva; da se osuvremeni i ažurira njegova izdavačka djelatnost; da se poboljša financijska osnovica Društva; da se razvijaju i ustale razni oblici stručnog obrazovanja djelatnika svih vrsta knjižnica.

Zahvalila je na suradnji stručnim odborima i sekcijama. Posebno se zahvalila gospodinu Mati Šikiću na dugotrajnom i predanom radu u Društvu.

Predsjednica je predložila Radno predsjedništvo izbornog dijela Skupštine u sastavu: Blaženka Peradenić-Kotur, Silva Pavlinić, Dubravka Stančin-Rošić. Prijedlog je prihvaćen ak-lamacijom.

I. Predsjedavajuća Predsjedništva Blaženka Peradenić-Kotur zahvalila je na povjerenju. Naglasila je da je Verifikacijski odbor utvrdio kvorum delegata te su sve odluke Skupštine pravovaljane. Pozvala je izvjestitelje Ocjenjivačkih odbora za dodjelu nagrada da iznesu prijedloge za:

1. Kukuljevićevu povelju
2. Nagradu Eva Verona

Za Kukuljevićevu povelju prijedlog s radim biografijama i obrazloženjima, za 5 odabranih kandidata (od 12 pravovaljno nominiranih), pročitala je Dubravka Kunštek. To su: Kata Ivić, Jelka Petrak, Marija Šegota-Novak, Ivan Pehar i Mirna Willer. Skupština je jednoglasno prihvatila prijedlog.

Edita Bačić pročitala je radne biografije i obrazloženja za 5 (od 9 nominiranih) kandidatice za nagradu Eva Verona. To su: Snježana Radovanlija Mileusić, Sofija Klarin, Andrea Božić, Andreja Silić i Verena Tibljaš. I ovaj je izbor potvrđen jednoglasno.

Slijedilo je svečano uručenje povelja i nagrada te zahvale u ime nagrađenih.

II. Izborni dio 33. skupštine HKD

U ime Predsjedništva Blaženka Peradenić-Kotur predlaže Dnevni red Skupštine, koji je bez izmjena i dopuna jednoglasno usvojen.

Dnevni red:

1. Izbor radnih tijela Skupštine:
 - a) Verifikacijski odbor (Verica Lulić, Višnja Čanjevac, Vesna Čabrić, Vedrana Juričić, Dubravko Arbanas)
 - b) zapisničari (Đurđa Jureša i Sanjica Faletar)
 - c) ovjervitelji zapisnika: (Ljiljana Sabljak, Marinka Perišić).
 - d) Povjerenstvo za predlaganje kandidata (Ljuba Radman, Jasna Jednačak, Aleksandra Malnar)
 - e) Birački odbor (Tomislav Silić, Irena Krumes-Šimunović, Elizabeta-Rybak Budić, Tatjana Cifrak-Kostelac, Tamara Krajna)
2. Izvještaj Verifikacijskog odbora
3. Izvještaj tajnice HKD-a
4. Izvještaj Nadzornog odbora
5. Razrješenje predsjednika HKD-a, Glavnog odbora i Nadzornog odbora
6. Usvajanje novog Statuta HKD-a
7. Odluka o visini članarine u HKD-u
8. Usvajanje novog Etičkog kodeksa
9. Predlaganje kandidata za:
 - a) predsjednika HKD-a
 - b) Glavni odbor
 - c) Nadzorni odbor
 - d) Etičko povjerenstvo
10. Glasovanje

1. Prema Dnevnom redu prišlo se izboru radnih tijela.

a) Prijedlog od 5 članova Verifikacijskog odbora u sastavu: Verica Lulić, Višnja Čanjevac, Vesna Čabrić, Vedrana Jurčić i Dubravko Arbanas jednoglasno je prihvaćen.

b) Jednoglasno je usvojen i prijedlog za zapisničare: Đurđicu Jureša i Sanjicu Faletar.

c) Na isti je način prihvaćen prijedlog ovjervitelja zapisnika: Ljiljanu Sabljak i Marinku Perišić.

d) Prijedlog članova Povjerenstva za predlaganje kandidata u sastavu: Ljubica Radman, Jasna Jednačak i Aleksandra Malnar jednoglasno je prihvaćen.

e) Prijedlog članova Biračkog odbora, u sastavu: Tomislav Silić, Irena Krumes-Šimunović, Elizabeta-Rybak Budić, Tatjana Cifrak-Kostelac, Tamara Krajna, jednoglasno je prihvaćen.

2. Višnja Čanjevac podnosi izvješće Verifikacijskog odbora. Od 56 opunomoćenih delegata prisutno je 53, i to iz 14 regionalnih društava (nedostaju delegati Društva knjižničara Karlovac), tj. utvrđeno je 14 pravovaljanih glasova. Kako je za izglasavanje novoga Statuta HKD potrebna dvotrećinska većina, to je ona osigurana sa 10 glasova delegata. Za ostale odluke potrebna je natpolovična većina. Stoga je utvrđeno da je osiguran dovoljan broj glasova za pravovaljani rad Skupštine.

3. Izvješće tajništva HKD, uključujući i financijski izvještaj, podnijela je tajnica Dunja-Marija Gabriel.

Bez rasprave ili pitanja Izvješće je prihvaćeno s 13 glasova za.

4. Izvještaj Nadzornog odbora podnijela je Jasna Kovačević, pohvalivši veoma uredno vođenje blagajničkih poslova. Izvještaj je usvojen s 12 glasova za.

5. Razrješenje dužnosti predsjednika, Glavnog i Nadzornog odbora.

a) Razrješenje dužnosti dosadašnje predsjednice HKD, Dubravke Stančin-Rošić, konstatirano je s 12 glasova za.

b) Razrješnicu Glavnog odbora HKD iz prethodnog mandata u sastavu: Dražen Herman, Tea Grujić, Nada Profozić, Jelka Pavičić, Branka Solina, Silva Pavlinić, Edita Bačić, Elvira Katić, Marica Šapro-Ficović, Borivoj Radojčić, Suzana Deak, Vikica Pintarić, Renata Rupčić, Sanja Lautenbach-Huzjak i Željko Vrbanc, Skupšina je izglasala sa 14 glasova za.

c) Nadzorni odbor u sastavu: Jasna Kovačević, Dragutin Katalenac, Borivoj Radojčić, te zamjene Ljiljana Pernar-Robić i Anita Rivosechi, razriješen je sa 14 glasova za.

Predsjedavajuća predsjedništva zahvalila je svima na dosadašnjem angažmanu u Društvu, profesionalnom odnosu i doprinosu struci u cijelosti.

6. Prije usvajanja novog teksta Statuta Hrvatskoga knjižničarskog društva, predstavljenog u posebnom izlaganju na Skupštini, delegati su pozvani na raspravu. Tekst Statuta HKD usvojen je s 12 glasova za, dakle s više od 2/3 ukupnog broja važećih glasova.

7. Prijedlog odluke o visini članarine podnijela je Dunja-Marija Gabriel. Alemka Belan-Simić nadopunila je izvjestiteljicu navevši ostale varijante visine članarine za pojedine kategorije članstva. Glasovalo se o odluci u cjelini; prijedlog je prihvaćen sa 14 glasova za.

8. Tekst predloženog (i na Skupštini već predstavljenog) Etičkog kodeksa Hrvatskoga knjižničarskog društva obrazložila je Blaženka Peradenić-Kotur. Prijedlog teksta usvojen je sa 14 glasova za.

9. *Izbor novih tijela.*

U ime Povjerenstva za predlaganje kandidata radne biografije novih članova upravnih tijela HKD pročitala je Jasna Jednačak.

a) Za predsjednicu HKD u budućem dvogodišnjem mandatu predložena je Alemka Belan-Simić. Njezin izbor usvojen je sa 14 glasova za.

b) Prijedlog kandidata za novoizabrani Glavni odbor HKD, u sastavu: Dražen Herman, Tea Grujić, Nada Profozić, Jelka Pavičić, Ružica Junačko, Emilija Pezer, Edita Bačić, Elvira Katić, Marica Šapro-Ficović, Borivoj Radojčić, Suzana Deak, Senka Tomljanović, Renata Rupčić, Željen Čeč i Dunja Seiter-Šverko, usvojen je sa 14 glasova za.

c) Prijedlog kandidata za Nadzorni odbor u sastavu: Irena Pilaš, Jelka Petrak, Silva Pavlinić, te dvije zamjene Nada Eleta i Nada Džaja, izglasan je sa 14 glasova za.

d) Prijedlog kandidata za Etičko povjerenstvo u sastavu: Blaženka Peradenić-Kotur, Dubravka Kunštek, Vera Erl, te dvije zamjene Ljiljana Sabljak i Zorka Renić, prihvaćen je sa 14 glasova za.

10. Skupštini se obratila novoizabrana predsjednica Alemka Belan-Simić. Založila se za društveno okruženje sa slobodnim pristupom informacijama. U najvećoj mogućoj mjeri ostvarivat će zaključke Skupštine te poštivati standarde kao i sve zakonske okvire i odredbe. Radit će i nadalje na stručnom uzdizanju članova putem Centra za stručno obrazovanje knjižničara. Nastojat će provoditi marketinška načela u djelovanju struke i HKD.

Pročitala je i Apel za Pučku knjižnicu i čitaonicu grada Daruvara, što će ga, nakon usvajanja na Skupštini, uputiti mjesnim glasilima, Ministarstvu kulture RH te lokalnim vlastima. Zahvalila se dosadašnjoj predsjednici.

Skupštinu i novoizabrana tijela pozdravio je i na suradnji zahvalio gost s Kosova, Radman Beshiri.

III. Glavni odbor HKD održao je svoju prvu, konstituirajuću sjednicu s dnevnim redom:

1. Izbor Izvršnog odbora
2. Izbor dva podpredsjednika HKD
3. Imenovanje tajnika i blagajnika

Zapisničari:

Đurđica Jureša, Sanjica Faletar

Ovjervitelji Zapisnika:

Ljiljana Sabljak, Marinka Perišić

Na temelju čl. Zakona o udrugama (NN 88/01) Hrvatsko knjižničarsko društvo na svojoj 33. skupštini održanoj 27. rujna 2002. donosi:

Statut Hrvatskoga knjižničarskog društva

TEMELJNA NAČELA

Društvo će u promicanju ciljeva i zadaća postavljenih ovim Statutom poštivati sljedeća temeljna načela:

* načelo slobodnog pristupa informacijama, idejama i mislima u skladu s čl. 19. Opće deklaracije o ljudskim pravima, IFLA-inom izjavom Knjižnice i intelektualna sloboda te Izjavom o slobodnom pristupu informacijama HKD-a.

* načelo osiguravanja sudjelovanja u upravljanju i razvojnoj politici Društva svim redovnim članovima u Hrvatskoj, bez obzira na udaljenost od sjedišta Društva.

* načelo jednakog prava svakog člana, odnosno predstavnika člana, da sudjeluje u aktivnostima Društva i ima od njih koristi.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom uređuju se pitanja koja se odnose na: temeljna načela Hrvatskoga knjižničarskog društva, naziv i sjedište, pečat i logotip, cilj i djelatnosti, članstvo te prava i obveze članova, predstavljanje i zastupanje, imovinu i odgovornost za obaveze, upravljanje Društvom i tijela Društva, priznanja i nagrade, javnost rada, financijsko poslovanje te prestanak rada.

Članak 2.

Hrvatsko knjižničarsko društvo (u daljnjem tekstu Društvo) nacionalna je udruga hrvatskih knjižničara.

Društvo je osnovano radi zaštite i promicanja knjižničarske struke i djelatnosti, te osiguravanja profesionalnog integriteta knjižničnih djelatnika.

Društvo se u svom radu zalaze za najvišu razinu profesionalnog djelovanja, te za razvoj i očuvanje demokratskih načela šire društvene zajednice.

Članak 3.

Društvo je nezavisna, nevladina i neprofitna udruga koja djeluje na području Republike Hrvatske.

Društvo je pravna osoba upisana u registar udruga pri nadležnom tijelu državne uprave Republike Hrvatske.

Društvo zastupa predsjednik, u skladu s odredbama ovog Statuta te drugim normativnim aktima Društva donesenim u skladu sa Statutom.

Rad Društva je javan.

Članak 4.

Djelovanje Društva temelji se na dobrovoljnosti njegovih dužnosnika, suradnika i članova.

Društvo se može učlaniti u međunarodne knjižničarske udruge, o čemu odluku donosi Skupština, na prijedlog Glavnog odbora.

NAZIV I SJEDIŠTE

Članak 5.

Naziv Društva je: Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Prijevod naziva Društva na engleski jezik je: Croatian Library Association.

Skraćeni naziv Društva je: HKD.

Prijevod skraćenog naziva Društva na engleski jezik je: CLA
Sjedište Društva je u Zagrebu, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb.

Naziv Društva, kao i sjedište Društva, mijenjaju se odlukom Skupštine.

PEČAT I LOGOTIP

Članak 6.

Društvo u svom poslovanju upotrebljava pečat.

Pečat je okruglog oblika, promjera 3 cm, i na njemu je upisan sljedeći tekst: Hrvatsko knjižničarsko društvo-Zagreb.

Društvo upotrebljava logotip u obliku stiliziranog trokuta s elementima pletera i s kraticom pisanom glagoljskim i latiničkim slovima.

CILJ I DJELATNOSTI DRUŠTVA

Članak 7.

U cilju razvoja i zaštite knjižničarske struke, Društvo ima sljedeće djelatnosti:

* **promicati** i unapređivati knjižničarsku struku i na odgovarajući način je predstavljati u javnosti,

* izdavati stručne časopise i druge stručne publikacije te organizirati stručne skupove,

* sudjelovati u predlaganju i donošenju zakonskih propisa koji se tiču knjižničarske struke,

* zalagati se za profesionalni integritet knjižničnih djelatnika,

* poticati osnivanje i razvitak svih vrsta knjižnica,

* osiguravati slobodan protok informacija, kako bi se svim građanima omogućio i olakšao slobodan i jednak pristup građi i informacijama,

* zastupati pravo korisnika knjižničnih usluga i službi na slobodan i jednak pristup građi i informacijama,

* promicati opću pismenost,

* širiti svijest o potrebi čuvanja kulturne baštine i sudjelovati u njezinoj zaštiti.

ČLANSTVO

Članak 8.

Članstvo u Društvu je dobrovoljno.

Članovi Društva su fizičke i pravne osobe.

Iz rada Društva

Članstvo u Društvu može biti redovno, počasno, pridruženo i potporno.

* Redovni član Društva može postati knjižničarska udruga (u daljnjem tekstu: udruga) registrirana kao pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, te pojedinac iz knjižničarske struke.

* Pojedinac koji se učlanjuje u Društvo, ne može istovremeno biti učlanjen u udrugu koja je redovni član Društva.

* Svi pojedinci učlanjeni u Društvo kao redovni članovi čine Klub knjižničara (u daljnjem tekstu: Klub).

* Počasni član Društva može postati pojedinac iz zemlje i inozemstva koji je dao značajan doprinos razvoju knjižnica i knjižničarske djelatnosti.

* Pridruženi član Društva može postati pojedinac ili pravna osoba izvan struke koji svojim znanjem i iskustvom može doprinijeti razvoju knjižničarstva.

* Potporni član Društva može postati pojedinac ili pravna osoba iz zemlje i inozemstva koji moralno i materijalno podupire djelatnost Društva.

Počasni, pridruženi i potporni članovi imaju pravo sudjelovanja u radu Društva u skladu s odredbama Statuta, ali ne mogu biti birani u upravna tijela Društva.

Članak 9.

Zahtjev za primanje u članstvo pojedinci i pravne osobe podnose Izvršnom odboru.

Na prijedlog Izvršnog odbora, odluku o primanju u članstvo donosi Glavni odbor. U slučaju odbijanja zahtjeva postoji mogućnost podnošenja žalbe Skupštini.

Društvo vodi knjigu svojih članova.

Članak 10.

Članovi plaćaju članarinu u skladu s odlukama Skupštine.

Prilikom stupanja u članstvo, član dobiva člansku iskaznicu s punim nazivom i logotipom Društva.

Članovi udruga dobivaju iskaznicu koja uz naziv udruge sadrži i puni naziv i logotip Društva.

U slučaju neplaćanja članarine dvije godine uzastopce, automatski prestaje članstvo u Društvu.

Članak 11.

Članstvo u Društvu prestaje istupanjem, brisanjem, isključenjem, te kada prestane postojati udruga kao pravna osoba, i u drugim slučajevima utvrđenim Zakonom.

Članak 12.

Odluku o istupanju iz članstva u Društvu donosi pojedinac, odnosno nadležno tijelo pravne osobe.

Prilikom istupanja iz Društva članovi su dužni podmiriti sve preostale financijske obveze prema Društvu.

Odluka o istupanju iz Društva dostavlja se Glavnom odboru, koji o tome izvještava Skupštinu.

Članak 13.

Članovi se brišu iz članstva u Društvu istekom dvije godine od neplaćanja članarine.

Postupak brisanja iz članstva pokreće Izvršni odbor.

Članak 14.

Članovi mogu biti isključeni iz Društva zbog povreda odredbi Statuta i Etičkog kodeksa.

Postupak isključenja iz članstva zbog povreda odredbi Statuta i Etičkog kodeksa Društva pokreće Etičko povjerenstvo, prema odredbama o radu Etičkog povjerenstva.

Konačnu odluku o isključenju donosi Glavni odbor natpolovičnom većinom glasova svih nazočnih članova na sjednici.

Članak 15.

Prava članova Društva su:

- * sudjelovati u radu Društva u skladu sa Statutom,
- * birati i biti biran u tijela Društva,
- * davati prijedloge i inicijative u svezi djelovanja Društva,
- * objavljivati u izdanjima Društva,
- * ostvarivati pravo popusta na izdanja Društva,
- * besplatno dobivati HKD Novosti i obavijesti o planiranim aktivnostima Društva,
- * tražiti zaštitu Društva u slučaju ometanja stručne djelatnosti.

Članak 16.

Obveze članova Društva su:

- * ostvarivati cilj i djelatnosti Društva u skladu s temeljnim načelima Društva,
- * obavljati na vrijeme zadatke iz programa rada i drugih odluka tijela Društva,
- * pridržavati se odredaba Statuta,
- * pridržavati se načela utvrđenih u Etičkom kodeksu Društva,
- * redovito plaćati članarinu.

PREDSTAVLJANJE I ZASTUPANJE

Članak 17.

Društvo predstavlja i zastupa predsjednik Društva u okviru svojih nadležnosti utvrđenih ovim Statutom i drugim aktima, te je ovlašten potpisnik Društva.

U slučaju odsutnosti predsjednika Društva, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika.

Osoba koja zamjenjuje predsjednika ima prava i ovlasti predsjednika Društva za vrijeme u kojem ga zamjenjuje.

Predsjednik Društva može u okviru svojih ovlasti dati drugoj osobi pisanu punomoć za zastupanje u pravnom prometu.

Punomoćnik može zastupati Društvo samo u granicama ovlasti iz punomoći.

IMOVINA I ODGOVORNOST ZA OBVEZE

Članak 18.

Imovinu Društva čine pokretne i nepokretne stvari, imovinska prava i novčana sredstva stečena uplatom članarina, dobrovoljnim priložima i darovima, dotacijama iz državnog proračuna, proračuna općina, gradova i županija i fondova, kao i druga novčana sredstva stečena u skladu sa zakonom.

Imovinom raspolaže Društvo pod uvjetima i na način propisan zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.

Članak 19.

Ako u obavljanju svoje djelatnosti Društvo ostvari dobit, ona se mora koristiti isključivo za obavljanje i unapređenje djelatnosti Društva kojima se ostvaruje cilj utvrđen ovim Statutom, a sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 20.

Za svoje obveze Društvo odgovara cijelom svojom imovinom, u skladu sa zakonom.

Članak 21.

U slučaju prestanka Društva, imovina nakon namirenja vjerovnika, troškova sudskog i drugih postupaka, pripada redovnim članovima Društva, proporcionalno broju članova.

UPRAVLJANJE DRUŠTVOM I TIJELA DRUŠTVA**Tajništvo****Članak 22.**

Stručne i administrativne poslove Društva obavlja Tajništvo. Stručni tajnik je osoba odgovorna za cjelokupno stručno i administrativno poslovanje Tajništva.

Blagajnik vodi financijsko poslovanje Društva u skladu s financijskim planom, odgovara za uredno vođenje dokumentacije o tom poslovanju i za provedbu općih propisa koji se na to odnose.

Stručnog tajnika i blagajnika imenuje Glavni odbor za razdoblje od dvije godine.

Članak 23.

Za obavljanje svojih poslova Društvo može imati i posebnu administrativnu službu i zapošljavati djelatnike.

Odluku o osnivanju posebne administrativne službe na prijedlog predsjednika Društva donosi Glavni odbor.

TIJELA DRUŠTVA**Članak 24.**

Tijela Društva su:

- * Skupština
- * Predsjednik
- * Glavni odbor
- * Izvršni odbor
- * Nadzorni odbor
- * Etičko povjerenstvo
- * Stručni odbor

Skupština je najviše tijelo upravljanja Društva.

Glavni odbor, Izvršni odbor i Nadzorni odbor su tijela upravljanja Društva, te zajedno sa predsjednikom vode ukupne poslove Društva između dviju sjednica Skupštine.

Etičko povjerenstvo prati poštivanje etičkih načela profesije.

Stručni odbor je najviše stručno tijelo Društva koje koordinira stručni rad Društva.

Skupština**Članak 25.**

Skupštinu čine predstavnici svih redovnih članova Društva, koji se biraju u skladu sa Statutom.

Poslove iz svoje nadležnosti Skupština obavlja neposredno na sjednicama i posredno preko tijela Društva.

Članak 26.

Udruga, odnosno Klub, bira predstavnike po ključu od jednog predstavnika na svakih 15 članova. Ako udruga, odnosno Klub, ima manje od 15 članova, ima pravo na jednog predstavnika.

Udruga, odnosno Klub, svojim predstavnicima izdaje punomoć. Mandat predstavnika u Skupštini traje dvije godine.

Članak 27.

Predstavnici koje izabere udruga, odnosno Klub, čine njenu delegaciju.

Predstavnici udruge, odnosno Kluba, glasuju na Skupštini tako da svaki član delegacije ima pravo glasa.

Članak 28.

Redovna skupština održava se svake druge godine.

Redovnu skupštinu saziva Glavni odbor i o tome, najmanje mjesec dana prije datuma održavanja Skupštine, pismeno izvješćuje članstvo objavljujući ujedno prijedlog dnevnog reda i mjesto njenog održavanja.

Ako Glavni odbor ne sazove Skupštinu na vrijeme, razlog toga odlaganja obavezan je ispitati Nadzorni odbor koji može pokrenuti postupak radi sazivanja te Skupštine.

Članak 29.

Izvanrednu skupštinu saziva Glavni odbor po potrebi, ili na pismeno obrazloženi zahtjev jedne trećine članova, ili na traženje Nadzornog odbora, u skladu s uvjetima predviđenim ovim Statutom.

Ako Glavni odbor ne sazove Skupštinu u roku 60 dana od toga zahtjeva, Skupštinu mogu sazvati predlagači.

Izvanredna skupština odlučuje samo o onome što je na dnevnom redu poslanom uz poziv na Skupštinu.

Ako je na dnevnom redu izmjena ili dopuna Statuta, sazivač Skupštine obavezan je s predloženim promjenama upoznati sve članove Društva, te im na uvid staviti tekst predloženih promjena ili dopuna najmanje mjesec dana prije dana održavanja Skupštine.

Članak 30.

Skupština odlučuje pravovaljano ako je na sjednici nazočna najmanje polovina članova Skupštine, što se mora ustanoviti na početku rada.

Skupština odluke donosi natpolovičnom većinom glasova nazočnih članova na sjednici.

Odluke o izmjeni ili dopuni Statuta te o prestanku rada Društva donose se dvotrećinskom većinom glasova prisutnih na Skupštini.

Izbor predsjednika Društva, Glavnog i Nadzornog odbora, Etičkog povjerenstva i glasovanje o ostalim pitanjima u pravilu su tajni.

Članak 31.

Skupština Društva obavlja sljedeće poslove iz svoje nadležnosti:

1. donosi Statut, te njegove izmjene i dopune,

2. usvaja financijska izvješća,
3. razmatra izvješćaje o radu i prijedloge koje podnose Glavni i Nadzorni odbor, Etičko povjerenstvo, Stručni odbor te uredništva izdanja Društva, i odlučuje o prihvaćanju tih dokumenata,
4. donosi odluke o bitnim pitanjima djelatnosti Društva, utvrđuje smjernice za rad te program djelatnosti,
5. daje razrješnicu i verificira sastav Glavnog odbora,
6. razrješava i bira predsjednika Društva,
7. razrješava i izabire članove Nadzornog odbora i Etičkog povjerenstva te njihove zamjenike,
8. na prijedlog Glavnog odbora odlučuje o visini članarine,
9. odlučuje o prijedlozima i žalbama članova,
10. dodjeljuje nagrade i priznanja članovima,
11. donosi pravilnike o dodjeljivanju nagrada,
12. odlučuje o učlanjivanju Društva u druga udruženja i istupanju iz njih,
13. odlučuje o prestanku rada Društva,
14. odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom i ovim Statutom.

Članak 32.

Radom Skupštine rukovodi radno predsjedništvo koje čini 3-5 članova.

Radno predsjedništvo između sebe bira predsjedavajućeg.

Za utvrđivanje pravovaljanosti odluka Skupština bira:

- * pet članova odbora za verifikaciju punomoći delegata,
 - * dva zapisničara i dva ovjervitelja zapisnika,
 - * pet članova biračkog odbora koji utvrđuje rezultate izbora.
- * tri člana povjerenstva za predlaganje predsjednika Društva te članova Nadzornog odbora i Etičkog povjerenstva.

Članak 33.

Skupštinu otvara predsjednik Društva, a u slučaju njegove spriječenosti jedan od potpredsjednika.

Konačni dnevni red utvrđuje se na Skupštini.

Zapisnik o radu Skupštine potpisuju predsjedavajući radnog predsjedništva, zapisničari i ovjervitelji zapisnika.

Detalji o načinu vođenja sjednice i izboru predsjednika regulirani su Poslovníkom o radu Skupštine.

Predsjednik

Članak 34.

Predsjednik Društva predstavlja i zastupa Društvo u okviru opisanih djelatnosti u odredbama članka 17. ovog Statuta, te je ovlašten potpisnik Društva.

Predsjednik Društva bira Skupština tajnim glasovanjem između predloženih kandidata.

Mandat predsjednika traje dvije godine.

Za predsjednika Društva ista osoba može biti birana najviše dva puta uzastopce.

Članak 35.

Predsjednik obavlja sljedeće poslove iz svoje nadležnosti:

- * predstavlja i zastupa Društvo,
- * organizira i vodi rad i poslovanje Društva,

* saziva i predsjedava sjednicama Izvršnog odbora, Glavnog odbora i plenarnim sjednicama Društva,

* provodi odluke Izvršnog odbora, Glavnog odbora i Skupštine,

* potpisuje akte što ih donosi Skupština, Glavni odbor, Izvršni odbor, te druge akte, ugovore i sporazume u čijem zaključivanju sudjeluje Društvo,

* koordinira rad radnih tijela Društva,

* obavlja i druge poslove koje mu povjeri Skupština i Glavni odbor u skladu sa Statutom i drugim općim aktima, te preuzetim obvezama Društva.

Članak 36.

Skupština Društva može razriješiti predsjednika Društva i prije isteka vremena za koje je imenovan, kada za to postoji važan razlog.

Važnim razlogom smatra se:

- * vlastiti zahtjev,
- * gruba povreda dužnosti,
- * nesposobnost za uredno obavljanje poslova Društva,
- * nepoštivanje propisa i općih akata Društva, odnosno neosnovano neizvršavanje odluka Skupštine Društva ili postupanje protivno njima, te
- * nanošenje veće štete Društvu.

U slučaju razrješavanja predsjednika, na istoj sjednici skupštine Društva i pod istom točkom dnevnog reda bira se novi predsjednik Društva.

Članak 37.

Društvo ima dva potpredsjednika koje iz svojih redova imenuje i razrješava Glavni odbor, u skladu s odredbama Statuta. Potpredsjednici zamjenjuju predsjednika Društva u njegovoj odsutnosti i u tom slučaju imaju prava i obveze koje ima predsjednik u skladu s odredbama Statuta i zakona.

Preporuča se da jedan potpredsjednik bude iz Zagreba, zbog potrebe učinkovitijeg rada Društva.

Glavni odbor

Članak 38.

Glavni odbor je upravno tijelo Društva.

Njega čine predsjednici svih udruga, predsjednik Kluba, predsjednik Društva te predsjednik Stručnog odbora.

Mandat članova Glavnog odbora traje dvije godine.

Članak 39.

Sjednice Glavnog odbora saziva predsjednik Društva, predsjedava njima i predlaže dnevni red.

Administrativne poslove oko saziva sjednice obavlja Tajnik Društva, koji vodi zapisnik.

Glavni se odbor sastaje prema potrebi, a najmanje dva puta godišnje.

Na sjednice Glavnog odbora pozivaju se blagajnik Društva, predsjednici Nadzornog odbora, Etičkog povjerenstva i Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja, glavni urednici stalnih izdanja Društva, te predstavnici Društva u Hrvatskom knjižničnom vijeću.

Članak 40.

Za pravovaljano odlučivanje i rad Glavnog odbora potrebno je da sjednicama prisustvuje natpolovična većina njegovih članova. Zaključci se donose javnim glasovanjem, i oni su pravovaljani ako se za njih izjasni većina članova nazočnih na sjednici.

Članak 41.

Glavni odbor donosi poslovničke i pravilnike o radu Izvršnog odbora i drugih radnih tijela Društva, kojima se utvrđuju nadležnosti, prava i obveze tih tijela, te način njihova rada. Glavni odbor posebno:

- * utvrđuje program rada Društva,
 - * imenuje stručnog tajnika i blagajnika,
 - * donosi odluku o osnivanju posebne administrativne službe,
 - * izabire glavne urednike i imenuje članove uredničkih odbora
 - * odlučuje o primanju, odnosno isključenju člana,
 - * osniva stalna i privremena tijela Društva,
 - * utvrđuje i donosi financijski proračun Društva, odobrava završni račun, te odlučuje o financijskom i materijalnom poslovanju,
 - * priprema prijedlog Statuta, Etičkog kodeksa te izmjene i dopune općih akata Društva,
 - * priprema prijedlog pravilnika o nagradama i priznanjima te imenuje članove ocjenjivačkih odbora,
 - * predlaže učlanjenje u međunarodne knjižničarske udruge,
 - * imenuje predstavnike Društva u druge organizacije i tijela,
 - * odlučuje o kupnji, prodaji i otpisu vrijednosti osnovnih sredstava,
 - * odlučuje o organizaciji i radu administrativne službe.
- Glavni odbor ostvaruje zaključke Skupštine i obavlja zadaće za koje je ovlašten odredbama općih akata Društva, ili zadaće koje mu povjeri Skupština.

Izvršni odbor**Članak 42.**

Izvršni odbor je operativno tijelo Društva. Izvršni odbor provodi zaključke Glavnog odbora, obavlja tekuće i druge Statutom predviđene poslove, te o tome redovno izvještava Glavni odbor.

Članak 43.

Izvršni odbor čine predsjednik Društva, oba potpredsjednika, predsjednik Stručnog odbora, te tajnik i blagajnik Društva. Mandat članova Izvršnog odbora traje dvije godine.

Članak 44.

Izvršni odbor sastaje se prema potrebi, a najmanje četiri puta godišnje.

Sastanke saziva predsjednik Društva, a dnevni red se utvrđuje na sjednici.

Izvršni odbor može pravovaljano odlučivati ako sastanku prisustvuje natpolovična većina njegovih članova.

Odluke na sastanku donose se većinom glasova nazočnih članova.

O radu na sastancima Izvršnog odbora vodi se zapisnik.

Izvršni odbor provodi zaključke Glavnog odbora, obavlja tekuće poslove i o obavljenom redovito izvještava Glavni odbor.

Nadzorni odbor**Članak 45.**

Nadzor nad radom i poslovanjem Društva obavlja Nadzorni odbor.

Nadzorni odbor ima tri člana i dva zamjenika koje bira skupština Društva iz svojih redova.

Članovi Nadzornog odbora ne mogu biti članovi Glavnog odbora ni Etičkog povjerenstva.

Nadzorni odbor se bira na dvije godine.

Nadzorni odbor je za svoj rad odgovoran Skupštini Društva.

Članak 46.

Nadzorni odbor se konstituira na svojoj prvoj sjednici izborom predsjednika koji vodi rad Nadzornog odbora.

Pravovaljane zaključke Nadzorni odbor donosi ako sjednici prisustvuju sva tri člana, odnosno ako odsutnog člana mijenja njegov zamjenik.

Članak 47.

Nadzorni odbor prati i nadzire:

- * primjenu Statuta i drugih općih akata Društva,
 - * provedbu zakonitosti u radu i poslovanju Društva,
 - * provedbu odluka i zaključaka Skupštine i Glavnog odbora,
 - * raspolaganje financijskim i materijalnim sredstvima Društva, te
 - * pokreće postupak za sazivanje izvanredne skupštine, ako utvrdi nepravilnosti u vođenju poslova ili ustanovi povredu Statuta Društva.
- Nadzorni odbor obavlja i druge zadaće za koje je ovlašten odredbama općih akata Društva ili zadaće koje mu povjeri Skupština.

Članak 48.

Predsjednik Nadzornog odbora ima pravo prisustvovati, bez prava odlučivanja, svim sjednicama Glavnog odbora.

Nadzorni odbor ima pravo uvida u svu dokumentaciju Društva. Pri obavljanju svoga rada Nadzorni je odbor dužan postupati po vlastitom nahođenju, na prijedlog Glavnog odbora, pojedinog člana Društva i Skupštine Društva.

O uočenim nedostacima i nepravilnostima Nadzorni odbor ima pravo i obvezu izvještavati Izvršni odbor, Glavni odbor i Skupštinu Društva.

Članak 49.

O radu Društva u cijelom razdoblju Nadzorni odbor podnosi pisani izvještaj na Skupštini Društva.

Izvještaje potpisuju svi članovi Nadzornog odbora.

Etičko povjerenstvo**Članak 50.**

Etičko povjerenstvo prati dosljedno poštivanje načela i odredbi Etičkog kodeksa, Statuta i drugih akata koji obvezuju članove Društva.

Etičko povjerenstvo ima tri člana i dva zamjenika koje bira Skupština Društva.

Članovi Etičkog povjerenstva ne mogu biti članovi Glavnog odbora ni Nadzornog odbora.

Mandat članova je dvije godine.

Etičko povjerenstvo je za svoj rad odgovorno Skupštini Društva.

Članak 51.

Etičko povjerenstvo se konstituira na prvoj sjednici izborom predsjednika koji vodi rad Etičkog povjerenstva.

Sjednica se može održati ako su prisutna sva tri člana, odnosno ako odsutnog člana mijenja njegov zamjenik.

Odluke Etičkog povjerenstva su valjane ako su donesene jednoglasno.

Članak 52.

Na pisani prijedlog članova ili tijela Društva Etičko povjerenstvo pokreće i provodi postupak ako su povrijeđena profesionalna mjerila, načela i norme Etičkog kodeksa ili Statuta Društva.

Etičko povjerenstvo može nakon provedenog postupka predložiti stegovnu mjeru isključenja člana iz Društva. O prijedlogu stegovne mjere odluku donosi Glavni odbor.

Na prijedlog Etičkog povjerenstva može se uložiti prigovor Glavnom odboru. Prigovor se podnosi u roku 30 dana po primitku pisanog prijedloga.

Ako Glavni odbor odbije prigovor, član može podnijeti žalbu Skupštini Društva. Konačnu odluku donosi Skupština Društva.

Stručni odbor

Članak 53.

Stručni odbor najviše je stručno tijelo Društva.

Stručni odbor čine predsjednici sekcija, komisija i radnih grupa, a u njegovu radu sudjeluje predsjednik Društva.

Članovi Stručnog odbora biraju između sebe predsjednika i njegova zamjenika.

Predsjednik koordinira rad Stručnog odbora i zastupa stručna tijela u Glavnom i Izvršnom odboru Društva.

Članak 54.

Predsjednici sekcija, komisija i radnih grupa na početku svake godine podnose izvještaj o radu u protekloj godini i program za tekuću.

Stručni odbor raspravlja i donosi odluke o stručnom radu svojih sekcija, komisija i radnih grupa na osnovu njihovih izvještaja. Stručni odbor podnosi prijedloge programa rada stručnih tijela i izvještava o njihovu izvršenju Glavni odbor Društva.

Članak 55.

Stručni odbor održava sastanke u skladu s potrebama, a najmanje dva puta godišnje.

U slučaju da predsjednik sekcije, komisije ili radne grupe ne može prisustvovati sjednicama Stručnog odbora, dužan je imenovati svog zamjenika koji onda zastupa određenu sekciju ili komisiju na sjednici.

Mandat Stručnog odbora traje 2 godine, s mogućnošću produženja za još dvije godine.

Sekcije Društva

Članak 56.

Društvo ima sekcije:

* po vrstama knjižnica,

* po vrstama knjižničarskih djelatnosti.

Stručni odbor predlaže Glavnome odboru broj, naziv i područje djelovanja sekcija.

Odluku o osnivanju i ukidanju sekcija donosi Skupština Društva na prijedlog Glavnog odbora.

Članovi sekcija, komisija i radnih grupa moraju biti članovi Društva.

Članak 57.

Zadaća je svake sekcije da potiče i usklađuje stručni rad u području svojeg djelovanja.

Rad svake pojedine sekcije koordinira upravni odbor sekcije, koji u pravilu uključuje predsjednike stručnih komisija. Oni među sobom biraju predsjednika i tajnika sekcije.

Mandat članovima upravnog odbora, predsjedniku i tajniku sekcije traje dvije godine, s mogućnošću produženja za još dvije godine.

Članak 58.

Svaka sekcija može u okviru svojih ovlaštenja potaknuti osnivanje i ukidanje stručnih komisija i radnih grupa.

Članovi komisija i radnih grupa su stručnjaci izabranog područja koji se kandidiraju po stručnosti i afinitetima.

Broj članova komisija ili radnih grupa određuje se prema stručnom području ili broju knjižnica koje obuhvaća, ali u okvirima od 5 do 11 članova.

Članak 59.

Članovi komisije ili radne grupe biraju između sebe predsjednika i zamjenika predsjednika komisije.

Predsjednik koordinira rad komisije ili radne grupe i redovito o tom radu podnosi izvještaje svojoj sekciji.

Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika komisije ili radne grupe traje dvije godine, s mogućnošću produženja za još dvije godine.

Izdavačka djelatnost Društva

Članak 60.

Društvo izdaje stalna, povremena i prigodna izdanja, stručni časopis Vjesnik bibliotekara Hrvatske i glasilo HKD Novosti, koja uređuju Urednički odbori izdanja.

Društvo, temeljem odluke Glavnog odbora, može pokretati i izdavati i druge publikacije te druga informativna ili stručna glasila.

O toj odluci Glavni odbor je obvezan izvijestiti prvu sljedeću Skupštinu.

Članak 61.

Glavni odbor Društva izabire glavne urednike Uredničkih odbora.

Urednički se odbori sastoje od pet do sedam članova, a imenuje ih Glavni odbor na prijedlog njihovih glavnih urednika.

Mandat uredničkih odbora i glavnog urednika traje do izbora novog Glavnog odbora ili do istupa ili opoziva tih urednika i članova.

Mandat uredničkih odbora može se produžiti dok ne budu obavljene zadatke preuzete za određeno vremensko razdoblje.

Članak 62.

Urednički odbori sastaju se najmanje dvaput godišnje.

U svojem uredničkom radu glavni urednici i svi članovi uredničkih odbora slijede upute Glavnog odbora.

U radu izdavačke djelatnosti primjenjuju se odgovarajući propisi koji uređuju izdavačku djelatnost.

Članak 63.

Glavni urednici su i odgovorni urednici, a za svoj rad odgovaraju Glavnom odboru i Skupštini.

O radu uredničkih odbora i izdavačkoj djelatnosti glavni urednici jednom godišnje podnose izvještaje Glavnom odboru.

O izdavačkoj djelatnosti Društva u cijelom razdoblju Urednički odbori podnose pismene izvještaje na Skupštini Društva.

PRIZNANJA I NAGRADE

Članak 64.

Društvo svojim članovima dodjeljuje javna priznanja i nagrade za postignute rezultate u knjižničarstvu u Republici Hrvatskoj: Kukuljevićevu povelju i Nagradu Eva Verona.

Priznanja i nagrade donose se na prijedlog Ocjenjivačkog odbora, prema pravilniku o nagradama i priznanjima.

Javnost rada Društva

Članak 65.

Djelovanje Društva i svih njegovih tijela je javno.

Društvo i njegova tijela dužni su pravodobno obavještavati članove Društva i javnost o svom radu.

Za predstavljanje i zastupanje Društva u javnosti i davanje informacija o radu Društva odgovoran je i ovlašten predsjednik Društva.

Članak 66.

Društvo svoje članove obavještava:

- * putem poziva i obavijesti,
- * putem svog glasila HKD Novosti i drugih izdanja Društva,
- * putem mrežnih stranica Društva i drugih sredstava javnog priopćavanja.

Društvo obavještava javnost o obavljanju svoje djelatnosti kroz svoja izdanja i putem sredstava javnog priopćavanja.

Članak 67.

Javnost rada Društva i svih njegovih tijela zajamčena je:

- * pravom uvida članova u zapisnike svih tijela Društva,
- * razmjenom obavijesti i priopćenja državnih organa, društava i institucija na sjednicama Društva,
- * pružanjem informacija o radu Društva zainteresiranim institucijama i pojedincima,
- * obavještavanjem javnosti o radu Društva putem mrežnih stranica Društva i drugih sredstava javnog informiranja.

Članak 68.

Javnost se može iznimno isključiti sa sjednice Skupštine Društva u sljedećim slučajevima:

- * kada raspravlja o podacima koji se smatraju poslovnom tajnom Društva, te
- * kada to odluči većina članova Skupštine

FINANCIJSKO POSLOVANJE DRUŠTVA

Članak 69.

Financijsko poslovanje Društva obavlja se u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva neprofitnih organizacija.

Članak 70.

Društvo ostvaruje prihode obavljanjem djelatnosti, iz članarina, potpora, te iz drugih zakonom dopuštenih izvora (npr. darovi, sponzorstva, legati i dr.).

Sredstva Društva koriste se samo za namjene iz njegove djelatnosti.

Članak 71.

Za svaku godinu Glavni odbor donosi financijski plan i godišnji obračun Društva.

Ako se ne donese financijski plan za sljedeću poslovnu godinu do 31. prosinca tekuće godine, donosi se privremeni financijski plan za razdoblje od tri mjeseca.

Članak 72.

Naredbodavac za izvršenje financijskog plana je predsjednik Društva.

Računovodstvenu i knjigovodstvenu dokumentaciju, sukladno ovlaštenju i posebnim općim aktima, potpisuje osoba koju ovlasti predsjednik Društva.

PRESTANAK DRUŠTVA

Članak 73.

Društvo prestaje odlukom skupštine Društva, te u drugim slučajevima predviđenim Zakonom o udrugama ("Narodne novine", broj 88/01.), što se utvrđuje posebnim rješenjem nadležnog tijela državne uprave.

Odluku o prestanku Društva donosi skupština Društva dvotrećinskom većinom danih glasova na toj skupštini.

Odluka o prestanku Društva objavljuje se u skladu s važećim propisima.

Imovina Društva dijeli se u skladu s odredbama članka 21. ovog Statuta.

Članak 74.

Stupanjem na snagu ovoga Statuta prestaje važiti Statut Hrvatskoga knjižničarskog društva donesen 9. siječnja 1998. godine.

Članak 75.

Ovaj Statut stupa na snagu danom donošenja, osim odredbe čl. 27, stavak 2. Statuta, koji stupa na snagu danom upisa u Registar udruga Republike Hrvatske.

Etički kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva

Etičkim kodeksom Hrvatskoga knjižničarskog društva određuju se temeljna pravila ponašanja koja obvezuju djelatnike u knjižničarskoj struci.

Kodeks treba upoznati nove članove struke s pravilima profesionalnog ponašanja, podsjetiti iskusne knjižničare na njihovu profesionalnu odgovornost pred javnošću te potvrditi u javnosti povjerenje u struku.

Hrvatsko knjižničarsko društvo poziva knjižnične djelatnike da se u svom radu rukovode načelima navedenim u ovom kodeksu:

1. Najviša razina profesionalnog djelovanja u skladu s odgovarajućim međunarodnim i domaćim stručnim normama radi unapređivanja knjižničarske djelatnosti.
2. Razvoj i očuvanje intelektualnih sloboda pojedinaca te zaštita osnovnih demokratskih načela šire društvene zajednice.
3. Priznavanje prava na znanje i neometan pristup informacijama za sve.
4. Dostupnost različitih vrsta građe i izvora za sve skupine korisnika.
5. Poštivanje autorskog prava.
6. Poštivanje privatnosti korisnika.
7. Zaštita i promicanje domaće i svjetske kulturne baštine.

Knjižnični djelatnici provođenje navedenih općih načela osiguravaju kroz profesionalno djelovanje zalažući se u svom radu posebno za:

- * jednak pristup informacijama za sve korisnike bez obzira na njihova osobna obilježja, posebne potrebe, spol, nacionalnu pripadnost, vjeru, političko opredjeljenje i društveni status
- * primjenu profesionalne prosudbe, bez utjecaja političkih, moralnih i vjerskih gledišta ili materijalnog interesa
- * suprotstavljanje i neprihvatanje bilo kojeg oblika cenzure
- * poštivanje prava na povjerljivost i anonimnost korisnika
- * stalno stručno usavršavanje i doživotno učenje
- * profesionalno uključivanje u nastavni, znanstveni i kulturni život svoje sredine
- * suradnju i kolegijalan odnos s pripadnicima svoje i srodnih struka
- * čuvanje ugleda, dostojanstva i integriteta struke.

Hrvatsko knjižničarsko društvo osigurava svojim članovima punu potporu u provođenju ovog Kodeksa, pružajući im primijenjenu zaštitu u primjeni načela Kodeksa.

Za primjenu i poštivanje Kodeksa nadležno je Etičko povjerenstvo u skladu sa Statutom Hrvatskoga knjižničarskog društva.

1. (konstituirajuća) sjednica Glavnog odbora Hrvatskoga knjižničarskog društva

(Daruvarske toplice, 27. rujna 2002.)

Prisutni: Dražen Herman (predsjednik DK Bilogore, Pođravine i Kalničkog prigorja), Tea Grujić (predsjednica DB Istre), Jelka Pavičić (predsjednica DK Like), Ružica Junačko (predsjednica DK Slavonski Brod), Emilija Pezer (predsjednica DK Slavonije i Baranje), Edita Bačić (predsjednica DK Split), Elvira Katić (predsjednica DK Zadar), Marica Šapro-Ficović (predsjednica KD Dubrovnik), Borivoj Radojčić (predsjednik KD Međimurske županije), Suzana Deak (predsjednica KD Krapinsko-zagorske županije), Senka Tomljanović (predsjednica KD Rijeka), Renata Rupčić (predsjednica KD Sisačko-moslavačke županije), Željšan Čeč (predsjednik KD Varaždinske županije), Dunja Seiter-Šverko (predsjednica Zagrebačkog KD), Alemka Belan-Simić (predsjednica HKD-a), Tanja Sušec (predsjednica Stručnog odbora HKD-a).

Sjednici nije prisustvovala Nada Profozić (DK Karlovac). Sjednici su prisustvovali i: Mate Šikić (blagajnik HKD-a), Dunja-Marija Gabriel (tajnica HKD-a), Ana Barbarić.

Na sjednici su izabrani članovi Izvršnog odbora u idućem dvogodišnjem mandatu (rujan 2002.-rujan 2004.). Na prijedlog nove predsjednice HKD-a Alemke Belan-Simić:

a) jednoglasno su izabrani za 1. potpredsjednika Željšan Čeč iz Knjižničarskog društva Varaždinske županije i za 2. potpredsjednicu Tea Grujić iz Društva bibliotekara Istre,

b) imenovana je nova stručna tajnica Ana Barbarić i potvrđen dosadašnji blagajnik Mate Šikić.

D.-M. Gabriel

Apel za Daruvarsku knjižnicu

Mi, knjižničari okupljeni na 33. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva u Daruvaru, od 25. do 27. rujna 2002., ističemo da je pravo na slobodan pristup informacijama jedno od temeljnih prava građana Daruvara.

Slobodan pristup informacijama i pravo na znanje preduvjet su za ravnopravno sudjelovanje svakog pojedinca u demokratskom procesu razvitka hrvatskog društva.

* Djeca i mladi imaju pravo na mjesto za igru i druženje, na pomoć u stjecanju znanja, na dostupnost elektroničkim izvorima i Internetu.

* Odrasli imaju pravo na kulturno okupljalište, mjesto za cjeloživotno učenje, razonodu i slobodan pristup službenim i svim ostalim informacijama potrebnim za kvalitetan život.

* Osobe s posebnim potrebama imaju pravo na zadovoljavanje svojih kulturnih, obrazovnih i informacijskih potreba.

* Nacionalne manjine imaju pravo na njegovanje svoje kulture.

* Lokalna zajednica ima pravo na očuvanje svoje kulturne baštine.

Zato pozivamo:

* Lokalne i državne vlasti da omoguće obnovu i proširenje Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar, u kojoj će građani moći ostvariti navedena prava i potrebe

* Obrazovne i kulturne ustanove u gradu i županiji da daju podršku knjižnici

* Građane Daruvara da se priključe ovom apelu

ČLANOVI GLAVNOG ODBORA HRVATSKOGA KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA U NOVOM MANDATU (2002.-2004.)

PREDSJEDNICA HRVATSKOGA KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA

Alemka Belan-Simić radi u u Knjižnicama grada Zagreba kao voditeljica Zbirke BDI.

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je sociologiju, etnologiju i bibliotekarstvo.

Predsjednica je HKD-ove Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja.

Od 33. izborne skupštine HKD-a (Daruvarske Toplice, 27. rujna 2002.) predsjednica je Hrvatskoga knjižničarskog društva.

PREDSJEDNICA STRUČNOG ODBORA HRVATSKOGA KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA

Tanja Sušec radi kao voditeljica Knjižnice Kliničke bolnice Sestara milosrdnica u Zagrebu.

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je komparativnu književnost i francuski jezik, te ima položen ispit iz knjižničarske struke.

Predsjednica je HKD-ove Komisije za medicinske knjižnice. Od 2000. g. predsjednica je Stručnog odbora Hrvatskoga knjižničarskog društva.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

Dražen Herman radi u Stručnoj knjižnici Podravke u Koprivnici.

Diplomirao je politologiju na Fakultetu političkih znanosti i bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Od 2000. g. predsjednik je Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja.

DRUŠTVO BIBLIOTEKARA ISTRE

Tea Grujić radi u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula kao voditeljica Županijske matične službe za narodne i školske knjižnice. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je komparativnu književnost i etnologiju, te bibliotekarstvo.

Od 2000. g. predsjednica je Društva bibliotekara Istre, a od 2002. g. imenovana je za potpredsjednicu HKD-a.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA KARLOVAC

Nada Profozić radi u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" u Karlovcu na Informativno-posudbenom odjelu.

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je talijanski jezik i književnost i fonetiku, te je položila stručni ispit iz knjižničarske struke.

Od 1996. g. predsjednica je Društva knjižničara Karlovac.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA LIKE

Jelka Pavičić radi u Knjižnici Gimnazije Gospić.

Diplomirala je hrvatski jezik na Pedagoškoj akademiji u Go-

spiću i položila stručni ispit iz knjižničarske struke. Od 2000. g. predsjednica je Društva knjižničara Like.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA SLAVONIJE I BARANJE

Emilija Pezer radi u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci kao voditeljica Županijske matične službe za narodne i školske knjižnice.

Diplomirala je na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, a stručni ispit iz knjižničarske struke položila je u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Od 2002. g. predsjednica je Društva knjižničara Slavonije i Baranje.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA SLAVONSKI BROD

Ružica Junačko radi u Gradskoj knjižnici Slavonski Brod kao voditeljica Županijske matične službe za narodne i školske knjižnice.

Diplomirala je biologiju i kemiju na Pedagoškoj akademiji u Slavanskom Brodu i položila stručni ispit iz knjižničarske struke.

U dva mandata bila je predsjednica Društva (1994.-1997.) i ponovno je predsjednica od 2002. g.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA U SPLITU

Edita Bačić radi kao voditeljica Knjižnice Pravnog fakulteta u Splitu.

Završila je Pravni fakultet u Splitu i ima položen stručni ispit iz knjižničarske struke.

Predsjednica je HKD-ove Komisije za visokoškolske knjižnice i članica IFLA-inog Okruglog stola za ženska pitanja.

Od 2000. g. predsjednica je Društva knjižničara u Splitu.

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA ZADAR

Elvira Katić radi u Knjižnici Nadbiskupske klasične gimnazije.

Na Filozofskom fakultetu u Zadru diplomirala je hrvatski jezik i književnost, a zatim je položila ispit iz knjižničarske struke.

Od 2000. g. predsjednica je Društva knjižničara Zadar.

KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO DUBROVNIK

Marica Šapro-Ficović radi u Dubrovačkim knjižnicama kao voditeljica Županijske matične službe za narodne i školske knjižnice.

Profesorica je francuskog jezika i književnosti, diplomirala je bibliotekarstvo i studentica je Poslijediplomskog studija informacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Članica je HKD-ove Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja i Američkog knjižničarskog društva.

Od 1994. g. predsjednica je Knjižničarskog društva Dubrovnik.

KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Borivoj Radojčić zaposlen je u Knjižnici i čitaonici Čakovec na poslovima voditelja Zavičajne zbirke.

Diplomirao je na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu i ima položen stručni ispit iz knjižničarstva.

Od 1998. g. predsjednik je Knjižničarskog društva Međimurske županije.

KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Suzana Deak ravnateljica je Pučkog otvorenog učilišta Donja Stubica i Gradske knjižnice koja je u njegovom sastavu.

Diplomirala je povijest umjetnosti, češki jezik i književnost, te bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Od 1998. g. predsjednica je Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije.

KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO RIJEKA

Senka Tomljanović radi kao voditeljica Knjižnice Pravnog fakulteta u Rijeci.

Diplomirala je politologiju i položila stručni ispit iz knjižničarstva.

Pohađala je tečaj za pravne knjižničare i dokumentaliste Europskog prava na Asser institutu u Haagu. Od 2001. članica je Rektorovog povjerenstva za knjižničnu djelatnost Sveučilišta u Rijeci.

Od 2002. g. predsjednica je Knjižničarskog društva Rijeka.

KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Renata Rupčić radi u Narodnoj knjižnici i čitaonici Sisak na Odjelu stručne literature.

Završila je studij ruskog jezika i književnosti, komparativne književnosti, te studij bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Od 2000. g. predsjednica je Knjižničarskog društva Sisačko-moslavačke županije.

KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Željani Čeč radi u u Gradskoj knjižnici i čitaonici "Metel Ožegović" u Varaždinu na poslovima voditelja Odjela odraslih korisnika i voditelja nabave.

Diplomirao je sociologiju i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Bio je predsjednik Društva u dva mandata (1996.-2000.), od 2002. g. ponovno je predsjednik regionalnog društva, te je imenovan potpredsjednikom HKD-a.

ZAGREBAČKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO

Dunja Seiter-Šverko radi u Knjižnicama grada Zagreba na mjestu koordinatora Knjižnice Prečko, te na mjestu urednice i voditeljice tribine Književni petak.

Diplomirala je hrvatski jezik i južnoslavenske književnosti, te bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Od 2000. godine bila je tajnica ZKD-a, a od 2002. godine predsjednica je Zagrebačkog knjižničarskog društva.

Privedila: D.-M. Gabriel

Knjižničarsko društvo Dubrovnik

Redovita godišnja skupština Knjižničarskoga društva Dubrovnik održana je 21. listopada 2002. u Salonu sa zrcalima Narodne knjižnice Dubrovnik. Nazočila su 23 člana, što je polovica od 46 članova s uplaćenim članarinama od prošlogodišnje skupštine. Na Skupštini su usvojena izvješća o radu i program rada za iduću godinu. U raspravi je istaknut problem nedovoljne aktivnosti članova, posebno slabe učlanjenosti školskih knjižničara u Društvo s obzirom na velik broj školskih knjižnica. Jednako tako, izraženo je nezadovoljstvo nekih školskih knjižnica zbog slabe informatizacije i sporog umrežavanja knjižnica. Predloženo je da knjižnice (ustanove) plaćaju članarine Društvu, te da se raznovrsnim događanjima, osobito organizacijom više stručnih posjeta knjižnicama i putovanja članstvo potiče na veću aktivnost. Program rada osobito naglašava poticanje suradnje među knjižnicama i knjižničarima, te poticanje stručne izobrazbe i školovanja na dodiplomskom studiju, pružanje pomoći pri zaštiti i obnovi knjižnične građe, kao i rad na poboljšanju statusa knjižničnih djelatnika.

Izvještaj sa boravka na 33. skupštini HKD-a u Daruvaru podnijela je M. Šapro-Ficović. Nazočni su upoznati s temom i podtemama skupštine (strategija, upravljanje, marketing), usvajanjem novog Statuta i Etičkog kodeksa, te izbornim dijelom Skupštine. N. Matić i M. Šapro-Ficović najavili su održavanje posebnog izlaganja na kojem će predstaviti gradske knjižnice iz Zadra i Rijeke, kao primjere uspješnog marketinga i upravljanja u knjižničarstvu.

U raspravi o promjeni Zakona o obaveznom primjerku, kojim se najavljuje ukidanje obaveznog primjerka za sveučilišne knjižnice Pule, Splita, Rijeke i Osijeka, odnosno za znanstvenu knjižnicu u Dubrovniku dotaknut je problem nabavne politike ovih knjižnica, neprimjerenog smještaja građe i nedovoljnog prostora, te je istaknuto da bi gubitak obaveznog primjerka za našu regiju stvorio veće probleme od navedenih. Stoga Društvo podržava apel Knjižničarskog društva Istre upućenog Hrvatskom knjižničnom vijeću da se obavezni primjerak i dalje dostavlja svim navedenim knjižnicama.

Pri kraju se posebno raspravljalo o broju članova i pozvalo na redovito plaćanje članarine. Skupština ovom prilikom nije mogla riješiti molbe za učlanjenje zbog nedovoljnog broja nazočnih za pravovaljano odlučivanje. Zaključeno je da je potrebno održati sastanak na kojem će se raspraviti prijedlozi izmjena i dopuna Statuta KDD.

Nakon Skupštine Knjižničarskog društva Dubrovnik, upućen je dopis svim članovima Društva kojim se od njih traži profesionalni odnos i ispunjavanje obaveza prema Društvu. S tom svrhom sastavljen je i poslan članovima upitnik s pitanjima o njihovom dosadašnjem i budućem statusu. Upitnik sadrži i pitanje da li žele ostati članovi regionalnog društva ili se, po novom Statutu HKD-a, žele učlaniti izravno u HKD putem Kluba knjižničara. Rezultati upitnika pomoći će da se dobije uvid u pravo stanje članstva, što je neophodno za planiranje budućih aktivnosti Društva.

M. Šapro-Ficović

Klanjec – novi prostor Gradske knjižnice

Povod ovogodišnjem otvaranju manifestacije Mjesec hrvatske knjige 15. listopada u Klanjcu bilo je otvaranje novog prostora Gradske knjižnice i čitaonice "Antun Mihanović". Tijekom posljednjih godina obnovljena je tzv. "Brozova zgrada" na Trgu Antuna Mihanovića, čije prizemlje je na korištenje dobila Gradska knjižnica. Radi se o zdanju čiju gradnju smještamo u sredinu 19. st., a koja se nalazi u okviru zaštićene stare jezgre Klanjca. Gradska knjižnica je od 1999. do sada djelovala na drugoj adresi u prostoru od 107 m² dok sadašnji obuhvaća 250 m². Prostor obuhvaća prijemni dio s čitaonicom dnevnog tiska i referentnom zbirkom, slobodni pristup za odrasle, te posebno izdvojeni odjel za djecu i mladež. Zahvaljujući Ministarstvu kulture nabavljena je nova oprema i računalo za poslovanje, a očekuje se informatizacija odjela za djecu i mladež. S fondom od 14.000 svezaka i novouređenim prostorom očekuje se i veće zadovoljstvo korisnika.

M. Kolar

Mečenčani – otvorena nova knjižnica

7. kolovoza 2002. svečano je otvorena Narodna knjižnica i čitaonica Napredak u Mečenčanima, općina Donji Kukuruzari. Uz nazočnost predstavnika županijske i lokalne vlasti, knjižnicu je otvorila voditeljica županijske matične službe Jasna Jednačak. U sisačko-moslavačkoj županiji to je 17. knjižnica i čitaonica i 4. knjižnica po prvi puta osnovana u općini. Prostor je veličine 70 m² s početnim fondom od 1.500 svezaka knjiga. Sredstvima općine i Županije uređen je derutan prostor nekadašnjeg mjesnog odbora. Ministarstvo kulture je potporom od 100.000 kn osiguralo nabavu cjelokupne opreme knjižnice, knjižničnog fonda i jednog računala. I ovaj puta prepoznata je nezamjenjiva uloga Narodne knjižnice koja predstavlja pravo bogatstvo kulture za tu malu sredinu. Knjižnica ima sve odjele, prema hrvatskim standardima.

Knjižnična građa obrađuje se u OSA programu, a omogućena je i automatizirana posudba. U prva 3 mjeseca rada u knjižnicu je učlanjeno 140 djece i odraslih.

J. Jednačak

160. obljetnica gradske knjižnice i čitaonice Petrinja

U Petrinji je 25. listopada, kao jedan od središnjih programa ovogodišnjeg Mjeseca hrvatske knjige, održana proslava 160. godišnjice Gradske knjižnice i čitaonice Petrinja. Ova značajna obljetnica jedna je u nizu velikih obljetnica koje je ovaj grad obilježio u zadnje dvije godine, od kojih kojih izdvajamo 300. obljetnicu školstva i 160. obljetnicu djelovanja Matice hrvatske u Petrinji. Postojanjem i ovako velikom tradicijom svojih značajnih kulturnih ustanova Petrinjci se i te kako ponose, pa su i zbog toga, ali i da bi skrenuli pozornost na to da se rad i aktivnost ovih ustanova nastavlja i nakon prekida i znatnih šteta učinjenih u ovom gradu tijekom Domovinskog rata i okupacije grada, predložili obilježavanje ove obljetnice kao jednu od središnjih manifestacija ovogodišnjeg Mjeseca hrvatske knjige.

Program proslave, na koju je bio organiziran dolazak autobusom iz Zagreba, počeo je dočekom i pozdravnim govorima u dvorani Hrvatskog doma u čijem

sastavu djeluje Knjižnica. Uzvanike i goste, kolege knjižničare koji su došli također s cijelog područja Sisačko-moslavačke županije, pozdravili su, osim ravnatelja Hrvatskog doma Petrinja, Zvonimira Martinovića, također gradonačelnik Petrinje Pejo Trgovčević, pomoćnica ministra kulture Branka Šulc i predsjednica Programskog i organizacijskog odbora Mjeseca hrvatske knjige Davorka Bastić. Na završetku ovog uvodnog dijela proslave, kao uvod u organiziranu šetnju i razgledavanje grada, dr. Ivica Golec, povjesničar na Hrvatskom institutu za povijest u Zagrebu dao je kratak pregled duge povijesti ovog grada, od srednjovjekovne Petrinje, čije ime je prvi put zabilježeno 1201. godine, do danas.

U šetnji gradom moglo se vidjeti kako se povijest ovog grada ogleda u sadašnjem njegovom izgledu, od središnjeg gradskog parka sa župnom crkvom, zgradama magistrata i generalata iz vremena kad je Petrinja bila vojni komunitet u sastavu Vojne krajine, do stoljetnih lipa u istom parku, zasađenih u vremenu francuske vladavine i Napoleonove Ilirije. Obilazak je uključio i posjet Visokoj učiteljskoj školi, nasljednici 140 godina duge tradicije školovanja učitelja u Petrinji i njenoj bogatoj knjižnici od dvadesetak tisuća svezaka, za koju je njena voditeljica Andreja Tominac rekla da je postala vrlo živo i rado korišteno mjesto unutar ove ustanove. Jedan od simbola grada i svjedok njegove burne prošlosti je crkva sv. Lovre, izgrađena na temeljima i prema nacrtima u Domovinskom ratu srušene stare barokne crkve iz 1781. godine.

Na kraju službenog dijela programa održano je predavanje dr. Ivica Goleca o povijesti petrinjskih čitaonica i predstavljanje knjige Đurđice Elblinger Gradska knjižnica i čitaonica Petrinja 1842. - 2002. U predavanju je istaknuto kako je, za razliku od ilirskih čitaonica koje su se u to vrijeme otvarale u Hrvatskoj, petrinjska čitaonica otvorena kao čitaonica Druge banske pukovnije, pod nazivom Casino, sa nešto širim djelokrugom rada (organizirali su se i zabavni programi - plesne večeri), a prva pravila pisana su njemačkim jezikom, da bi kasnije sve više dobivala civilni i građanski značaj, što se vidi i u promjenama naziva Narodna čitaonica (1875.) i Hrvatska čitaonica (1896.).

U spomenutoj prigodnoj spomenknjizi sabrano je mnoštvo podataka i slikovnog materijala koji dokumentira rad i djelovanje ove knjižnice od osnutka do danas, tako da u njoj možemo naći tekst pravila čitaonice iz 1875. i 1901., kratak pregled rada u razdoblju nakon 2. svjetskog rata, sa djelatnicima i (čestim) preseljenjima do 1985. godine otkad djeluje u sadašnjim prostorijama u zgradi Hrvatskog doma. Posebno je vrijedan i značajan odjeljak koji govori o razdoblju nakon Domovinskog rata, jer je ova knjižnica prva koja je počela s radom na oslobođenim područjima nakon akcije Oluja (već 2. studenog 1995.), sa slikovnim materijalom koji pokazuje zatečeno stanje i podatkom o 7.000 otuđenih knjiga u vremenu okupacije. Kroz prikazane programe, pozivnice, plakate i fotografije, može se vidjeti bogata aktivnost knjižnice, i to u oba njena odjela (Odjel za odrasle i Dječji odjel). Knjižnica danas broji fond od 28.000 knjiga i ima 1600 korisnika, obrada knjiga radi se u programu OSA-ISIS, ima informatički odjel sa računalom za pregledavanje CD-ROM-ova, na kojem odnedavno postoji mogućnost pretraživanja Interneta za korisnike. (Ove podatke možete vidjeti i na web-stranici Hrvatskog doma <http://petrinia.netfirms.com/Htm/hdom.htm> i grada Petrinje <http://petrinia.netfirms.com/Htm/index.htm>)

Prema svemu ovome, možemo vidjeti da grad Petrinja, kao i Gradska knjižnica, osim duge i bogate povijesti, ima što reći i pokazati o svojoj sadašnjosti. Na kraju, zahvala domaćinima i organizatorima na bogatom i zanimljivom programu, gostoljubivosti i lijepom jesenskom popodnevnu koje smo proveli u ovom gradu na obali Kupe.

T. Vrbanc

“KNJIŠKI MOLJAC” - list Odjela za djecu i omladinu Narodne knjižnice Dubrovnik

U izdanju Odjela za djecu i mlade Narodne knjižnice Dubrovnik izašao je novi broj lista “Knjiški moljac”. Vanjskog izgleda poput školskog lista, s 55 stranica ilustriranih u crno bijeloj tehnici, ovaj list zanimljivošću i bogatstvom ponuđenog sadržaja nadmašuje uobičajene školske uratke. Po nekim drugim elementima može se ravnopravno nositi s glamurnim izdavačkim i multimedijskim tvorevinama koje s ponosom na raznim skupovima predstavljaju gradske i druge hrvatske knjižnice.

List je nastao kao rezultat entuzijazma mlade novinarske ekipe, članova Dječjeg odjela knjižnice, te osebujne uredničke kreativnosti i mašte. Pored tih osobina skromnost opreme, kao nedostatak zbog kojega se urednici gotovo ispričavaju čitateljima, apsolutno je zanemarljiva. “Knjiški moljac”, tvrde kolegice Zlatka Mustahinić i Renata Zlatković iz Odjela za djecu i mlade, stvara se naime na jednom starom PC-u, ispisuje u crno-bijeloj tehnici na običnom ink-jet Lexmarku, umnožava u ograničenom broju na običnom bijelom A3 papiru, umata u obojeni papir i spaja u sredini vlastitom spajalicom! Međutim, izvanredni, kvalitetni prilozi, duhovita grafička rješenja, te nadasve urednička domišljatost i spretnost daleko nadmašuju nedostatke opreme i zapravo ih čine simpatičnima.

U impresumu ovog sjajnog lista namijenjenog djeci, ali u kojemu mogu uživati i odrasli (jasno, ako znaju!), na duhovit način navedeni su podaci o listu. Uredništvo potpisuju Karmela Kortizija, učenica 1. razreda Umjetničke škole i Renata Zlatković, knjižničarka Dječjeg odjela. Lektor je “najpismeniji član uredništva”, tehničku obradu izvodi “PC maher”, a novinari u ovom broju su: Mirka, Frano, Damir, Ivana, Karmen, Marko, Orsula, Ana, Tea, Renata, Ružica, Matea, Zlatka, Karmela, Toni i Dora. Sadržaj novog broja 3-4 čine rubrike: Naftalin, Povečalo, Anketa, Retrovizor, Zanimljivosti, Zelene stranice, Test, Pisma čitatelja, Time out i reklame.

Posebnu vrijednost ovog lista predstavlja njegova veza s korištenjem infor-

macijskih izvora knjižnice. U svim priložima, iz raznih područja kulture i znanosti, prisutna je veza s knjižnicom, knjigom, čitanjem, mladima. Uzmimo kao primjer povijesno-zemljopisni tekst Egipat - dar Nila, čiji jedan dio govori o pirsarskom zanatu kao posebno cijenjenom u starom Egiptu, u kojem se pisaru prijeti da će biti proklet ako bude lijen! Zatim tekstovi o Marku Twainu i njegovim djelima, opširna biografija o J. R.R. Tolkienu i priče o njegovim ekraniziranim djelima, prikaz o H. C. Andersenu uz Međunarodni dan dječje knjige, dva članka o Europi uz Dan Europe, in memoriam Astrid Lindgren, ekologija, itd. A da ne bi bilo sve i preozbiljno, tu su pisma čitatelja, test “za one koji znaju beknuti povijest”, vicevi, šale i drugo.

List kojemu je svrha najprije bila zabaviti se, i pri tom nešto malo naučiti, primjer je pravog marketinškog alata u promicanju vrijednosti knjige, knjižnice i čitanja. Činjenica je to koje nisu možda bili svjesni u trenutku stvaranja lista ni sami njegovi tvorci. Što mu samo još više povećava vrijednost.

M. Šapro-Ficović

Renata Zlatković - dobitnica prestižne američke nagrade za poeziju

Renata Zlatković, La Gioia, diplomirani je psiholog i pedagog, studentica izvanrednog studija knjižničarstva uz rad u Zadru i djelatnica Dječjeg odjela Narodne knjižnice Dubrovnik. Osim što je sjajna glavna i odgovorna urednica “Knjiškog moljca”, napisala je knjigu “Kakva frka, čovječe!” (Zagreb, Znanje, 1998.) te još dva krimi-romana za omladinu (u rukopisu, u potrazi za izdavačem!). Pored već dokazanog talenta spisateljice žanrovske književnosti za djecu i omladinu, naša sugrađanka i kolegica dobitnica je međunarodne nagrade za najbolju pjesmu, o čemu sama kaže:

“Riječ je o stalno otvorenom natječaju na američkoj web stranici Poetry.com na kojoj je dosad predstavljeno više od 4,6 milijuna pjesnika iz cijelog svijeta. Svakog se mjeseca bira pobjednik (nagrada iznosi 1000 \$), da bi se na kraju godine dodijelila i Velika go-

dišnja nagrada od 10000 \$. Ja sam im poslala dvije svoje pjesme (jednu u svi-bnju i jednu u lipnju) koje moraju biti na engleskom jeziku i ne smiju imati više od 20 stihova, odnosno ne smiju prijeći određeni broj znakova po retku. Obje su ušle u polufinale i finale, pa će zahvaljujući tome biti objavljene u zbirci pod radnim naslovom "Letters from the Soul" koja bi trebala izaći do kraja ove godine. Isto tako, dobila sam priliku i da se jedna od njih nađe na trostrukom CD-u "The Sound of Poetry", gdje će pored mene biti predstavljena još 32 autora. I za knjigu i za CD nakladnik je *The International Library of Poetry*, odnosno *Poetry.com* iz Marylanda koji surađuju s **Međunarodnim udruženjem pjesnika**, na čiju sam Ljetnu konvenciju i simpozij bila pozvana i ja, a održali su se u Washingtonu 23. - 25. 8. ove godine. Kako nisam bila u mogućnosti poći na taj skup, dobila sam svoje nagrade poštom, ali je trebalo ispuniti jedan uvjet: morala sam pristati da profesionalni recitator (Alan Rose) umjesto mene pročita jednu moju pjesmu na Konvenciji. Da sam osobno bila u Washingtonu, mogla sam se natejecati za veliku nagradu od 20000 \$ s nekom novom pjesmom koja ovaj put nije smjela imati više od 40 stihova. Ono što sam dobila su srebrni pehar Međunarodnog udruženja pjesnika s pločicom na kojoj je ugravirano moje ime, njihova brončana medalja, jednogodišnje članstvo u Udruženju, jednogodišnja pretplata na časopis "Poet's Corner", kao i popust od 100\$ (da bi se sudjelovalo na Konvenciji treba platiti određenu svotu za registraciju) za neku od narednih konvencija i simpozija. Prva sljedeća je Jesenska i održavat će se od 15. do 17. 11. u Los Angelesu."

Nažalost, zbog samozatajnosti i skromnosti naše kolegice prekasno smo doznali za ovaj iznimni uspjeh da bismo joj pomogli i možda pronašli sponzora za odlazak u SAD. No, bit će još prilike za to u budućnosti jer kako se čini njeni uspjesi s ovim sigurno nisu prestali. Ipak, prema riječima Renate Zlatković dobivanje stalnog posla u knjižnici bila bi joj najveća nagrada. Stoga se nadamo da će osnivač knjižnice Grad Dubrovnik, pored spomeničke baštine kojom se ponosi u svijetu, imati razumijevanja i za ono najvrjednije – svoje ljude.

M. Šapro-Ficović

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara zamišljen je kao organizacijsko i administrativno središte stalnoga stručnog usavršavanja knjižničara i informacijskih stručnjaka s ciljem organiziranja, sustavnog održavanja, istraživanja i promicanja ideje stalnoga stručnog usavršavanja sa sjedištem u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Prije gotovo godinu dana inicijativu za stvaranje Centra potaknule su Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Knjižnice grada Zagreba, Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Hrvatsko knjižničarsko društvo. Edukativni program strukturiran je u sedam tematskih modula, koji kombiniraju predavanja i vježbe, te prezentacije i radionice. Za realizaciju ovogodišnjeg vrlo zahtjevnog programa zahvalu prije svega zaslužuju predavači Centra, kojima uz entuzijizam nije nedostajalo ni hrabrosti u izvođenju stručnog dijela programa. Tijekom cijele godine pomoć u promociji Centra pružali su mnogi organizatori različitih stručnih skupova i drugih događanja, te im ovom prigodom zahvaljujem na pruženim prilikama za predstavljanje rada Centra.

S iskrenim zadovoljstvom ističem da su programi i teme zainteresirali polaznike iz različitih sredina, a da su polaznici pretežito u pozitivnom smislu ocijenili seminare Centra.

Stoga je Programski odbor na svojem zadnjem sastanku predložio da se i u sljedećoj godini zadrži već provjereni tematsko strukturirani raspored, uz dopune s nekim novim, odnosno poboljšanim sadržajima. Nastavak rada Centra shvaćam kao zajednički, timski rad svih knjižničara u Hrvatskoj, koji nas zbližava s ciljem da primjena novih saznanja iz struke, svladavanje novih vještina i uvođenje novih tehnologija budu konstanta našeg profesionalnog razvoja.

Nadamo se da će se pronaći rješenje i način sufinanciranja aktivnosti Centra u sljedećoj godini, kojemu u veljači 2003. prestaje status međunarodno su-financiranog projekta od strane Open Society Institute iz Budimpešte. U protekloj godini dokazali smo da je naša knjižničarska zajednica, iako opterećena brojnim teškoćama, prepoznala važnost stalnoga

stručnog usavršavanja, a svojim uključivanjem u izvedbi, odnosno sudjelovanju u aktivnostima, dokazala zavidnu stručnu zrelost. Po prvi puta smo u realizaciji svojih edukacijskih planova zatražili pomoć od drugih organizacija, te ovom prigodom posebno zahvaljujem SRCU iz Zagreba čiji su iskusni predavači obogatili naš program izborom najtraženijih sadržaja za povećanje informatičke pismenosti.

Iako je teško imenovati sve pojedince, zahvaljujem se svojim suradnicima i kolegama iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice, no također i kolegama iz drugih knjižnica na neprocjenjivoj pomoći u svakodnevnoj realizaciji programa, a sigurna sam da ste njihovim angažmanom bili zadovoljni te da ste se na našim seminarima osjećali ugodno. Zahvaljujem se također članovima 1. Programskog odbora Centra, prije svega na prihvaćanju suradnje u Programskom odboru, pozitivnoj energiji i stručnom elanu koju su unijeli u rad Centra te planiranju daljnjih aktivnosti za 2003. godinu.

Dio našeg programa za koje je postojalo zanimanje, realizirat će se u novim terminima u siječnju sljedeće godine, a bit će to Slobodan pristup informacijama, Zakonodavstvo i ugovori, Knjižnična statistika i Izgradnja zbirke.

U očekivanju našeg tiskanog programa za 2003. zahvaljujem se svima na pomoći i podršci, a svim čitateljima Novosti HKD-a, članovima HKD-a, kao i samom Uredništvu koje nas je pratilo cijelu ovu godinu, uz zahvalu na suradnji, upućujem najljepše želje za nastupajuće blagdane.

Pozivamo Vas da pratite naš rad i program i u sljedećoj godini!

Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara

Hrvatske bratske zajednice 4, p.p.550

10000 ZAGREB

<http://www.nsk.hr/cssu>

Telefon: 01/ 6164-4386

Faks:01/6164-4186

mr.sc. Marina Mihalić
voditeljica projekta Centra za stalno
stručno usavršavanje knjižničara

PRIJAVA NA TEČAJEVE

Na svaki od predloženih tečajeva morate se *pismeno* prijaviti. Za prijavu molimo koristite otisnute prijavnice na kraju Programa. Ispunjene prijavnice pošaljite na adresu Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Centar za stalno stručno usavršavanje, Hrvatske bratske zajednice 4, p.p. 550, 10000 ZAGREB, ili faksom 616-4186. Prijavnica za tečaj dostupna je i na mrežnim stranicama <http://www.nsk.hr/cssu>.

- Tečajevi će se održati ukoliko se za pojedini termin prijavi deset polaznika.
- Za programe koji se održavaju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, u elektroničkoj učionici, može se prijaviti 16 polaznika, a na tečajeve SRCE-a 14 polaznika.
- Molimo Vas da se na tečajeve prijavite *najkasnije* tjedan dana unaprijed.

- Ukoliko je termin već zauzet, obavijestit ćemo Vas o našem slijedećem terminu.
- Molimo također da eventualne odjave najavite pismeno *najkasnije* tjedan dana prije početka, kako bi mogli jamčiti povrat kotizacije.
- U slučaju spriječenosti iz opravdanog razloga, uplaćena kotizacija vrijedi za neki drugi tečaj.

KOTIZACIJA

U programu je naveden iznos kotizacije za svaki tečaj. Kotizaciju uplaćuju polaznici ili ustanove na žiro račun Nacionalne i sveučilišne knjižnice 30102-603-3504 m.br. 3205363 s naznakom “Centar za stručno usavršavanje” s oznakom broja tečaja. (Primjer: I.I. ili VI.I.)

Kotizaciju molimo uplatiti nakon primitka računa.

CENTAR ZA STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE
Obrazac za prijavu

Poslati na adresu: NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara
Hrvatske bratske zajednice 4, p.p. 550
10000 ZAGREB

ili **faksirati na broj:** 616-4186

Prijavljujem:

Predavanje: (šifra tečaja)

Naslov predavanja:

Datum tečaja: / / Cijena kotizacije: kn

Podaci o polazniku:

Ime i prezime:

Naziv radnog mjesta:

Odjel:

Naziv ustanove:

Adresa:

Poštanski broj:

Tel:

Faks:

Email:

WWW:

Potpis polaznika:

Potpis odgovorne osobe:

Pečat

Datum prijave: / /

Naziv ustanove (ili ime prezime pojedinca) na koju se šalje račun:

Adresa:

Poštanski broj:

JMBG :

Svi tečajevi trebaju se prijaviti i odjaviti pismenim putem. Prijave i odjave telefonom ili elektroničkom poštom ne primamo. Mjesto održavanja: u programu su navedena mjesta održavanja svih predavanja, vježbi i radionica

Otkazivanje prijave: Obavijest o otkazivanju predbilježbe mora biti zaprimljena najmanje tjedan dana prije početka predavanja. (Moguća je zamjena polaznika, ali samo ukoliko je obavijest o zamjeni polaznika zaprimljena najmanje tjedan dana prije početka predavanja.)

Osnivanje ogranka Hrvatskog čitateljskog društva za Istru

Hrvatsko čitateljsko društvo je obilježilo Međunarodni dan pismenosti 8. rujna osnutkom Ogranka za Istru 11. rujna 2002. godine. Gradska knjižnica i čitaonica Pula je bila organizator svečanog događanja, a za predsjednicu Ogranka izabrana je Nela Načinović, ravnateljica knjižnice gdje je smješteno sjedište Ogranka. Osnivanju Ogranka u Komunalnoj palači u Puli prisustvovalo je preko osamdeset pulskih i istarskih žitelja, ljudi vezanih uz knjigu te poticanje i promicanje čitanja i pismenosti. Sve nazočne učesnike i goste pozdravila je Nela Načinović u ime Gradske knjižnice i čitaonice, a u ime gradskog Poglavarstva, u ime gradonačelnika Delbianca i u svoje osobno ime pozdravio je Vinko Knez, dogradonačelnik grada Pule. On je istaknuo da više ne govorimo samo o pismenosti, već govorimo o prvoj i drugoj pismenosti, te se na žalost, već u domeni prve pismenosti na području Istre susrećemo s poražavajućim podatkom od 16.700 stanovnika bez završene osnovne škole i 1.680 nepismenih, te da čitanje i pismenost moraju biti prioritet današnjeg vremena. Dogradonačelnik se zalaže za sve veću primjenu suvremenih sredstava za pohranjivanje i prijenos informacija i znanja, ali ističe da će knjiga opstati i ostati nezamjenjiva, čovjekov najveći prijatelj, a čitanje i pisanje element ne samo prve, već one prave pismenosti. Znakovite su njegove riječi kako je neki glazbenik rekao da je ljudski glas najljepši instrument, a vjeruje da je napisana riječ najljepša partitura. Sudionike je pozdravila i predsjednica Hrvatskoga čitateljskog društva Dijana Sabolović-Krajina koja je zaželjela uspješno djelovanje Ogranka i želju da se uključe u zajednički rad stalnih i podupirućih članova Hrvatskoga čitateljskog društva.

Ovom prigodom održan je stručni skup "Umijeće čitanja: od knjige do videoigre" koji se sastojao od nekoliko tematskih cjelina. U plenarnom dijelu održano je nekoliko predavanja. Prof. Dževdet Hadžiselimović, pulski psiholog, u izlaganju pod naslovom "(Video)medijska pismenost i čitanje" govorio je o njihovoj važnosti i negativnom utjecaju na naš cjelokupni život zbog stvaranja ovisnosti, te o posljedicama koje mogu biti itekako opasne. Mediji su moć, izobilje, ali i mnoštvo nebitnih, neprovjerenih, netočnih informacija. Sindrom našeg doba je da vlada virtualna anarhija. Savjet uvaženog izlagača je da konzumenti medija trebaju kritički pristupiti ponuđenim sadržajima i naučiti razlikovati vrijedne od bezvrijednih informacija. Neala Ambrosi Randić, s pulskog Filozofskog fakulteta, govorila je o sličnostima i razlikama pri čitanju teksta i čitanju slika. Slike koje se javljaju na zaslonu televizora ili računala osvajaju nas neposrednije i djeluju na našu svijest jače od pisanog sadržaja. Čitajući tekst čitač stvara svoje slike, upotrebljava imaginaciju, a danas se svakodnevno nude gotove slike koje ne zahtijevaju veći angažman konzumenta. Budućnost se vidi u hipertekstovima, u integraciji teksta, slike i zvuka. O pravima čitatelja i pravu na druženje govorila je Verena Tibljaš iz Gradske knjižnice Rijeka. Ona je, temeljem vlastitih iskustava,

upoznala sudionike s bogatim djelovanjem svoje knjižnice u poticanju mladih na čitanje i pismenost, u čemu mladi postaju samostalni kreatori raznovrsnih aktivnosti i time zadovoljavaju svoje brojne interese. U nastavku skupa održane su radionice koje su nastojale obuhvatiti dobni uzrast od predškolskog, preko osnovnoškolskog do srednjoškolskog. Radionica "Igrajmo se slovima" održana je u Dječjem vrtiću Centar pod stručnim vodstvom savjetnice Mirjane Kalčić, gdje su najmlađi kroz igru traženja slova ispisivali svoja imena i sticali samosvijest i samopouzdanje. Radionica "Poticanje čitanja u školskoj knjižnici" održana je u Osnovnoj školi Vidikovac, a voditeljica je bila Branka Mamula, školska knjižničarka, koja je učenike potakla da sami budu nositelji programa. Talijanska srednja škola Dante Alighieri održala je radionicu "Prevođenje – kreativnost na djelu" u kojoj su sudjelovali njihovi učenici, te učenici Gimnazije "Eisenstadt" iz Austrije u suradnji s novinarima Glasa Istre, Radio Pule, Radio Maestrata i Arena radija. Voditeljice ove radionice bile su profesorica Marieta Djaković i Elda Pliško Horvat, školska knjižničarka. Prevođenjem čakavskih stihova na standardni hrvatski jezik i hrvatski jezik Gradišćanskih Hrvata postignuta je najrecentnija aktualnost ostvarenjem multilingvalnosti i europeizacije jer su se u radionici spominjali talijanski, njemački i engleski jezik. Radionica "Mali tečaj glagoljice", održana u Gradskoj knjižnici i čitaonici - Dječja knjižnica, pod vodstvom prof. Igora Grbića, imala je za cilj upoznati djecu sa starim hrvatskim pismom. Zanimljivo je zabilježiti da su radionici prisustvovala četiri japanska građana.

U poslijepodnevnim satima sudionici skupa su obišli buduću novu zgradu Gradske knjižnice i čitaonice, za koju se predmnijeva da će doći u funkciju sljedeće godine i tako omogućiti vrijednim i požrtvovnim djelatnicima veće mogućnosti djelovanja. Navečer je u Županijskoj komori predstavljena knjiga "Razgovori o videomedijskoj ovisnosti – ili tko je ubio djeda?", u izdanju Gradske knjižnice i čitaonice Pula i Društva "Naša djeca", Pula, 2002. godine. O knjizi su govorili urednica N. Ambrosi Randić i dvojica autora, Dž. Hadžiselimović i M. Polić.

U završnim razgovorima pri evaluaciji skupa zaključeno je da je organizacija protekla besprijekorno, da je vladalo ozračje prijateljstva i pozitivne suradnje. Mnogi sudionici su bili ugodno iznenađeni visokom stručnom razinom održanih izlaganja. Radionice su donijele živost i praktičnost bogatstvom izričaja i sadržaja donoseći nove ideje i poticaje. U ozračju opće globalizacije veseli nas činjenica prisustva većeg broja stranih državljana ovom stručnom skupu, koja daje saznanje da je Hrvatsko čitateljsko društvo, osnutkom Ogranka za Istru, ispunilo svoje osnovne ciljeve.

68. opća skupština IFLA-e (Glasgow, 18. do 24. kolovoza 2002.)

Ovogodišnja je 68. opća skupština IFLA-e naziva "Libraries for life: democracy, diversity, delivery" održana u Glasgowu, od 18. do 24. kolovoza, bila i jubilarna, jer je IFLA slavila 75. godišnjicu svojega utemeljenja. Skupština je okupila oko 4700 knjižničara i stručnjaka koji se bave knjigom iz cijelog svijeta. Od toga je 1400 knjižničara po prvi puta sudjelovalo na jednoj godišnjoj skupštini IFLA-e. Nobelovac Seamus Heaney je govorom službeno otvorio Skupštinu, a zatvorila ju je i našoj publici dobro poznata autorica knjiga za djecu i mladež Anne Fine, dobitnica niza prestižnih nagrada.

Neki od naših kolega, koji su Skupštini prisustvovali, dostavili su nam izvještaje o radu tijela kojima su članovi, te o predavanjima, skupovima i radionicama na kojima su bili.

IFLA/FAIFE

Učast IFLA-ine sedamdeset i pete godišnjice odbor IFLA/FAIFE sastavio je, i Vijeću IFLA-e predložio na usvajanje, tzv. "Glasgowsku deklaraciju o knjižnicama, informacijskim službama i intelektualnoj slobodi". U njoj IFLA opet ističe da privrženost intelektualnoj slobodi smatra osnovnom odgovornošću knjižničarske struke, te poziva knjižnice i knjižničare da promiču načela intelektualne slobode i omogućue neometan pristup informacijama. IFLA-ino je Vijeće Glasgowsku deklaraciju jednoglasno usvojilo na završetku Skupštine.

Drugi dokument od međunarodnog značenja koji je Skupština formalno usvojila, IFLA-inu je članstvu već poznati "Manifest o Internetu". Manifest je također pripremio Odbor IFLA/FAIFE. Očekuje se da Manifest usvoji i UNESCO, kao što ga je već prihvatilo Američko knjižničarsko društvo. Tijekom 2003. i 2004. godine organizirat će se u pojedinim zemljama seminari posvećeni specifičnim lokalnim mogućnostima ostvarenja odredbi Manifesta. Prvi će se seminar održati u Sydneyju, u siječnju 2003. Odbor IFLA/FAIFE izradio je i "Izjavu o terorizmu, Internetu i slobodnom pristupu informacijama", dokument koji je već preveden na hrvatski jezik i objavljen u ranijem broju "Novosti".

Poznato je da odbor IFLA/FAIFE svoj "Svjetski izvještaj o knjižnicama i intelektualnoj slobodi" objavljuje svake druge godine, pa se idući izvještaj tek priprema i bit će predložen na skupštini u Berlinu, 2003. Ove je godine, međutim, objavljen tzv. "Sažeti izvještaj", posvećen knjižnicama zahvaćenim ratnim sukobima i Internetu. O ovoj posljednjoj temi govori zanimljiv prilog Stuarda Hamiltona, inače doktorskog studenta Kraljevske knjižničarske škole u Kopenhagenu, koji je prikupio podatke o načinima na koje se ostvaruje pristup Internetu u različitim dijelovima svijeta i preprekama tom pristupu. Hamilton piše i o zakonskim propisima koji se odnose na pristup Internetu u pojedinim zemljama, te o sankcijama koje se primjenjuju u pojedinim zemljama za nelegalan pristup Internetu. Može se zaključiti da mnoge države budno nadziru internetski sadržaj.

Odbor IFLA/FAIFE svojom zadaćom smatra i pružanje ekspertne pomoći knjižnicama uništenim ili oštećenim ratom ili elementarnom nepogodom. Stručna se pomoć sastoji u

istraživanju i procjeni stanja na terenu, iniciranju prvih razgovora s mjesnim vlastima, širenju obavijesti o štetama kolegama i organizacijama koje se bave ljudskim pravima i intelektualnom slobodom, suradnji s agencijama koje mogu financirati obnovu, jer IFLA sama nema sredstava za obnovu, te oblikovanju prijedloga za obnovu. Odbor IFLA/FAIFE posebno se zalaže za osnivanje nacionalnih udruga "Plavi štiti" u pojedinim zemljama. Odbor je dosad djelovao na Istočnom Timoru i na Kosovu, gdje su njegovi stručnjaci, u suradnji s onima iz UNESCO-a, izradili izvještaj o stanju u tamošnjim knjižnicama. U suradnji s UNESCO-om Odbor je predložio i projekt pomoći knjižnicama u Afganistanu. Projekt je odobren, no na njegovo se financiranje i realizaciju još čeka. Prijedlog projekta pomoći palestinskim knjižničarima nije odobren.

Restitucija knjižnične građe tema je kojoj je ove godine na Skupštini posvećena velika pažnja. O pojedinačnim primjerima povrata knjižne baštine u zemlju nastanka govorili su američki, ruski i skandinavski kolege. Zanimljiva je rasprava otvorena na radionici o slobodnom pristupu informacijama u sveučilišnim knjižnicama, koju je Odbor IFLA/FAIFE organizirao u suradnji sa Sekcijom za sveučilišne knjižnice. Na radionici su se mogla čuti oprečna mišljenja o tome da li se treba zalagati za povrat građe u zemlju njezina nastanka, ili je treba nastaviti čuvati u tzv. internacionalnim zbirakama, smještenim u velikim svjetskim muzejima i knjižnicama, koje su vremenom stekle vlastiti integritet. Mnogi su kolege mišljenja da bi trebalo ponovno razmotriti pitanje restitucije kulturne građe u svjetlu novih međunarodnih dokumenata. Vjerski dokumenti istaknuti su kao primjer za građu koju bi svakako trebalo vratiti u zemlju nastanka.

Kao članica uredničkog odbora prisustvovala sam radnom dogovoru uredništva "Svjetskog izvještaja o knjižnicama i intelektualnoj slobodi". Mišljenje je uredništva da izvještaje iz pojedinih zemalja treba što više uskladiti, pa se uredništvo dogovaralo o sadržaju i redosljedu obveznih podataka koji se u izvještaju moraju naći. Na poslovnom sam sastanku Odbora IFLA/FAIFE izvijestila o slobodnom pristupu informacijama u knjižnicama u Hrvatskoj, što je redovita obveza svih članova Odbora.

Odbor IFLA/FAIFE pomaže osnivanju regionalnih središta za slobodan pristup informacijama i slobodu govora. Prvo će takvo središte biti smješteno u Knjižnici za stranu literaturu u Moskvi, a predviđa se i osnivanje središta za Južnu Ameriku u Kostariki.

Odbor IFLA/FAIFE sudjeluje i u pripremama za Svjetski sastanak na vrhu o informacijskom društvu, koji će se održati u Ženevi 2003. i u Tunisu 2005. Zalagat će se za uspostavljanje jednakosti u pristupu informacijama, te za međunarodni konsenzus o tome kako osigurati autentičnu kulturnu različitost i izbjeći homogenost u obrazovanju i kulturi.

Dogovoreno je da će za iduću opću skupštinu IFLA-e, koja će se održati u Berlinu 2003. godine, IFLA/FAIFE organizirati poludnevnu radionicu o slobodnom pristupu informacijama za djecu u suradnji s UNICEF-om. Prijedlog je i da se u suradnji sa IFLA-inom Sekcijom za teoriju i istraživanje organizira pratni sastanak posvećen knjižničarskoj etici.

Inače, Odbor je ozbiljno zabrinut za svoje financiranje. Međunarodne organizacije kao što su SIDA i DANIDA bile su od osnutka njegovi glavni financijeri. No političke promjene, poput promjena vlada utječu na financiranje i onemogućuju

planiranje rada Odbora. Zato je prevladalo mišljenje da se Odbor mora osloniti na osnovne IFLA-ine članove, nacionalna društva, i od njih zatražiti stalnu potporu. Švedsko je knjižničarsko društvo već obećalo dati za rad Odbora u 2002. i 2003. godini 300.000 SKR.

Odbor IFLA/FAIFE promijenio je adresu svoje mrežne stranice i sad se nalazi na adresi: <http://www.ifla.org/FAIFE/>.

A. Horvat

Sekcija knjižnica za djecu i mladež

IFLA-ina Sekcija knjižnica za djecu i mladež na ovogodišnjoj je Skupštini imala uistinu bogat program. Kao i svaka druga, i ova je sekcija okvirni program pripremila već gotovo godinu dana unaprijed, uzimajući u obzir glavnu temu Skupštine (Knjižnice za život) i dvogodišnji Strateški plan Sekcije kojim se preciziraju tzv. IFLA-ini prioriteti, odnosno djelatnosti kojima će IFLA kao međunarodni savez knjižničarskih društava posvetiti posebnu pozornost. U skladu s tim, tema Sekcije knjižnica za djecu i mladež bila je "Djeca i mladi uključeni u knjižnice za život". Zašto se na ovoj Skupštini više puta čulo da njom gotovo "dominiraju djeca"? Vjerojatno je uzrok u Nacionalnom organizacijskom odboru koji je pripremao skup. U njemu su vrlo aktivni bili dječji knjižničari i bivši predsjednik IFLA-ine Sekcije knjižnica za djecu i mladež, John Dunne. Stoga se uz niz uobičajenih programa odvijalo i mnoštvo popratnih aktivnosti, a u nekima od njih sudjelovala su i djeca iz Glasgowa. Posebnu je pozornost knjižničara pobudio susret sa nizom autora za odrasle, te autora za djecu među kojima je pravo uzbuđenje izazvao svojom pojavom Michael Morpurgo, autor više od 60 knjiga za djecu i dobitnik gotovo svih nagrada za dječju književnost koje se dodjeljuju u zemljama engleskog govornog područja.

Dva redovita i obvezna sastanka članova Sekcije, na kojima se podnose izvještaji, dogovaraju projekti i izdavačka produkcija Sekcije, te dogovara okvirni plan za konferenciju sljedeće godine, nisu dovoljna da 16 članova Sekcije raspravi sva pitanja. Stoga je održan još niz sastanaka, kako članova međusobno, tako i s predstavnicima drugih sekcija i programa, te sa zainteresiranim institucijama koje predlažu neki oblik suradnje ili zajedničke projekte sa Sekcijom knjižnica za djecu i mladež. Dogovorena je i tema sljedeće opće skupštine u Berlinu 2003. godine, a Sekcija će se ponajviše baviti ulogom knjižnica i knjižničara u svijetu globalnih sukoba i rastućeg terorizma. Tome će dijelom biti posvećena i zajednička radionica koju će Sekcija realizirati s IFLA-inim programom FAIFE, baveći se pitanjima pristupa informacijama za djecu i mladež u posebnim okolnostima kao što su ratovi, život u izbjegličkim kampovima, borba protiv AIDS-a i sl. Sekcija je objavila i nominacije za nove članove, što znači da do veljače 2003. godine očekuje kandidature iz raznih zemalja svijeta. Kandidature pripremaju članovi Sekcije, uglavnom nacionalna knjižničarska društva, a izbor se vrši nakon što IFLA-in ured u Haagu prikupe sve nominacije.

Ove godine završen je dvadesetpetogodišnji zajednički projekt IFLA-e i UNESCO-a "Knjige za sve" (Books for All).

Sekcija je pokrovitelj Projekta koji je još od 1975. godine prikupljao sredstva i donirao knjige dječjim knjižnicama u zemljama u razvoju. Za svečano proglašenje završetka Projekta domaćini (Organizacijski komitet Skupštine) su organizirali maraton ulicama Glasgowa. Prihod od maratona dodijeljen je jednoj dječjoj knjižnici iz Afrike. Završna svečanost Projekta održana je u prostoru "Ogledne dječje knjižnice".

Ova je IFLA-ina skupština bila po mnogočemu posebna. Jedna od zanimljivosti, koja je privukla pozornost čak i onih koji inače nimalo nisu zainteresirani za knjižnične usluge za djecu, bila je "Ogledna dječja knjižnica" (Model Children's Library). Svaku skupštinu uobičajeno prati izložba proizvođača knjižničnih softvera i dobavljača raznih medija, a jedan je dio izložbenog prostora bio uređen kao dječja knjižnica. Pod pokroviteljstvom Sekcije knjižnica za djecu i mladež, uz pomoć britanske Sekcije za školske knjižnice, sponzorstvo Britanskog savjeta i uz veliki trud britanskih dječjih i školskih knjižničara, osmišljen je na 150 m² prostor dječje knjižnice. Uređena odgovarajućom opremom, uz dobar izbor knjiga, časopisa, kataloga, igračaka, CD-ROM-ova i drugih materijala, pozornost je privukla i brojnim događanjima. Sama Sekcija više je puta u knjižnici održavala sastanke, a organizirane su i aktivnosti s djecom. Prvi puta u povijesti IFLA-inih skupština (tako kažu organizatori), djeca su došla na skup, slušala profesionalne pripovjedače i knjižničare koji su pričali priče, te sudjelovala u promocijama i raznim aktivnostima. Jedan od ciljeva organiziranja "Ogledne dječje knjižnice", kako se navodi u promidžbenim materijalima, bio je zainteresirati sudionike Skupštine za djecu kao korisnike knjižnica. Uspjeh je bio potpun, jer za mnoge je upravo ovaj prostor postao mjesto susreta, tzv. meeting point, gdje se uz boravak u stimulativnom okruženju mogu i odmoriti od obilja zbivanja. Otvorena je i mrežna stranica "Ogledne dječje knjižnice": <http://www.cilip.org.uk/groups/ylg/mcl/>. U izložbenom prostoru održane su i poster-prezentacije, među kojima je bio zapažen poster posvećen radu s mladima u Gradskoj knjižnici Rijeka.

Najzahtjevniji dio programa Sekcije svakako je bilo održavanje tzv. Open Session, programa koji tijekom pola dana nudi izlaganja pozvanih predavača i raspravu o temi. Tema je bila "Djeca i mladi uključeni u knjižnice za život", što je ujedno i bio moto cjelokupnog sudjelovanja Sekcije na Skupštini. Predavači iz cijelog svijeta, od domaćina iz Velike Britanije, do predavača iz Singapura, SAD-a, Kolumbije i Švedske (predavanje o knjižnicama za djecu u Zimbabveu), govorili su o iskustvima u radu knjižnica za djecu i mladež i o programima koji se u njima organiziraju, kako bi knjižnice uistinu bile uključene u život lokalne zajednice kojoj su namijenjene. Sva su predavanja, prevedena na nekoliko jezika, dostupna na IFLANET-u, na adresi: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>.

Kako Sekcija već treću godinu radi na izradi Smjernica za dječje knjižnice, posebna je radionica održana na ovu temu. Bila je namijenjena samo pozvanim sudionicima – predstavnicima drugih relevantnih sekcija (za školske knjižnice, za korisnike s posebnim potrebama, za obrazovanje, za regionalne aktivnosti i dr.), jer se radilo na završnoj radnoj verziji koja bi trebala biti pripremljena za skupštinu u Berlinu 2003., a zatim prevedena na pet tzv. IFLA-inih jezika (engleski, španjolski, francuski, ruski, njemački) i učinjena dostupnom svima.

Uobičajeno je da radionice, cjelodnevne ili poludnevne, pripremi dvije ili više sekcija zajedno, koncentrirajući izlaganja i raspravu oko iste teme. Za temu Odnos knjižnica prema čitateljskim potrebama mladih, koju je predložila Sekcija knjižnica za djecu i mladež, interes su pokazale Sekcija za školske knjižnice i Sekcija za nacionalne knjižnice. Iako je na prvi pogled sklop sekcija izgledao nespojiv, radionica je bila vrlo zanimljiva jer se pokazalo ne samo kako koja vrsta knjižnica može promovirati i poticati čitanje i tome prilagoditi svoje strateške planove, već i kako ove vrste knjižnica mogu dobro surađivati u postizanju zajedničkog cilja, u osmišljavanju odgovarajućih programa i usluga koje će odgovoriti čitateljskim i informacijskim potrebama i interesima današnje mladeži. Bila su predstavljena iskustva iz Velike Britanije, Švedske i Malezije. Izlaganja se također mogu naći na IFLANET-u, na web adresi: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>.

U SAD-u je pokrenut projekt "Digitalna dječja knjižnica", a Sekcija knjižnica za djecu i mladež bit će suradnik na Projektu. Stoga će već u Berlinu organizatori (Državni arhiv SAD-a, Sveučilište u Marylandu i brojni drugi suradnici) predstaviti javnosti prve rezultate Projekta. Službeno će on započeti u studenom 2002. godine, trajat će pet godina, a svečanost proglašenja održat će se u Kongresnoj knjižnici u Washingtonu. Ideja je da se na mrežnu stranicu "Digitalne dječje knjižnice" stave knjige za djecu iz što više zemalja svijeta, kako bi djeca upoznavala različite kulture i jezike. Praćenjem primjene bit će najprije obuhvaćene knjižnice, jer ono što između ostalog zanima istraživače Sveučilišta u Marylandu jest kako dječje knjižnice koriste "Digitalnu dječju knjižnicu" u organiziranim aktivnostima s djecom. Jedna od ideja vodilja pripreme Projekta bila je činjenica da u mnogim razvijenijim zemljama svijeta djeca u ruralnim i rijetko naseljenim područjima prije imaju pristup Internetu nego lokalnoj knjižnici, koja je ponekad vrlo udaljena od mjesta stanovanja. Na prvi poziv za uključivanje u Projekt Hrvatska je vrlo brzo odgovorila, jer je tim predvođen stručnjacima u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice među prvima poslao digitalizirane dječje knjige za Digitalnu knjižnicu. Stoga je na sastancima Hrvatska bila više puta ističana kao dobar, efikasan i pouzdan partner. Naravno, Digitalna dječja knjižnica tek je u razvoju i još mnoga pitanja nisu riješena, primjerice, autorskih prava, dvojezičnih izdanja i dr.

IFLA-ina Sekcija školskih knjižnica na Skupštini je promovirala Smjernice za školske knjižnice. Sve su zemlje pozvane da što prije prevedu Smjernice i upoznaju s njima školske knjižničare. Smjernice za narodne knjižnice već su u uporabi i Sekcija za narodne knjižnice upriličila je prezentaciju na kojoj je bilo vidljivo koliko ih je zemalja do sada prevelo, te gdje su prijevodi u tijeku. Zanimljiv je projekt te Sekcije kojim će se pratiti i evaluirati primjena Smjernica u narodnim knjižnicama. Kako je u Hrvatskoj prijevod Smjernica za narodne knjižnice u pripremi, prilika je to da se preko IFLA-ine Sekcije za narodne knjižnice i Hrvatska uključi u projekt evaluacije primjene Smjernica.

Sekcija za informacijsku tehnologiju

Sekcija za informacijsku tehnologiju prikazala je svoj rad u okviru Otvorenih predavanja, Radionice o metapodacima i Radionice o webu u suorganizaciji sa Sekcijom za nacionalne knjižnice.

Otvorena predavanja bavila su se temom "Tehnologije za proširenje dostupnosti knjižničnih rješenja". Održana su četiri predavanja. Masamitsu Negishi iz Nacionalnog instituta za informatiku, Tokio, Japan govorio je o mobilnom pristupu knjižnicama s aspekta iskustva korisnika i knjižničara u korištenju mobilne veze preko Interneta s OPAC-ima knjižnica (<http://www.ifla.org/IV/ifla68/papers/105-095e.pdf>). Subbiah Arunachalam, iz M. S. Swaminathan Research Foundation, Chennai, India prikazao je program upotrebe informacijske tehnologije u unapređenju života u udaljenim i siromašnim selima Indije pod naslovom "Kako dohvatiti nedohvatljivo ili kako možemo upotrijebiti inteligenciju informacijske i komunikacijske tehnologije i inovativno ojačati ruralno siromašno stanovništvo pomoću naprednog pristupa informacijama" (<http://www.ifla.org/IV/ifla68/papers/074-095e.pdf>). Svein Arne Solbakk iz Norveške nacionalne knjižnice, Moirana iznio je razmatranja o kritičnim tehnološkim i arhitektonskim izborima za pristup i pohranu građe u digitalnom okruženju (<http://www.ifla.org/IV/ifla68/papers/145-095e.pdf>). Model i upotrebu XML-a za prijenos bibliografskih podataka na primjeru formata UNIMARC vrlo su detaljno opisali Joaquim de Carvalho, Sveučilište Coimbra i Maria Ines Cordeira, Umjetnička knjižnica, Calouste Gulbenkian Foundation, Lisabon, Portugal (<http://www.ifla.org/IV/ifla68/papers/075-095e.pdf>). Ovaj se rad preporuča onim kolegama koji se bave formatima za bilježenje i prijenos bibliografskih podataka i interoperabilnosti metapodataka.

Tema radionice bila je "Metapodaci: temelji i budućnost". U okviru radionice izvješteno je o Međunarodnoj konferenciji o Dublin Coreu i primjenama metapodataka koja se 2001. održala u Tokiju, Japan, zatim o primjenama novih formata metapodataka u Kongresnoj knjižnici kao što su METS (Metadata Encoding and Transmission Standard) i MODS (Metadata Object Description Schema), te o upotrebi formata MARC21 u XML-u (S. McCallum i C. Keith). Ch. Lupovici iz Francuske nacionalne knjižnice ukratko je opisala rad na digitalizaciji u odnosu na funkcionalni model OAI i referentni model OAIIS u svojoj knjižnici.

Zajednička radionica Sekcije za nacionalne knjižnice i Sekcije za informacijsku tehnologiju imala je za temu "Hvatanje weba: kako naučiti iz iskustva nacionalnih knjižnica". Prikazana su iskustva norveške, francuske i švedske knjižnice, dok je Alenka Kavčič-Čolić iz NUK-a, Slovenija govorila o pravnim aspektima arhiviranja weba (radovi, osim francuskog priloga, nalaze se na IFLANET-u: <http://www.ifla.org>, pod brojem zbivanja 163). Uvodno je izlaganje održao Brewster Kahle, digitalni knjižničar iz Internet Archive, San Francisco, SAD koji je govorio o radu na arhiviranju weba uopće: u odabiru stranica koje se automatski arhiviraju pomogli su mu, između ostalog, bibliotekari Kongresne knjižnice, pa se tako arhivirane mogu naći stranice naše Nacionalne i sveučilišne knjižnice ili časopisa "Morsko prase". Posjetite adresu <http://>

www.archive.org, pokrenite "WayBackMachine" i provjerite da li su i vaše stranice arhivirane!! Kopija cijelog arhiva pohranjuje se u Aleksandrijskoj knjižnici! Osim toga, B. Kahle je spreman dati pojedinoj nacionalnoj knjižnici arhivirane stranice nacionalnog prostora dotične zemlje. Predavanje je potaknulo burnu raspravu o arhiviranju nečega što u dotičnoj zemlji nije dozvoljeno da se pohranjuje (npr. u Švedskoj i Danskoj), ili u kojima se to uopće još ne pohranjuje i time nestaje kao nacionalna baština.

Otvoreni forum o UNIMARC-u (svi su dokumenti na IFLANET-u, broj zbivanja 124a) imao je za cilj obavijestiti knjižničare o najnovijim zbivanjima vezanim uz formate UNIMARC (Mirna Willer), prikazati tehnološke aspekte nove generacije UNIMARC-a vezane uz XML (Joaquim de Carvalho) i iznijeti strateški program rada za formate UNIMARC nakon 2003. kad se Ured za UNIMARC seli iz Die Deutsche Bibliothek, Frankfurt, Njemačka u portugalsku Nacionalnu knjižnicu, Lisabon (Fernanda Maria Campos).

Radna grupa za FRANAR (Functional Requirements and Numbering of Authority Records) Sekcije za katalogizaciju i Središnjeg programa za UBCIM održala je svoj redovni sastanak na kojem je razmotren drugi nacrt dokumenta koji je izradio savjetnik Grupe Tom Delsey. Predviđa se da će se na sljedećem sastanku donijeti zadnja verzija dokumenta koji će se potom uputiti na javnu raspravu. Sastanak će se održati u svibnju 2003. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

M. Willer

Odbor za autorsko pravo i zakonska pitanja

“Autorsko pravo i zakonski propisi” jedan je od šest osnovnih programa IFLA-e koji zadire u gotovo sva područja knjižničarstva. Kao član IFLA-inog Odbora za autorsko pravo i zakonska pitanja sudjelovala sam u radu pet višesatnih sastanaka spomenutog odbora. Raspravljalo se o pitanjima kao što je Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, stupanj zaštite prava intelektualnog vlasništva koji knjižnice mogu postići u pružanju usluga korisnicima, primjena Ugovora o autorskom pravu WIPO-a u nacionalnim zakonima, UNESCO-va deklaracija o korištenju građe za privatnu uporabu, te upravljanje elektroničkim pravima. Jedan od otvorenih sastanaka bio je posvećen primjerima restitucije knjižnične građe.

D. Živković

Rasprava o novoj strukturi IFLA-e

Kao predstavnik Hrvatskog knjižničarskog društva sudjelovala sam i u raspravi o novoj strukturi krovne udruge IFLA i tom prigodom predsjednici IFLA-e uručila spomenicu našeg društva objavljenu prigodom njegove 60. obljetnice, na čemu je Hrvatskom knjižničarskom društvu zahvaljeno i pismeno po završetku Skupštine. IFLA je, naime, ove godine obilježila 75. godišnjicu svojeg osnutka u Škotskoj. Potrebe za izmjenama u strukturi IFLA-e financijske su prirode, jer dosadašnji model naplate članarine ne odražava pravu sliku platežne moći

pojedine zemlje, iz čega proizlazi i pravo glasa. U mnogim pak zemljama postoji i više knjižničarskih društava (koja nisu istaknuta kao krovna ili nacionalna za pojedinu zemlju), te su dosad bila tretirana kao ustanove. Kao zaključak rasprave ipak je prevladao prijedlog da ova knjižničarska društva dobe veće pravo glasa, no ipak manje nego pojedino nacionalno knjižničarsko društvo. Uprava IFLA-e će razmotriti prednosti i nedostatke različitih omjera oblika članstva za sveukupno poslovanje, te očekuje i dalje prijedloge svojih članova.

D. Živković

Glasgowska deklaracija o knjižnicama, informacijskim službama i intelektualnoj slobodi

Na sastanku u Glasgowu povodom 75. godišnjice osnivanja, Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (IFLA) izjavljuje:

- IFLA se zalaže za osnovno ljudsko pravo na neograničen pristup informacijama i na neograničeno izražavanje informacija;

- IFLA i njeni članovi u cijelom svijetu podržavaju, brane i promiču intelektualnu slobodu na način kako je ona definirana u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda. Intelektualna sloboda obuhvaća sveukupnost ljudskog znanja, mišljenja, kreativnog razmišljanja i intelektualnu aktivnost;

- IFLA smatra da je predanost intelektualnoj slobodi bitna odgovornost knjižnične i informacijske struke u cijelom svijetu, a izražava se u etičkim kodeksima i pokazuje u praksi.

IFLA potvrđuje da:

- knjižnice i informacijske službe omogućavaju pristup informacijama, idejama i djelima mašte na bilo kojem mediju i bez obzira na granice. One su prilazi znanju, mislima i kulturi koje nude osnovu za neovisno odlučivanje, kulturni razvoj, istraživanje i doživotno obrazovanje pojedinaca i grupa;

- knjižnice i informacijske službe pridonose razvoju i održavanju intelektualne slobode te pomažu u očuvanju demokratskih vrijednosti i općih ljudskih prava. Prema tome, njihova je uloga da korisnicima omoguće neograničen pristup relevantnim izvorima i službama kao i da se suprotstavljaju bilo kojem obliku cenzure;

- knjižnice i informacijske službe nabavljat će, čuvati i omogućavati dostupnost najrazličitijim vrstama građe, odražavajući svestranost i raznovrsnost društva. Odabir i dostupnost knjižnične građe i usluga određivat će stručni razlozi, a ne moralni, politički ili vjerski nazori;

- knjižnice i informacijske službe omogućit će ravnopravnu dostupnost građe, opreme i usluga svim korisnicima. Neće biti razlikovanja korisnika na temelju rase, nacionalnog ili etničkog porijekla, spola ili spolnog izbora, dobi, fizičkog nedostatka, vjere ili političkih uvjerenja;

- knjižnice i informacijske službe štinit će pravo svakog korisnika na privatnost i povjerljivost u vezi s traženom ili primljenom informacijom te s pretraživanjem, posuđenim, nabavljenim ili prenesenim izvorima.

Međunarodna zbivanja

IFLA, prema tome, očekuje od knjižnica, informacijskih službi i njihovog osoblja da se pridržavaju i da promiču načela intelektualne slobode kao i da omoguće neometan pristup informacijama.

Ovu deklaraciju pripremila je IFLA/FAIFE, odobrio Glavni odbor IFLA-e 27. ožujka 2002. u Hagu u Nizozemskoj, a proglasilo Vijeće IFLA-e, 19. kolovoza 2002., u Glasgou u Škotskoj.

IFLA i IFLA/FAIFE

IFLA (International Federation of Library Associations), osnovana 1927. godine, vodeće je međunarodno tijelo koje predstavlja interese knjižnica, informacijskih službi i njihovih korisnika. IFLA je svjetski glas knjižničarske i informacijske struke.

IFLA je neovisna, međunarodna, nevladina i neprofitabilna organizacija. Naši su ciljevi promicanje visokih standarda u osiguranju i pružanju knjižničnih i informacijskih usluga, poticanje shvaćanja vrijednosti dobrih knjižnica i informacijskih službi te zastupanje interesa naših članova diljem svijeta.

Poštujući navedene ciljeve, IFLA prihvaća sljedeće osnovne vrijednosti:

- * Vjerujemo da je ljudima, zajednicama i organizacijama za njihovu fizičku, mentalnu, demokratsku i ekonomsku opstojnost prijeko potreban neometan pristup informacijama, idejama i kreativnim djelima;

- * Vjerujemo da osiguranje i pružanje visokokvalitetnih knjižničnih i informacijskih usluga jamči taj pristup;

- * Cilj nam je omogućiti knjižničnim udrugama, institucijama i njihovom osoblju diljem svijeta da sudjeluju u radu IFLA-e bez obzira na zemljopisni položaj zemlje u kojoj se nalaze;

- * Podupiremo i promičemo načela slobodnog pristupa informacijama, idejama i kreativnim djelima, utvrđena člankom 19. Opće deklaracije Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima;

- * Priznajemo pravo svim članovima da sudjeluju i imaju korist od svih IFLA-inih aktivnosti bez obzira na državljanstvo, etničko porijeklo, spol, jezik, političko uvjerenje, rasu ili vjerskoj pripadnosti.

IFLA/FAIFE (Slobodan pristup informacijama i sloboda izražavanja) jedna je od osnovnih djelatnosti IFLA-e, a cilj joj je obrana i promicanje osnovnih ljudskih prava određenih člankom 19. Opće deklaracije Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima.

Odbor i Ured IFLA/FAIFE podupiru, izravno ili neizravno, neometan pristup informacijama i slobodu izražavanja vezanu uz knjižnice, informacijske službe i rad informacijskih stručnjaka. IFLA/FAIFE nadzire stanje intelektualne slobode u knjižničarskoj zajednici u cijelom svijetu, potiče IFLA-inu strategiju razvoja i suradnje s drugim međunarodnim organizacijama koje se bave ljudskim pravima i reagira na svako onemogućavanje pristupa informacijama i povredu slobode izražavanja.

Intelektualna sloboda je pravo svakog pojedinca na posjedovanje i izražavanje vlastitog mišljenja kao i na traženje i primanje informacija.

Intelektualna sloboda osnova je demokracije.

Intelektualna sloboda osnova je djelatnosti knjižnica i informacijskih službi.

Prevela I. Hebrang Grgić

Skupovi, stipendije, predavanja

19. svjetski kongres čitanja

(Edinburgh, 29. srpnja do 2. kolovoza 2002.)

Na pitanje koje su to međunarodne veze koje se uspostavljaju pismenošću u današnjem svijetu koji se globalizira, pokušao je dati odgovore 19. svjetski kongres čitanja, koji se u organizaciji Čitateljske udruge Ujedinjenoga Kraljevstva (UKRA) i Međunarodne čitateljske udruge (IRA) održao u Edinburghu od 29. srpnja do 2. kolovoza 2002. Čitanje i pismenost danas su strateška polazišta razvoja, jer je pismeno, obaviješteno i obrazovano stanovništvo najvažniji resurs svake razvijene zemlje. Skandinavske zemlje s najrazvijenijom strategijom i metodama podizanja praga pismenosti, poticanja i poučavanja čitanja, razmijenile su svoja iskustva s Amerikom i ostalim zemljama Europe gdje se osjeća pad čitanja i nemar prema općem obrazovanju. U mnogim su zem-

ljama, (pogotovo u Americi) potaknuti razvojni programi, često socijalno utemeljeni. Afrika i veći dio Azije još se nose s problemima elementarne pismenosti i za njih postoji niz međunarodnih projekata koje podupiru UNESCO i IRA.

Takozvane tranzicijske zemlje, koje hvataju korak s razvijenim svijetom na području gospodarstva, s jednakim naporom dostižu Zapad, oslobađajući se ideološkog i socijalnog konteksta bivših sustava. Za njih postoje posebni međunarodni

Skupovi, stipendije, predavanja

projekti, a najpoznatiji, "Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje", koji podupire Sorosova fundacija Otvoreno društvo, uspješno se provodi i u Hrvatskoj.

Kongresu je, održanom u povijesnom zdanju Edinburškog sveučilišta, prisustvovalo 960 stručnjaka iz 67 zemalja, a radilo se uglavnom u radionicama. Hrvatska se predstavila projektom "Čitanje i pisanje povezano biblioterapijskim procesom" mr.sc. Ljiljane Sabljak. Na sastanku Europskog komiteta međunarodne čitateljske udruge (IDEC) Hrvatska je predložena za zemlju domaćina Europske konferencije čitanja 2005. godine. To što je Hrvatska, kao tranzicijska zemlja, prepoznata kao kvalitetan domaćin i respektabilan partner, priznanje je Hrvatskom čitateljskom društvu, zaslužno dugogodišnjim stručnim radom u IDEC-u njegove predsjednice mr.sc. Dijane Sabolović-Krajine.

Lj. Sabljak

Druga konferencija Poljskog društva narodnih knjižnica (9. do 11. rujna 2002.)

U Ciechocinek, simpatičnom gradiću u Poljskoj, stoljetnom zračnom lječilištu, od 9. do 11. rujna 2002. godine održana je druga konferencija Poljskog društva narodnih knjižnica. Naime, u Poljskoj postoje dva društva knjižničara. Prvo, koje je proizašlo iz sindikalne udruge, utemeljeno prije sedamdeset pet godina sa sjedištem u Varšavi, čine članovi pojedinci – knjižničari. Drugo, novo Poljsko društvo narodnih knjižnica sa sjedištem u Torunu, proizašlo je iz konkretnih potreba, prije svega financijskih i statutih, a njegovi su članovi ustanove – knjižnice. Tema konferencije bila je "Dječje knjižnice u europskom sustavu edukacije i informacije", a sudjelovali su stručnjaci iz Ukrajine, Švedske, Litve, Hrvatske i Poljske. Kao pozvani izlagači iz Hrvatske su izlagale mr. sc. Ivanka Stričević, tajnica Sekcije za dječje knjižnice IFLA-e, koja je sudionike upoznala s radom IFLA-e, ali je i predstavila rad dječjih odjela u narodnim knjižnicama u Hrvatskoj na primjeru Knjižnice Medveščak, te mr. sc. Ljiljana

Sabljak, predsjednica Sekcije za narodne knjižnice HKD-a, koja je izlagala o posebnim programima u hrvatskim narodnim knjižnicama s naglaskom na psihosocijalni program s biblioterapijom "Korak po korak do oporavka". Na sveučilištu "Nikola Kopernik" u Torunu, na Katedri za bibliotečne i informacijske znanosti uz predmet Psihologija čitanja predaje se i biblioterapija. Prof. dr. Bronislava Woźniewska-Paruzel izdala je priručnik "Biblioterapija" prema kojem se studenti knjižničarstva obučavaju za biblioterapeute. Stoga je bilo izuzetno zanimljivo razmijeniti ideje i sagledati mogućnosti, prije svega, osmišljavanja interdisciplinarnih predmeta i obogaćivanja knjižničarske struke. Na konferenciji se kroz ukupno jedanaest izlaganja mogao dobiti uvid u napore poljskog narodnog knjižničarstva na polju usustavljanja narodnog knjižničarstva, poticanja čitanja, opremanja dječjih odjela, te informatizacije. Sudionici su dobili dobar uvid i u ukrajinsko i litvansko narodno knjižničarstvo. Izuzetno nadahnuto bilo je izlaganje Barbare Tylicka iz redakcije uglednog poljskog časopisa za djecu i mlade "Guliwer".

Kroz svoja nastojanja za uspostavljanjem međunarodne stručne suradnje Sekcija za narodne knjižnice HKD-a razvija niz kontakata, prije svega, sa zemljama u tranziciji s kojima dijeli probleme i napore približavanja standardima razvijene Europe. Tako je i suradnja s Poljskim društvom narodnih knjižnica urodila pozivom na njihovu, medijski dobro popraćenu, konferenciju održanu pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture, znanosti i obrazovanja Poljske. Tijekom konferencije pružila nam se prigoda, u izravnom radio intervjuu, upoznati poljsku javnost ne samo s knjižničarstvom, već i s nakladništvom, književnošću i kulturnim trenutkom Hrvatske.

Ljubazni domaćini trudili su se upoznati nas s tradicionalno razvijenim knjižničarstvom u zemlji gdje svako selo, naselje, grad ima svoju narodnu knjižnicu,

koje su sada u intenzivnoj fazi proširenja ponude, bilo kroz nabavu novih medija, informatizaciju ili uvođenje posebnih programa. Posjetili smo i zadržavajući barokni gradić Torun koji je sveučilišno središte s bogatom spomeničkom baštinom.

Lj. Sabljak

28. IBBY kongres (Basel, 29. rujna do 3. listopada 2002.)

"Djeca i knjige – svjetski izazov" moto je Kongresa IBBY-a, održanog u listopadu ove godine u gradu Baselu, kulturnom i univerzitetskom centru Švicarske. U skladu s osnovnim ciljem IBBY-a, poticanjem međunarodnog razumijevanja putem dječje knjige, kroz zanimljiva izlaganja i radionice predstavljani su programi za poticanje čitanja iz mnogih zemalja, knjige za djecu i mladež s posebnim potrebama, te nagrađeni pisci i ilustratori. Na ovom Kongresu svečano je obilježena 50. obljetnica IBBY-a, Međunarodnog vijeća za dječju knjigu, zanimljivim izložbama i publikacijama. U prostorima kongresnog centra mogla se vidjeti retrospektivna izložba svih dobitnika Andersenove nagrade od osnutka do danas, izložba knjiga ovogodišnjih dobitnika Časne liste IBBY, te izložba knjiga i dosjea svih ovogodišnjih kandidata za Andersenovu nagradu.

Na prigodnoj svečanosti, pod visokim pokroviteljstvom japanske carice Michiko I., prve dame Egipta Suzanne Mubarak i švicarske ministrice vanjskih poslova Ruth Dreifuss uručena je Ander-

senova nagrada autorima iz Velike Britanije, piscu Aidanu Chambersu i ilustratoru Quentinu Blakeu.

Na kongresu u Baselu okupilo se oko 500 sudionika iz šezdeset zemalja svijeta. Hrvatski centar za dječju knjigu, kao Hrvatska sekcija IBBY-a, i ove je godine istakao svoje kandidate za Andersenovu nagradu: pisca Zvonimira Balo-

ga te ilustratora Vjekoslava Voju Radoičića. Autori su bili predstavljeni u okviru skupne izložbe i primili su pismena priznanja za kandidaturu.

Pod visokim pokroviteljstvom japanske carice Michiko, svečano su dodijeljene Diplome časne liste IBBY za najbolje knjige u kategorijama literature, ilustracije i prijevoda, ukupno 129 knji-

ga iz 52 zemlje. Svečanosti dodjele prisustvovalo je oko četristo sudionika, pisaca, ilustratora, prevoditelja, izdavača, knjižničara, kritičara, urednika, novinara i sveučilišnih profesora. Tom prigodom upriličena je prezentacija svih nagrađenih knjiga. Među njima su se zahvaljujući kandidaturama Hrvatskog centra za dječju knjigu našla i djela naših dobitnika: "Zaboravljeni sin" pisca Mire Gavrana, "Pinokio" ilustratorice Andree Petrlik-Huseinović i "Sretni princ" O. Wilda u prijevodu Luke Paljetka. Kongresu su osobno prisustvovali gospodin Miro Gavran i gospođa Andrea Petrlik-Huseinović. Tom prigodom japanska carica je organizirala svečani ručak za dobitnike.

Pisac Miro Gavran bio je pozvan da na Kongresu predstavi svoj roman "Zaboravljeni sin" koji je izazvao velik interes sudionika. Budući je autor u vlastitoj nakladi objavio engleski prijevod, knjigu su zatražili prevodioci i nakladnici iz Kine, Irske, Kanade, Bugarske i Albanije.

Među izuzetnim događajima bio je nastup pisca Josteina Gaardera, pisca "Sofijinog svijeta" i drugih knjiga zanimljivih i odraslima i mladeži.

R. Javor

Međunarodna konferencija "European Public Libraries in Development"

(Kopenhagen, 3. i 4. listopada 2002.)

Međunarodna konferencija za narodne knjižnice Europe na kojoj je osnovana nova udruga narodnih knjižnica u Europi - NAPLE (National Authorities of Public Libraries in Europe) održana je po prvi puta u Kopenhagenu 3. i 4. listopada 2002. godine. Organizatori i sponzori konferencije bili su Ministarstvo kulture i obrazovanja i Ministarstvo znanosti Kraljevine Danske, te zemlje osnivači - Danska, Irska, Nizozemska i Portugal. Sudionici iz 23 zemlje potpisali su prijedlog osnivačkog akta i time pokazali izuzetan interes za članstvo u NAPLE-u. Konferenciji je prethodila jednogodišnja priprema u vidu ispunjavanja opsežnog anketnog upitnika o stanju narodnih knjižnica u svakoj od pozvanih zemalja. Na temelju obrađenih upitnika

napravljen je zajednički izvještaj "Narodne knjižnice u svijetu elektrone". Izvještaj prikazuje položaj narodnih knjižnica u informacijskom društvu općenito, kroz nacionalne vizije, politike i strategije (tehnologija, nacionalni bibliografski standardi i knjižnični portali na Internetu), te stvarno stanje na lokalnoj razini. Prikazana je struktura narodnih

knjižnica na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s naglaskom na vizije razvoja i legislativu, odnos prema profesiji i obrazovanju, te suradnju narodnih i stručnih knjižnica u okvirima postojećih ustroja narodnih knjižnica. Sve je to praćeno statističkim pokazateljima.

Nakon prezentacije NAPLE izvješća uslijedila su izlaganja Finskog knjižni-

čarskog društva i Servisa za knjižnice iz Barcelone, kao predstavnika zemlje i regije s uglednom mrežom knjižnica. Tu je u diskusiji bila apostrofirana i Slovenija, kao europska zemlja s respektabilnom umreženošću knjižnica. U drugom bloku bilo je govora o razvoju i strukturi nacionalne suradnje koja bi osigurala razmjenu resursa i stvaranje nacionalnog virtualnog servisa u sklopu razvojne politike svake zemlje. Dvije zadaće budućih knjižnica naročito su isticane - s jedne strane to je razvoj hibridnih knjižnica, a s druge obrazovna uloga narodnih knjižnica. Domaćini su upriličili razgledavanje velebne Nove kraljevske knjižnice – Crnog dijamanta, u čijem je restoranu poslužena i svečana zajednička večera. Bila je to prigoda za neposrednu razmjenu iskustva s kolegama.

Iz Hrvatske su Konferenciji nazočili gđa. Ankica Janković, načelnica u Ministarstvu kulture Republike Hrvatske i Ljiljana Sabljak, predsjednica Sekcije za narodne knjižnice HKD-a. Namjera osnivača bila je pozvati stručnjake iz područja narodnog knjižničarstva, ali i predstavnike vlasti, odnosno stručne osobe koje su odgovorne za nacionalnu strategiju narodnog knjižničarstva. Narodne knjižnice su sve vidljivije, što povlači za sobom velika očekivanja lokalnog stanovništva, proporcionalna uložnim sredstvima iz poreza kojeg plaćaju. Kako se Europa ujedinjenjem pretvara u pravno jedinstvenu cjelinu, razumljivo je da za sve njene građane trebaju postojati podjednake mogućnosti i prava u pristupu informacijama. Stoga valja što prije utvrditi europsku politiku na polju suradnje narodnih knjižnica, te nacionalne standarde za hibridne i virtualne knjižnice. Zbog različitog političkog ustroja pojedinih zemalja, jezika, pa stoga i nazivlja, ali i stupnja razvoja knjižničarstva, pred NAPLE-om je dosta problema. Europske knjižnice već surađuju kroz projekte poput PULMAN-a, LIBER-a i drugih, no do sada je nedostajalo upravo političko, strateško povezivanje među državama na planu knjižničarstva. Postoji puno informacijskih sustava na nacionalnim razinama, ali ako nema političke podrške, logično je da nema ni velikih pomaka. Zbog toga je bitna usklađenost legislative, nacionalne strategije kulturnog i informacijskog razvoja, nacionalnih bibliografskih standarda zbog konverzije podataka, te načina digitalizacije. Osnovna su pitanja trebaju li knjižnice producirati informacije, djelovati kao edukacijski

servisi za Internet i nove usluge, te treba li postojati besplatan pristup svim novim izvorima i uslugama. Zaključeno je da razvoj narodnog knjižničarstva treba nužno ići prema hibridnim knjižnicama. Europi treba što veća usklađenost uz uvažavanje nacionalne kulturne tradicije i podupiranje etničkih manjina, te uhdana mreža baštinskih ustanova (arhiva, knjižnica i muzeja). Valjalo bi izgraditi strategiju knjižničarstva u Europi kroz umrežavanje i uže povezivanje narodnih i specijalnih, visokoškolskih, općeznanstvenih knjižnica uz vođenje statistike i vrednovanje. Zbog toga treba izraditi novu agendu za knjižničarstvo kroz koju bi se model knjižničkog sustava učinio vidljivim. U diskusiji se, s raznih strana, moglo čuti razmišljanje u kom smjeru trebaju ići narodne knjižnice – da li ka stvaranju Europske knjižnice ili Knjižnica Europe. Te razlike valja nam još razriješiti, ali knjižnica u svijetu znanja postaje prepoznatljiva (čak i arhitekturom) kao crkva, hram.

Skup je završio zajedničkom izjavom europskih narodnih knjižnica, koja sadrži sedam točaka kroz koje su izražene sve humane vrijednosti koje će obvezati članice NAPLE-a u njihovim nacionalnim i lokalnim programima. Knjižnice su dio civilizacije i one su ustanove kroz koje se ostvaruje demokratski pristup informacijama za sve građane. One su otvorene za sve kategorije građanstva, mjesto su susreta mladih i starijih generacija, svih socijalnih struktura. One potiču kritičko mišljenje i čuvaju kulturno naslijeđe, surađuju sa socijalnim službama, kulturnim i obrazovnim ustanovama.

Hrvatska na svom tranzicijskom putu svakako mora poticati svoje knjižnice na europsku orijentaciju i zato je NAPLE dobra inicijativa, jer ako je PULMAN protresao situaciju u nacionalnom knjižničarstvu, NAPLE gura naprijed u Europu, u razmjenu informacijskih i kulturnih resursa poštujući i spajajući profesionalni i nacionalni interes. NAPLE će zasigurno postati važno tijelo, samostalno u budućoj europskoj kulturnoj suradnji. Predstoji formiranje radnih tijela i platforme rada kako bi se za najkasnije godinu - dvije počele održavati redovite konferencije, seminari i savjetovanja koji će se koncentrirati na politiku i strategije razvoja, kroz zajedničke projekte kojima će se direktno utjecati na nacionalne politike, jer knjižnice su ključ za uspjeh i rast društva.

Lj. Sabljak

Stručno savjetovanje “Knjižnice i javnost” Saveza knjižničarskih društava Slovenije (Bled, 14. do 16. listopada 2002.)

Na Bledu je od 14. do 16. listopada 2002. godine održano stručno savjetovanje Saveza knjižničarskih društava Slovenije pod naslovom “Knjižnice i javnost”. Trodnevno savjetovanje, organizirano pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Slovenije, otvoreno je u Festivalnoj dvorani uz umjetnički program pjevačkog trija Ira Roma iz Rusije. Na široko postavljenu temu “Knjižnice i javnost” (koja obuhvaća zakonodavstvo, financiranje, marketing, menadžment, programe, opremanje...) izlagalo je više od 20 domaćina i gostiju iz Hrvatske i SAD-a. To je bila i svečarska prigoda obilježavanja 55. obljetnice djelovanja Saveza knjižničarskih društava Slovenije na kojoj su dodijeljena Čopova priznanja i diplome pojedincima i ustanovama za stručan doprinos u knjižničarstvu. Čopova nagrada nosi naziv po zaslužnom slovenskom knjižničaru Matiji Čopu i pandan je kod nas Kukuljevićevoj povelji. Ove je godine, po prvi put, uz Čopovu diplomu dijeljena i plaketa, rad slovenskog akademskog kipara Dediča. Ujedno je najavljena nova Viššina nagrada koja će se putem natječaja dodijeljivati za najbolji teorijski rad s područja informatologije i knjižničarstva.

Na savjetovanju je bilo puno govora o poslanju knjižnica i njihovoj ulozi u javnosti, posebno na očuvanju i razvijanju nacionalne kulture i jezika širenjem čitalačke kulture. Knjižnica treba ne samo informirati, nego i formirati, poručilo je više izlagača, pozivajući se na Borgesa i njegove misli o knjizi koja predstavlja dijalog s čitateljem. Upozoravajući na sve veću otuđenost u suvremenom svijetu, čemu doprinosi nova tehnologija, naglasak je stavljen na knjižničara koji prema korisniku, u užem smislu, i društvu u širem, razvija empatičnost, te na taj način okuplja ljude u lokalnoj sredini. Novi slovenski projekti za 2003. godinu su zajednički projekti Ministarstva kulture i Ministarstva obrazovanja, a odnose se na

širenje čitalačke kulture, obiteljske pismenosti i vraćanje vlastitoj, nacionalnoj književnoj riječi kojom se razvija vlastiti jezik i priprema kulturu na širu europsku suradnju. Jer, kako je naglasila mini-

strica kulture Republike Slovenije gđa Andreja Richter "čitatelj u sebi treba otkriti ključ i vrata do knjige". Američki gosti dr. Terry L. Weech i dr. Jerry D. Saye govorili su o knjižnici i javnosti s ame-

ričkog gledišta, osvrnuvši se na potrebu za učinkovitim i "prijateljskim" knjižničnim katalogom. Pozvani izlagač iz Hrvatske mr.sc. Ljiljana Sabljak, predsjednica Sekcije za narodne knjižnice HKD-a, izlažući na temu knjižnica i javnosti, govorila je o iskustvima narodnih knjižnica u Hrvatskoj. Savjetovanje je popraćeno s dva okrugla stola, prvi Sekcije za školske knjižnice i drugi Sekcije za zavičajnost, izložbama knjižničnog nakladništva Slovenije i Austrije, te promotivnim prezentacijama tvrtki za opremu knjižnica, te za zaštitu i restauraciju oštećenih starih knjiga. Savjetovanje je pratio zbornik, a ljubazni domaćini upriličili su izlet u Kranj s posjetom Prešernovom muzeju. Savjetovanje je, kao još jedan u nizu međunarodnih stručnih skupova na području narodnog knjižničarstva, potvrdilo da je narodna knjižnica najvitalniji dio knjižničnog sustava koji najšire korespondira s lokalnom zajednicom i širom javnošću.

Lj. Sabljak

Mjesec hrvatske knjige 2002.

(od 15. listopada do 15. studenoga 2002.)

"Mjeseć hrvatske knjige" tradicionalna je manifestacija koju od 1995. godine organiziraju i realiziraju Knjižnice grada Zagreba. Sve poslove planira i realizira Programski i organizacijski odbor koji je u pripremi "Mjeseca hrvatske knjige 2002." održao dvije sjednice.

Nakon prve sjednice, održane 14. svibnja, poslani su pozivi svima onima koji su proteklih godina sudjelovali u organizaciji i realizaciji programa "Mjeseca hrvatske knjige" kako bi se i ove godine uključili. Rok za predaju programa, zbog tiskanja već uobičajene programske knjižice, bio je 31. kolovoza. Nakon prve sjednice su također poslani pozivi za planiranje središnjih programa manifestacije. Pozivu su se odazvale dvije sredine: Petrinja (Sisačko-moslavačka županija), koja slavi 160. obljetnicu postojanja knjižnice i čitaonice i Klanjec (Krapinsko-zagorska županija) koji otvara nove prostore knjižnice. Programski je odbor

na svojoj 2. sjednici održanoj 20. lipnja donio odluku da svečano otvaranje ovogodišnje manifestacije "Mjesec hrvatske knjige 2002." bude u Klanjcu 15. listopada, kako zbog zaista značajnog događaja – otvaranja nove knjižnice, tako i zbog činjenice da se u proteklih nekoliko godina niti jedan od središnjih programa nije održao u Krapinsko-zagorskoj županiji. Program koji je ponudila Petrinja uvršten je u središnje programe.

Tako je 15. listopada u Klanjcu svečano otvorena ovogodišnja manifestacija uz prisustvo brojnih uzvanika i gostiju, među kojima su u najvećem broju bili upravo knjižničari koji su došli dati podršku kolegicama u novootvorenima prostorima Gradske knjižnice i čitaonice Antun Mihanović. Manifestaciju je otvorila u ime pokrovitelja, Ministarstva kulture Republike Hrvatske, zamjenica ministra kulture dr. Biserka Cvjetičanin, a samu knjižnicu, najmlađa članica, petogodišnja Maja Kolar. Tom je prilikom knjižnici uručen knjižnični računalni program "ZaKi Web", poseban dar Knjižnica grada Zagreba koje su matične i za ovu županiju. Nakon otvaranja knjižnice svi sudionici svečanosti otvaranja obišli su Franjevački samostan i Galeriju Antuna

Augustinčića, te se zadržali još neko vrijeme u ugodnom druženju na suncem obasjanom zagorskom bregu.

Kao jedan od središnjih programa ovogodišnje manifestacije održana je u Zagrebu 17. i 18. listopada, u organizaciji Goethe instituta, Francuskog instituta, Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Hrvatskog knjižničarskog društva – Sekcije za narodne knjižnice i Knjižnica grada Zagreba, 5. međunarodna konferencija narodnih knjižnica zemalja u tranziciji pod nazivom "Utjecaj globalizacije i informatizacije na narodne knjižnice u tranzicijskim zemljama". Konferenciji je prisustvovalo dvjestotinjak sudionika iz šesnaest europskih zemalja.

U Petrinji je 25. listopada obilježena 160. obljetnica djelovanja Gradske knjižnice i čitaonice koja danas još djeluje u okviru Hrvatskog doma Petrinja. Tom je prilikom promovirana publikacija o toj značajnoj obljetnici, a povjesničar dr. Ivica Golec je održao prigodno predavanje o razvoju knjižničarstva u Petrinji. Sudionici svečanosti obišli su i knjižnicu Visoke učiteljske škole, crkvu Sv. Lovre i Galeriju Krsto Hegedušić.

Hrvatski centar za dječju knjigu već pet godina organizira kviz za poticanje

čitanja kao jednu od središnjih manifestacija. Kviz je namijenjen djeci i mladeži osnovnoškolske dobi. U "Mjesecu hrvatske knjige" učenici čitaju odabrane naslove i rješavaju ponuđene upitnike koje dobivaju u svojim školskim i dječjim knjižnicama. Iz svake knjižnice izvlačenjem se bira pobjednik koji, uz pratnju knjižničara, dolazi u Zagreb na završnu svečanost. Tom se prilikom izvlači glavna nagrada, uz prigodni program. Kviz za poticanje čitanja 2002. godine nosi naziv "Knjige grade mostove". Namijenjen je učenicima od trećeg do osmog razreda osnovne škole koji moraju, da bi točno odgovorili na postavljena pitanja, pročitati knjige "Svašta u mojoj glavi" Mire Gavrana, "Tajna zmajeva vrta" Hrvoja Kovačevića i "Prsti puni mora" Igora Lepčina. Ove se godine očekuje i uključivanje u kviz djece, pripadnika hrvatske manjine, iz susjednih država. Generalni pokrovitelj kviza je nakladnik Mozaik knjiga. Završna svečanost i izvlačenje glavne nagrade održat će se 15. studenoga 2002. godine u 11,00 sati na Zagrebačkom velesajmu (Kongresna dvorana), u okviru "Interlibera", sajma knjige i nakladništva. Naime, zahvaljujući suradnji sa Zajednicom nakladnika i knjižara dogovoren je niz programa koji će se održavati na "Interliberu". Između ostalog, za vrijeme cijelog trajanja "Interlibera" knjižnice će na zasebnom štandu izložiti svoje propagandne materijale i svoja izdanja. Tijekom sajma dječji odjeli zagrebačkih knjižnica, kojima se pridružila i Gradska knjižnica iz Zadra, održat će niz kreativnih radionica – od pisanja glagoljice do proučavanja lektire "na drugačiji način". Programski je odbor donio odluku da zatvaranje ovogodišnje manifestacije "Mjesec hrvatske knjige 2002." bude 15. studenoga 2002. godine, također u okviru "Interlibera", pod nazivom "Dan knjižnica na Interliberu". Na "Danu knjižnica na Interliberu" planirane su prezentacije mrežnih stranica knjižnica, projekcije video zapisa, susreti knjižničara ...

Središnji moto cijele ovogodišnje manifestacije, preuzet od kviza za poticanje čitanja, glasi "Knjige grade mostove", a gotovo jedinstvena je ocjena da je likovno rješenje Vjekoslava Voje Radoičića u cijelosti i na najbolji mogući način izrazilo ovaj moto. Još se uvijek traži "plakat viška"...

Z. Sviben

Nova Europa 5 – međunarodna konferencija narodnih knjižnica "Utjecaj globalizacije i informatizacije na narodne knjižnice u tranzicijskim zemljama" (Zagreb, 17. i 18. listopada 2002.)

“Utjecaj globalizacije i informatizacije na narodne knjižnice u tranzicijskim zemljama” bio je naziv dvodnevne 5. međunarodne konferencije narodnih knjižnica zemalja u tranziciji koja je, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, održana 17. i 18. listopada 2002. u prostoru Goethe instituta u Zagrebu. Organizatori skupa bili su Hrvatsko knjižničarsko društvo - Sekcija za narodne knjižnice, Goethe institut u Zagrebu, Francuski institut u Zagrebu, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, te Knjižnice grada Zagreba. Skup je okupio oko dvjestotinjak sudionika iz 16 europskih zemalja kojima su predavači iz Njemačke i Francuske, uz domaćine, prenosili svoja iskustva u umrežavanju i suradnji knjižnica u Europi kao dijelu svijeta zahvaćenog globalizacijom. Knjižničarstvo, koje se danas suočava s novim tehnološkim izazovima i globalizacijom, našlo se na raskrižju, stoga je skup trebao odgovoriti na pitanja o ulozi i mjestu knjižničara u društvu. Što knjižnice u procesu globalizacije trebaju raditi da bi zajamčile protok informacija, ali i sačuvalle kulturni i nacionalni identitet

svojih sredina? U Hrvatskoj je, kao i u većini tranzicijskih zemalja, mreža narodnih knjižnica još uvijek neizgrađena. Isto tako nedostaje informacijske tehnologije i educiranog osoblja. Uz izlaganja vezana uz glavnu temu, održana su i dva okrugla stola - o menadžmentu i marketingu u narodnim knjižnicama, te o gradnji i opremanju novih knjižnica. Konferenciju su pratile i dvije izložbe. Na izložbi postavljenoj u NSK predstavljene su narodne knjižnice Republike Hrvatske, dok su onom postavljenom u Gradskoj knjižnici predstavljene Knjižnice grada Zagreba, kao najveća mreža narodnih knjižnica u Hrvatskoj.

Konferencija je održana tijekom manifestacije Mjeseca hrvatske knjige 2002. kao jedan od središnjih događaja. Održavanje takove europske konferencije u Hrvatskoj predstavlja veliko priznanje našem knjižničarstvu, posebice Sekciji za narodne knjižnice HKD-a, koja je uložila veliki trud u pripremu skupa. Značajno je da je Hrvatska, kao tranzicijska zemlja, prepoznata kao kvalitetan domaćin i respektabilan partner od strane dugogodišnjih suorganizatora takovih konferencija u Europi – Goethe instituta i Francuskog instituta. Grad Zagreb pokazao se dobrim domaćinom. Pročelnik Gradskog ureda za kulturu Vladimir Stojisavljević primio je, u ime gradonačelnice gđe Vlaste Pavić, sve sudionike i predstavnike organizatora u palači Dverce, a Turistički ured grada Zagreba ih je poveo na besplatno razgledavanje povijesnih i kulturnih znamenitosti. Već početkom iduće godine, zahvaljujući agilnosti i sponorstvu Goethe instituta u Zagrebu možemo

očekivati zbornik radova s Konferencije. Najavljeno je da će se 6. međunarodna konferencija narodnih knjižnica zemalja u tranziciji održati sljedeće godine u Varšavi, u Poljskoj.

Lj. Sabljak

Okrugli stol “Akademsko obrazovanje knjižničara i reforma sveučilišta” (Osijek, 25. listopada 2002.)

Na Pedagoškom fakultetu u Osijeku održan je 25. listopada 2002. godine Okrugli stol pod nazivom “Akademsko obrazovanje knjižničara i reforma sveučilišta”, priređen u sklopu proslave 25. obljetnice osnutka Pedagoškog fakulteta Osijek i četiri godine od osnutka Katedre za knjižničarstvo, s ciljem da se omogući razmjena mišljenja o pristupima akademskom obrazovanju knjižničara, nastavnim planovima i programima, sadašnjima i budućima, te sustavu prijenosa bodova, u kontekstu nastojanja hrvatske akademske zajednice i preporuka/dokumenata Europske Unije za unapređenjem i harmonizacijom akademske izobrazbe uopće.

Pozvani su govornici, koji su se odazvali pozivu organizatora: prof. dr. Jadranka Lazić-Lasić, Katedra za bibliotekarstvo pri Odsjeku za informacijske znanosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Slavko Tkalac, voditelj Postdiplomskog studija iz informacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Alemka Belan-Simić, predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva, dr. sc. Josip Stipanov, glavni ravnatelj Nacionalne i sveučilišne knjižnice, doc. dr. Srećko Jelušić, Katedra za knjižničarstvo, Pedagoški fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, Emilija Pezer, predsjednica Društva knjižničara Slavonije i Baranje, Dragutin Katalenac, ravnatelj Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku i vanjski suradnik na Katedri za knjižničarstvo, te Ivan Pehar, ravnatelj Gradske knjižnice Zadar i inicijator studija knjižničarstva u Zadru. Pozivu za sudjelovanjem na Okruglom stolu odazvali su se i vanjski suradnici na

Katedri dr. sc. Vladimir Jelkić, mr. sc. Jasminka Lovrinčević, Silva Pavlinić, mr. sc. Ljuba Radman, mr. sc. Jadranka Stojanovski, mr. sc. Jadranka Stirčević, mr. sc. Marina Vinaj, Lidija Vukić, nastavnice na Katedri mr. sc. Kornelija Petr i Sanjica Faletar, te studenti svih četiriju godina studija, diplomirani knjižničari na Izvanrednom studiju i knjižničari iz većeg broja osječkih knjižnica.

Uvodnim izlaganjem o osnutku i razvoju osječke Katedre skup je otvorila mr. sc. Vera Erl, predsjednica Katedre, a pozdravne su riječi sudionicima uputile cijenjene gošće, prorektorica za znanost Sveučilišta J. J. Strossmayera prof. dr. sc. Žaneta Ugarčić-Hardi te dekanica Pedagoškog fakulteta izv. prof. dr. sc. Ana Pintarić. Okrugli stol vodila je prof. dr. sc. Tatjana Aparac-Jelušić, nastavnica na Katedri. U uvodnoj riječi mr. Erl istaknula je podršku koju je Katedri od nezina osnutka pružala Katedra za bibliotekarstvo iz Zagreba, a napose njezini nastavnici izv. prof. dr. Aleksandra Horvat, prof. dr. Jadranka Lasić-Lazić, prof. dr. Tatjana Aparac-Jelušić i doajen hrvatskog knjižničarstva prof. dr. Aleksandar Stipčević, koji su održavali nastavu i prenosili svoja znanja i iskustvo kolegama u Osijeku, napose mladim suradnicima. Podršku su Katedri pružili i neumorno pružaju Gradska i sveučilišna knjižnica u Osijeku, Društvo knjižničara Slavonije i Baranje, knjižnice i knjižničari u regiji te uprava Pedagoškog fakulteta, Rektorat Sveučilišta, Hrvatsko knjižničarsko društvo i Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Mr. Erl naglasila je da je od osnutka studija, ak. godine 1998./99., do danas apsolviralo 25 studenata na redovnom studiju te 32 studenta na izvanrednom studiju, diplomiralo je 18 studenata na izvanrednom studiju i jedna studentica na redovnom studiju, a upisano je preko 150 studenata na redovnom studiju, te 56 studenata na izvanrednom studiju u Osijeku i 26 studenata na izvanrednom studiju u Zadru.

Nakon uvodne riječi voditeljice Okruglog stola, pozvani govornici i sudionici Okruglog stola diskutirali su i izmjenjivali svoje ideje i stavove vezano uz dvije osnovne teme:

a) kako vide dosadašnja postignuća na planu akademskoga obrazovanja knjižničara u Hrvatskoj sa stajališta usvajanja općih znanja i ovladavanja metodologijom znanstvenoistraživačkoga

rada, te sa stajališta korisnosti i kvalitete sadašnjih programa u odnosu na praktične i razvojne potrebe hrvatske knjižnične zajednice;

b) koje i kakve pravce razvoja akademskoga obrazovanja knjižničara vide u svjetlu promjena na sveučilištima i primjene Bolonjske deklaracije i drugih akata kojih su potpisnice hrvatska sveučilišta.

U diskusiji su između ostalih razmatrana pitanja kontinuiteta, ali i nužnosti promjena u obrazovnim programima knjižničara u Hrvatskoj, izdvojena pozitivna dvadestipetogodišnja iskustva, te ukazano na problem nedovoljne adaptibilnosti akademskih programa i profila zahtjevima društva znanja. Ukazano je također na potrebe iz prakse vezane uz nedostatak određenih znanja i vještina, te uz ponašanje knjižničara (npr. komunikativnost, samopouzdanje, poznavanje novih tehnologija, etičnost), važnost stručnih znanja, uravnoteženost između potrebnih znanja i vještina, uvažavanje koncepta cjeloživotnog učenja i stalnog stručnog usavršavanja i dr. Istaknuta je interdisciplinarna priroda knjižničarstva i potreba da Katedra za knjižničarstvo u Osijeku ponudi svoje programe ostalim fakultetskim i odjelnim studijima osječkog Sveučilišta, te ukazano na nužnost međukatedarske suradnje u osmišljavanju novih programa, studija i znanstvenoistraživačkog rada. Raspravu su zanimljivom učinili i studenti knjižničarstva koji su se na kraju, premda u malom broju, oglasili svojim pitanjima i zapažanjima.

Uz prijem kod dekanice Fakulteta, gostima je priređeno je razgledavanje Knjižnice i čitaonice u kojoj je nabavljeno osam novih, mrežno povezanih računala za studente, računalne učionice i multimedijalne dvorane, a susret je okončan zajedničkim objedom u Baranji.

K. Petr

BLAGO knjižnice Franjevačkog samostana u Osijeku : izbor : katalog izložbe / [postav izložbe i kataloška obrada Vatroslav Frkin...[et al.] ; predgovor Dragutin Katalenac, Vatroslav Frkin ; fotografije Krešimir Lendić]. Osijek : Gradska i sveučilišna knjižnica, 2002. XVIII, 18 str. : ilustr. ; 22 cm
ISBN 953-98057-0-8

DEŽELIĆ, Đuro

Dr. Velimir Deželić stariji : (1864.-1941.) / Đuro Deželić, Dora Sečić, Milovan Petković. Zagreb : Družba Braća Hrvatskoga Zmaja : Hrvatski državni arhiv : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2002. (Biblioteka Posebna izdanja. Monumenta draconica ; knj. 3)
ISBN 953-6928-02-7

ELBLINGER, Đurđica

Gradska knjižnica i čitaonica Petrinja : 1842.-2002. : spomen-knjiga povodom 160. obljetnice postojanja / Đurđica Elblinger. Petrinja : Hrvatski dom, 2002. 76 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 953-99032-0-3

EUROPSKI seminar Pismenost – europske perspektive (2000 ; Zagreb)

Pismenost – europske perspektive = Literacy – European perspectives / [uredila Ivanka Stričević]. Koprivnica : Hrvatsko čitateljsko društvo, 2002. (Hrčak, ISSN 1331-8454 ; br. 14)

HRVATSKA u 21. stoljeću : kultura / [voditelj projekta Vjeran Katunarić ; urednici Biserka Cvjetičanin...et al.]. Zagreb : Ured za strategiju razvika Republike Hrvatske, 2001. II, 111 str. : graf. prikazi ; 25 cm
ISBN 953-6430-32-0

ILUSTRIRANE znanstvene knjige u knjižnici grkokatoličke biskupije u Križevcima : [katalog izložbe] / [katalog priredio Željko Vegh ; predgovor Željko Vegh]. Križevci : Matica hrvatska, 2002. 31 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 953-6298-16-3

KNJIŽNIČARSTVO : glasnik Društva knjižničara Slavonije i Baranje / [glavni urednik Dragutin Katalenac]. God. 4, br. 1/2(2000). Osijek : Društvo knjižničara Slavonije i Baranje, 2002. ISSN 1331-145X

PROLJETNA škola školskih knjižničara (13 ; 2001 ; Novi Vinodolski)

Interdisciplinarnost i intermedijalnost u programima školskih knjižnica ; Timski rad stručnih suradnika u školi : [zbornik radova] / 13. proljetna škola školskih knjižničara, Novi Vinodolski, 16.-19. svibnja 2001. Zagreb : Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske ; Rijeka : Prva sušačka hrvatska gimnazija, 2002. 244 str. : ilustr. ; 24 cm

SEMINAR Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture (5 ; 2001 ; Rovinj)

5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Rovinj, 28. do 30. studenoga 2001.] : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredile Mirna Willer i Tinka Katić. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. XIV, 289 str. ; 24 cm. (Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva ; knj. 29)
ISBN 953-6001-13-6

STRATEGIJA kulturnog razvika : nacrt / voditelj projekta Vjeran Katunarić ; urednici Biserka Cvjetičanin, Vjeran Katunarić. Zagreb : Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, 2001. 159 str. ; 24 cm. (Biblioteka Kulturni razvitak ; knj. 1)
ISBN 953-6240-07-6

STRUČNI skup Knjižnice hrvatskih učilišta (2000 ; Split)

Knjižnice hrvatskih učilišta : nužnost promjena za 21. stoljeće : stručni skup, [Split, 23.-24. listopada 2000. godine]. Split : Društvo knjižničara, 2001. 205 str. : ilustr. ; 24 cm. (Glasnik Društva bibliotekara Split, ISSN 1330-0970 ; 7, 2000)

SVEZAK : glasnik Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja / [glavni urednik Marjana Janeš-Žulj]. God. 4, br. 4(2002). Bjelovar : Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, 2002. ISSN 1331-8578

VJESNIK bibliotekara Hrvatske / [glavna i odgovorna urednica Tinka Katić]. God. 45, br. 1/2(2002). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. ISSN 0507-1925

ZAŠTITA osobnih podataka i dostupnost informacija : preporuke Vijeća Europe. Zagreb : Hrvatski državni arhiv, 2002. 74 str. ; 24 cm
ISBN 953-6005-47-6

5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / ur. Mirna Willer i Tinka Katić. – Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002.

Zbornik radova s 5. seminara AKM zajednice (Rovinj, 28. - 30. 11. 2001.) donosi 19 izlaganja s plenarnog dijela seminara, izvještaj i zaključke s panel-rasprave posvećene glavnoj temi, kao i zaključke i priloge sa četiriju radionica (Nazivlje, Dublin Core u 15 koraka, AKM-portal i Promicanje kulturnog turizma). Glavna tema seminara, *AKM : promicatelji građanskih prava: između slobodnog pristupa informacijama i zaštite privatnosti i podataka* bila je predmetom četiriju izlaganja. S knjižničarskog aspekta spomenutu temu obrađuje A. Horvat u radu *Javno i tajno u knjižničarskoj struci*. Dok je za knjižničare pristup građi i informacijama o njoj slobodan i neupitan, u muzejskoj se zajednici stanje ponešto razlikuje. U radu *Javnost pristupa muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji* D. Bošković objašnjava zašto muzejska zajednica još uvijek ograničava pristup i korištenje određene muzejske građe i dokumentacije. *Sustavi zaštite kao preduvjet za dokazivanje autentičnosti digitalnog gradiva* rad je H. Stančića u kojem se izlaže problematika zaštite od neovlaštena pristupa i korištenja digitalne građe. Posljednji rad iz ove skupine, *Mogućnosti pristupa službenim publikacijama i državnim informacijama* I. Pilaš, naglašava da objavljivanjem svojih publikacija o vlastitom radu i na mreži državna tijela šire građanska prava na slobodan pristup informacijama. Spomenuta izlaganja bila su podloga panel-raspravi koju je vodila A. Belan Simić (*Pravne i etičke odredbe*

o slobodnom pristupu informacijama i zaštiti privatnosti i podataka u arhivima, knjižnicama i muzejima). Glavna je tema imala i "svoju" radionicu Nazivlje u čijem je okviru raspravljano o pojmovima vezanim za pristup informacijama.

Ostale radove, čiji broj i raznolikost pristupâ ukazuju na širinu problemskih preokupacija AKM zajednice, moguće je podijeliti u nekoliko "blokova". Prvi od njih predstavljaju radovi koji se odnose na standarde vezane uz informacijsku infrastrukturu AKM zajednice. Riječ je o radovima T. Katić (*FRBR i FRANAR*) i A. Barbarić (*Sučelja WebPAC-a*), kao i o radu M. Willer (*Metapodaci za dugoročnu zaštitu elektroničke građe*). Metapo-

dacima u hrvatskom izdavačkom prostoru posvećen je rad S. Klarin i D. Pavličića, a o RDF-u kao općem standardu za metapodatke i primjerima njegove primjene pišu K. Golub i R. Ravnić.

Ovom bloku pripada i rad R. Vrane, *Povezivanje elektroničkih izvora znanstvenih i stručnih informacija: OpenURL koncept*, ali i dva rada s posebnim temama. Riječ je o radu *Internetom do notnog zapisa* V. Juričić koja piše o problemu standardizacije formata notnih zapisa i o radu L. Križaj, *Inventari spomenika kulture: standardi i smjernice za njihovu izradu*.

Zasebnom bloku pripadaju radovi koji se odnose na stvaranje kulturnih sadržaja u okviru AKM zajednice. Riječ je o prikazu rada digitalizacije i obrade vizualne građe na projektu "Zaštita i komuniciranje kulturne baštine u Hrvatskoj" G. Zlodija, D. Maroevića i A. Skrletović, zatim o radovima *Projekti Dokumentacijske službe Muzeja za umjetnost i obrt* Z. Svrtana i A. Klobučar te *Računalna obrada donacije "Hrvatske slikarice rođene u 19. stoljeću"* V. Zgaga, N. Albanžića i G. Zlodija. Ovom "bloku" donekle pripada i rad Ž. Laszla *Web umjetnost*.

Preostala 3 rada (S. Faletar, *Volonteri u knjižnicama i muzejima*; S. Vuković-Mottl, S. Radovanlija, *Zavičajni fondovi u knjižnicama...*; M. Franulić, *Virtualna referalna zbirka...*) čine posljednji blok izlaganja.

T. Murati

Priručnik za Unimarc: bibliografski format

Zagreb, NSK ; HKD, 2000., 550 str.

cijena: 200,00 kuna

Drugo hrvatsko izdanje *Priručnika za Unimarc: bibliografski format* nadomješta prvo hrvatsko izdanje, objavljeno 1989. godine, s obzirom na promjene koje donosi drugo izdanje izvornika iz 1994., te dva osuvremenjena izdanja iz 1996. i 1998. godine.

NARUDŽBENICA

Naručujem za ustanovu: _____

telefon: _____ matični broj: _____ broj primjeraka: _____ (cijena 200,00 kn po primjerku) datum: _____

potpis i pečat:

Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Odjel za odnose s javnošću
Dubravka Fiala, prof.

tel: 61 64 129; fax: 61 64 186; e-mail: dfiala@nsk.hr

Pernar-Robić, Ljubica: Dobro došli u Gradsku knjižnicu Velika Gorica. Velika Gorica : Gradska knjižnica, 2002.

Druuga knjiga Ljubice Pernar Robić, ravnateljice Gradske knjižnice Velika Gorica je “prigodnica posvećena 115. obljetnici utemeljenja prve Čitaonice u Velikoj Gorici.”

Uvod, Prva čitaonica u Velikoj Gorici, Čitaonica u Velikoj Gorici, Statusne promjene Narodne knjižnice u Velikoj Gorici, Prostor knjižnica, Turapolje očima književnika, Akcije na promicanju knjige i čitanja, Izložbe, In memoriam, Literatura, Zahvala, Bilješka o autorici - to su naslovi poglavlja ove publikacije na finom papiru s gotovo 60 fotografija u boji i 3 crno-bijele, 8 preslika novinskih tekstova i sitnog tiska te 13 preslika dokumenata.

Autorica je željela “dati što potpuniju sliku svih... toplih i neposrednih susreta u Gradskoj knjižnici”, zatim upozoriti na nedostatak prostora za odvijanje suvremene knjižnične djelatnosti, te predložiti svu dokumentaciju o osnivanju Gradske knjižnice Velika Gorica kao samostalne javne ustanove.

Veći dio publikacije posvećuje različitim posebnim programima koje uglavnom predstavlja fotografijama, naglašavajući da je to samo dio građe iz

knjižnične arhive i zavičajne zbirke. Pozivajući se na dokumente, navodi značajne datume odluka, imenovanja, mišljenja, potvrda itd. u svezi s osnivanjem samostalne ustanove. Posebno je značajno mišljenje o stručnom radu koje je potpisala knjižnična savjetnica Tatjana Nebesny. Ono je, uz odluku Gradskog vijeća o izdavanju iz Narodnog sveučilišta Velika Gorica od 26. 4. 1999., omogućilo nadležnima u Zagrebačkoj županiji utvrđivanje postojanja svih pretpostavki za samostalan rad knjižnice koji počinje 1. 10. 1999. godine.

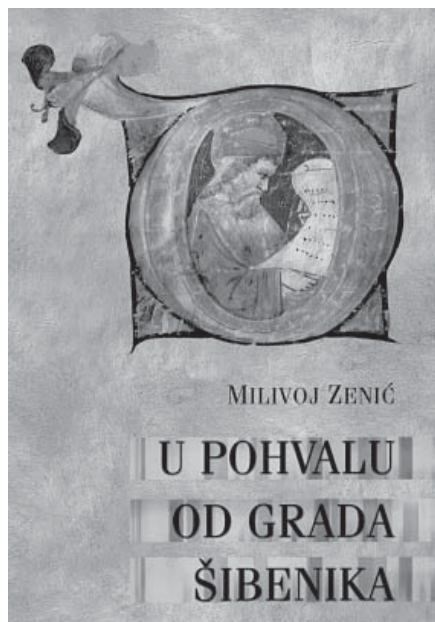
Autorica se zahvaljuje osobama iz knjižničarske zajednice koje su joj pomagale u konstituiranju ustanove: Alidi Perić, Jasni Jednačak, Tatjani Nebesny, a posebice Željki Nenadić, ravnateljici samoborske knjižnice.

M. Ivanović

Zenić, Milivoj. U pohvalu od grada Šibenika. Šibenik : Gradska knjižnica “Juraj Šižgorić”, 2002.

U Splitu je na manifestaciji Knjiga Mediterana 2002., u zgradi Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU, 21. rujna predstavljena knjiga “U pohvalu od grada Šibenika”, autora Milivoja Zenića, dipl. knjižničara i dugogodišnjeg ravnatelja Gradske knjižnice “Juraj Šižgorić” u Šibeniku. Knjiga je tiskana u povodu 80. obljetnice Gradske knjižnice “Juraj Šižgorić” (17. veljače 1922.).

Gradska knjižnica “Juraj Šižgorić” svoju izdavačku djelatnost pokrenula je početkom devedesetih godina i do konca 2001. objavila je 64 naslova u šest nizova/knjižnica. Uz mnoga vrijedna izdanja “Knjižnice Faust”, jednog od nizova/knjižnica, knjiga “U pohvalu od grada Šibenika” kulturno-povijesni je pregled pisane riječi u Šibeniku i njegovoj okolini od najstarijih vremena do danas.

Zastupljeni su u ovoj knjizi mnogi pisci, nakladnici, tiskari, knjižničari i knjižari koji su dali važan doprinos širenju kulture, ne samo u Šibeniku, nego su zaslužni, jer su pronijeli važnost hrvatske knjige uopće. Kroz povijest šibenske pismenosti prolaze tako mnogi svećenici, redovnici, trećoreci, glagoljaši.

Samostan Sv. Frane npr. svetište je šibenske knjige, jer o njegovom postojanju svjedoči pisani podatak još od 1229. god. U njemu su djelovali mnogi poznati šibenčani: Ivan Lukačić, zatim Pavao, Martin i Grgur Šibenčanin, Šimun Divnić, Nikola i Jeronim Divnić, Ante Tommaseo, Josip Milošević i dr. U ovom samostanu znano je postojanje knjižnice od najstarijih vremena. Katalog donacije knjiga Mihovila Volpinija jedan je od najstarijih kataloga u samostanu. Mnogi

kodeksi, rukopisne knjige molitava, knjige pjesama na hrvatskom jeziku, srednjodalmatinskom čakavskom, sačuvani su u samostanu do danas. Saznajemo iz ove knjige da je šibenske inkunabule prvi opisao don Krsto Stošić, pa nadopunili Josip Badalić i Šime Jurić, koji je posebno istraživao i prošlost šibenskih knjižnica. Ideje humanizma i renesanse kasnije su u pisanoj riječi iskazali pjesnik Juraj Šižgorić, Ambroz Mihetić, Ivan Polikarp Severitan, Faust, Antun i Mihovil Vrančić. Autor se duže zadržava i na

djelu i liku Dinka Zavorovića, povjesničara koji je opisao povijest Šibenika od postanka do 1412. god. Razmjernu pažnju autor posvećuje i svestranome Šibenčaninu, Ivanu Tomku Mrnaviću, koji je objavio za života čak petnaestak djela.

Knjiga u nastavku, u poglavljima Franjevačka knjiga u 17. i 18. st., Preporodna knjiga, Od prvih knjiga tiskanih u Šibeniku do elektroničke knjige, prati dalji razvitak pismenosti i knjige na šibenskom tlu sve do današnjih dana.

Knjiga je izuzetno lijepo likovno opremljena, likovno ju je opremio Davor Šarić, pa uz čitak i pregledan tekst s lakoćom se prelazi njezinim stranicama. Na kraju knjige nalazi se kazalo osobnih imena koje je izradila Karmen Krnčević.

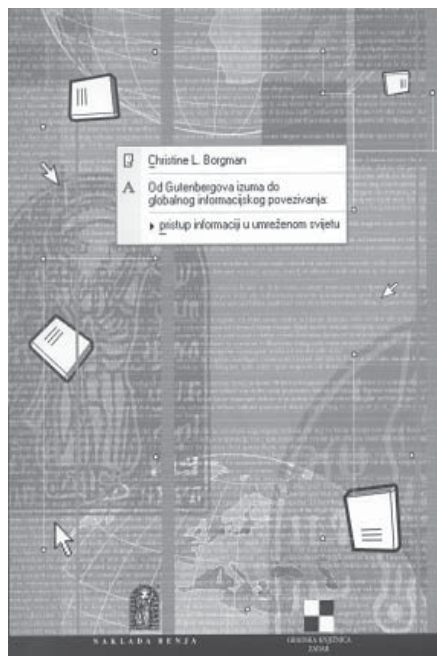
Ova je knjiga vrijedan spomen Šibeniku, gradu bogate baštine pisane riječi koja i nadalje učvršćuje kulturni identitet Šibenika i predstavlja veliki doprinos knjižničarstvu kao struci, hrvatskoj kulturi i znanosti uopće.

G. Miolin

Borgman, Christine L. Od Gutenbergova izuma do globalnoga informacijskog povezivanja : pristup informaciji u umreženom svijetu / Christine L. Borgman ; prevela Koralka Golub. Lokve : Naklada Benja ; Zadar : Gradska knjižnica, 2002.

Knjiga Christine L. Borgman pojavila se u hrvatskom prijevodu dvije godine nakon njezina izvornika, kojeg je objavio The MIT Press, England, 2000. godine. U međuvremenu je nagrađena u SAD kao najbolja knjiga u području knjižnične i informacijske znanosti u 2001. godini, koju dodjeljuje Američko društvo za informacijske znanosti i tehnologiju. Pisana je jednostavnim i tečnim stilom, iscrpno dokumentirana izvorima iz literature (popis je tiskan na kraju knjige na 34 stranice), te vrlo pregledne dispozicije teksta.

Ova knjiga ne otkriva nove ideje o globalnom informacijskom povezivanju, već joj je cilj sveobuhvatno obraditi pristup informacijama u umreženom svijetu i to na temelju istraživanja i prakse provedenima u nizu društveno-humanističkih znanstvenih disciplina. Predmet knjige dotiče niz pitanja: koliko će se dobro nove tehnologije uklopiti u svakodnevni život ljudi, što iz konteksta različitih korisničkih kategorija znači pristup informacijama, koliko se zna o ponašanju vezanom za korištenje informacija i kako se to znanje može primijeniti na oblikovanje globalne informacijske infrastrukture.

Prema autorici, promjene izazvane informacijskom tehnologijom su po tipu koevolucijske, tj. tehnologija i ponašanje ljudi koji je koriste razvijaju se zajedno. Svakim tehničkim napretkom, bilo u organizaciji znanja, dizajnu korisničkog sučelja, mogućnostima sustava i sl., rastu i očekivanja i zahtjevi korisnika, koji pomiču ciljeve razvoja prema naprijed. Novi

pojam *globalna digitalna knjižnica* objašnjava se kao “konstrukt koji obuhvaća digitalne knjižnice koje su spojene i dostupne pomoću globalne informacijske infrastrukture”. Uloga knjižnice je u osiguravanju najboljeg pristupa informaciji, pri čemu je neophodna njezina uočljivost u informacijskoj infrastrukturi, kako bi korisnici bili svjesni tko im je, kada i kako omogućio pristup informaciji. Problem interoperabilnosti jezika i formata još je uvijek nedostignut cilj, ponajprije na planu tekstualne komunikacije koja je potrebna u svim vidovima i tipovima mrežnih aplikacija. Na putu od Interneta današnjice prema ostvarenju globalne informacijske infrastrukture mnogo je izazova. Prema riječima autorice “Vrijeme će pokazati mogu li se ti izazovi ostvariti. Možda nisu ni mogući, ni realni, a možda čak ni poželjni”. U svakom slučaju, pristup informaciji je toliko važno pitanje, na kojemu moraju raditi ne samo vladina tijela, knjižničari i srodni stručnjaci, potom informatičari ili odvjetnici, već doslovno svi ljudi na svim položajima, svih nacija i svih životnih dobi, koje ova knjiga želi potaknuti na razmišljanje i raspravu.

V. Juričić

IN MEMORIAM

Višnja Šeta
(1948. - 2002.)

Krajem listopada, iznenadna je i bolna vijest pogodila mnoge školske knjižničare. U listopadu, mjesecu u kojem je i rođena, završila je svoj život naša draga Višnja. Izgledalo je kao da ju je netko naglo ugasio i prekinuo u pola rečenice. Srušila se u trenutku predstavljanja projekta koji je vodila, i više se nije probudila. Duga povorka, tog listopada, nijemo je stajala ne vjerujući da Višnje više nema među nama. Dugo su još svi stajali i kada je zemlja prekrila lijes.

Diplomirala je hrvatski jezik i bibliotekarstvo, zatim komparativnu književnost i pedagogiju. Cijeli svoj radni vijek provela je u obrazovanju, dijelom u nastavi, dijelom u knjižnici. Svoj radni i životni vijek okončala je u knjižnici Prve sušačke hrvatske gimnazije u Rijeci. Školski će je knjižničari pamtiti po kreativnim radionicama koje je vodila na Proljetnoj školi školskih knjižničara, na kojoj je ostavila i značajan pisani trag. Niz godina je Višnja vodila stručni aktiv školskih knjižničara Primorsko-goranske župa-

nije kroz koji je pomagala kolegama i poticala ih na razne kreativne oblike rada u knjižnici. Višnjina energija pokretala je mnoge, i u trenucima kada se činilo da se u školskom knjižničarstvu ništa ne može.

Njenom smrću izgubili smo jako mnogo, ali sjećanje na nju i njezin rad u brojnim segmentima ostat će trajno u svim onim kolegama i suradnicima koji su je poznavali, cijenili i voljeli.

J. Lasić-Lazić

IN MEMORIAM

Petar Rogulja
(1930.-2002.)

Petar Rogulja se rodio 22.11. 1930. godine u Banjoj Luci u obitelji suca Emila Rogulje. Predavao je kratko u školi, a od 1965. sve do umirovljenja 1999. radio je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici na retrospektivnoj bibliografiji knjiga, najprije kao jedan od suradnika glavnoga urednika Matka Rojnića, a potom i sam kao glavni i odgovorni urednik niza *Građa za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835-1940*. Niz koji popisuje hrvatske knjige 1835.-1940. svojim je sadržajem kao i izvanjskim izgledom impresivna publikacija. Kao najveća od dosad objavljenih hrvatskih bibliografija knjiga sastoji se od dvadeset pet svezaka enciklopedijskoga formata, zauzima 8150 stranica., a

sadrži 143.873 bibliografske jedinice. Niz je uredničko životno djelo Petra Rogulje i nacionalno značajan prinos promicanju hrvatske knjige.

Projekt Hrvatske retrospektivne bibliografije dobio je nagradu grada Zagreba za 1985. godinu. Perin urednički rad na tom projektu bio je također glavnim razlogom što mu je dodijeljena *Nagrada Matko Rojnić* za 2001. godinu što je Nacionalna i sveučilišna knjižnica dodjeljuje iznimno zaslužnim svojim umirovljenicima, suradnicima i djelatnicima.

Osim rada na hrvatskoj retrospektivnoj bibliografiji Petar Rogulja je načinio čitav niz tematskih, specijalnih i lokalnih bibliografija, a objavljivao je i stručne radove o hrvatskoj retrospek-

tivnoj bibliografiji kojoj je bio posvećen i njegov magistarski rad *Ivan Kukuljević Sakcinski i hrvatska retrospektivna bibliografija* što ga je također objavila NSK.

Njegov je dakle profesionalni život u cjelini bio posvećen bibliografiji. No, svi koji su radili s njime mogu posvjedočiti da se od njega moglo puno naučiti, ne samo o tome kako se radi precizni bibliografski posao, već i općenito o činjenicama iz hrvatske kulturne i političke prošlosti. Njegovo motrište bilo je uvijek gledište hrvatskoga domoljuba, iako se nije isticao u političkoj praksi.

S. Harni

Promaknuća u viša zvanja

Hrvatsko knjižnično vijeće na svojoj 4. sjednici održanoj 10. listopada 2002. prihvatilo je 8 molbi za promaknuće u više zvanje.

U zvanje višeg knjižničara promaknuti su:

Tanja Buzina

(Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb),

Sofija Klarin

(Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb),

Mira Miletić Drder

(Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb),

Tomislav Murati

(Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb),

Zdenka Penava

(Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb),

Ivo Tokić

(INA – INDOK, Zagreb).

U zvanje knjižničarskog savjetnika promaknuti su:

Tinka Katić

(Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb),

Branka Kesegić r. Turkulin

(u vrijeme izbora u više zvanje u Institutu za turizam, Zagreb).

V. Juričić

Branka Kesegić

Knjižničarska savjetnica mr. sc. Branka Kesegić r. Turkulin, doneдавно zaposlena kao voditeljica Biblioteke Instituta za turizam u Zagrebu, od 1. studenoga 2002. godine radi na mjestu voditeljice Stručne knjižnice Hrvatskoga državnog arhiva u Zagrebu.

Magistri bibliotekarstva

Magistri znanosti iz znanstvenog polja informacijske znanosti, grana bibliotekarstvo za razdoblje od 1. rujna 2001. do 1. listopada 2002. godine

Franci Pivec

Naslov: Knjižnice u informacijskom društvu

Mentor: Prof. dr. sc. J. Lasić-Lazić

Datum obrane: 7. rujna 2001.

Mira Miletić Drder

Naslov: Sustav zemljopisnih predmetnih odrednica za predmetno označivanje kartografske građe

Mentor: Prof. dr. sc. Aleksandra Horvat

Datum obrane: 3. listopada 2001.

Daniela Sraga

Naslov: Ustroj informacijske službe u parlamentarnoj knjižnici

Mentor: Prof. dr. sc. Aleksandra Horvat

Datum obrane: 4. veljače 2002.

Bruno Dobrić

Naslov: Knjižnice i čitalačka društva u Puli u drugoj polovici 19. i prvoj polovici 20. stoljeća

Mentor: Prof. dr. sc. Aleksandar Stipčević

Datum obrane: 15. travnja 2002.

Bisera Čaušević

Naslov: Pregledne kataložne jedinice: struktura i sadržaj

Mentor: Prof. dr. sc. Aleksandra Horvat

Datum obrane: 6. svibnja 2002.

Đurđica Brezak-Lugarić

Naslov: Tezaurus za pretraživanje u Zbirci muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Mentor: Prof. dr. sc. J. Lasić-Lazić

Datum obrane: 9. svibnja 2002.

Snježana Radovanlija Mileusnić

Naslov: Ustroj i organizacija knjižnica zavičajnih muzeja u Hrvatskoj

Mentor: Prof. dr. sc. T. Aparac-Jelušić

Datum obrane: 29. srpnja 2002.

Ana Barbarić

Naslov: Javno dostupni knjižnični računalni katalozi: nastanak i razvitak

Mentor: Prof. dr. sc. Aleksandra Horvat

Datum obrane: 13. rujna 2002.

A. Barbarić

Karmen Delač-Petković

Karmen Delač-Petković rođena je 1959. godine u Rijeci, gdje je 1975. završila osnovnu, a 1979. srednju školu. Diplomirala je 1984. godine na Pedagoškom fakultetu (danas Filozofski fakultet) s temom iz dječje književnosti kod dr. Milana Crnkovića i time stekla zvanje profesora hrvatskoga jezika i književnosti. Godine 1991. položila je stručni ispit za bibliotekara pri Savjetu za biblioteke Hrvatske u Zagrebu i stekla zvanje bibliotekara, odnosno diplomiranog knjižničara.

Radi u Tehničkom školskom centru, a danas u Strojarsko brodograđevnoj školi za industrijska i obrtnička zanimanja, kao profesor hrvatskoga jezika i školski knjižničar. Od 1987. godine samostalno vodi školsku knjižnicu. Organizirala je i uspješno provela preseljenje knjižnice u novi, odgovarajući prostor te knjižnici dodala čitaonicu. Znatno je obogatila fond knjižnice. Organizira i provodi stručni bibliotekarski rad te organizira kulturnu i javnu djelatnost putem brojnih izložaba, predavanja, učeničkih susreta i prikaza knjiga. Nastoji osuvremeniti neposredan rad s korisnicima, a istovremeno ih osposobiti za samostalno stjecanje znanja pomoću raznih izvora informacija. Uspješno vodi knjižničarsku družinu škole.

O radu knjižnice objavljuje članke u stručnim časopisima. Piše i o povijesti Hrvatske čitaonice sela Kuti - Gorski kotar kojoj volonterski pomaže u radu. Prati stručnu literaturu i permanentno se stručno usavršava te drži stručna predavanja iz područja školskog knjižničarstva. Redovno sudjeluje u Proljetnoj školi školskih knjižničara Republike Hrvatske u Crikvenici i seminarima riječkog Društva knjižničara te u radu Aktiva školskih knjižničara.

Više je puta pohvaljivana od ravnatelja, prosvjetnih savjetnika i nadzornika. Ministar prosvjete i športa nagradio je njezin rad 1998. godine promaknućem u zvanje stručnog suradnika - mentora, a 2002. godine promaknućem u stručnog suradnika - savjetnika, što je najviše zvanje koje se u Hrvatskoj dodjeljuje školskim knjižničarima.

Lj. Zorić

Uz dva važna teksta (Novosti 17, listopad 2001., str. 7, 8, 9) potrebno je, u interesu cjelovitog sagledavanja problema i, naravno, struke, skrenuti pažnju na činjenice koje su zanemarene, nisu spomenute, a bez poznavanja kojih nije moguća kompetentna ocjena događaja o kojem se radi. Riječ je o tekstovima: »*Mišljenje vezano uz 'slučaj Korčula'*« i »*Revizija i otpis provedeni 1997. u Knjižnici 'Ivan Vidali' u Korčuli*«.

I. »Mišljenje vezano uz 'slučaj Korčula'«

Tekst je službeno očitovanje HKD-a o problemu od osobite važnosti za društvo, a posebno za struku: riječ je o fenomenu devastacije knjižne građe (u javnosti poznatom i kao knjigocid).

Podržavajući sve osnovne ocjene u tekstu (osude postupaka devastacije, nepravovremeno reagiranje na takve postupke, narušavanje ugleda struke uslijed toga, nagovještaj aktivnijeg stava prema neprofesionalnosti i neosnovanom okrivljavanju bibliotekara, ocjenu postupka u Korčuli...), ipak smatram da je tekst manjkav u sljedećem:

1. U tekstu je problem devastacije knjižne građe neopravdano reduciran samo na jedan slučaj: odabirom naslova i, naročito, formulacijom: »Kao stručni djelatnici osuđujemo ovaj i sve slične slučajeve, ako ih je bilo.«

Tko je iole pratio novine, mogao je primijetiti da je takvih 'slučajeva' bilo više, ali je izostala bilo kakva reakcija nadležnih, uključujući i HKD. Najgore je što u proteklom desetljeću nisu objavljeni nikakvi zvanični podaci o otpisu, koji bi otklonili brojne nesporazume.

Unutar fenomena knjigocida »slučaj Korčula« **nije bio: ni jedini, ni prvi (dakako ni posljednji), ni najobimniji, niti po nepoštivanju pozitivnih propisa i po neprofesionalnosti izuzetak.** Međutim, koliko mi je poznato, sticajem okolnosti je najdokumentiraniji. **A s obzirom na iskazana obilježja postao je paradigmom za fenomen knjigocida.**

2. Iz pomnijivog uvažavanja navedenih činjenica bilo bi korisno da je u tekstu navedeno: što je sve, zašto, kako omogućilo devastaciju knjižne građe u proteklom desetljeću, zašto nadležni nisu na to reagirali, sankcionirali knjigocid, zašto javnost nije od službenih tijela o knjigocidu informirana i zašto su ignorirana brojna javna (u novinama objavljena) reagiranja građana i novinara.

3. Stav o obavezi društva da brani neopravdano prozvano članove-bibliotekare, ali i da sankcionira nesavjesne članove-bibliotekare načelno je ispravan. Zašto to nije primijenjeno u »slučaju Korčula«, kad je u tekstu jasno rečeno da u Korčuli nisu poštivana pravila hrvatskog bibliotekarstva i da je uništavanje građe u Korčuli izazvalo ogorčene reakcije u javnosti i postalo kulturni skandal?

II. »Revizija i otpis provedeni 1997. u Knjižnici 'Ivan Vidali' u Korčuli«

Ovaj izvještaj Radne grupe u četiri (od šest) točke nedvosmisleno je konstatirao nepoštivanje profesionalnih pravila i postojećih propisa o reviziji i otpisu. To upućuje i na zaključak da se u konkretnom 'slučaju Korčula' radi o: nemaru, neznanju, površnosti i neodgovornosti – ukratko o nesavjesnosti iskazanoj u postupku revizije i otpisa.

Treba, međutim, reći da je Izvještaj manjkav:

1. **Definirani cilj (»...da prouči u potpunosti probleme vezane uz reviziju i otpis proveden 1997....«) nije ostvaren –**

izostavljena su važna sporna pitanja samoga postupka, ali su zanemarene i važne okolnosti koje su prethodile i omogućile, a zatim i slijedile nakon sporne revizije i otpisa (a izravno su s tim postupkom u vezi).

2. **Izostavljena je jasna i nedvosmislena ocjena:** da li je sporna revizija i otpis dovršena ili još traje. Razjašnjenje je osobito važno za odgovor na pitanje: kako se to knjižna građa može otpisati, pa i baciti u kontejner za smeće, a da postupak revizije i otpisa nije završen?

3. **Trebalo je taksativno navesti:** koje sve odredbe pozitivnih propisa i koja sve profesionalna načela, pravila, uzusi nisu poštivani u konkretnom postupku.

4. **Nije ništa rečeno o odgovornosti osnivača:** zašto nije osnovao propisanu Komisiju za verifikaciju revizije i odobrenje otpisa, zašto nije obavio istragu kad je Ministarstvo u veljači 1998. naložilo Županijskom uredu da se istraga provede, zašto o rezultatima istrage nije obavijestilo Gradsko vijeće, zašto je javnost obmanjivana o propustima u postupku revizije i otpisa?

5. **Izvještaj ni jednom riječju ne spominje upozorenja i nastojanja Matične službe:** od 1997. do ožujka 2001. Matična je služba upozoravala na neprofesionalne postupke, ali je bila ignorirana – ne samo u Korčuli (od odgovorne osobe u Knjižnici i lokalne vlasti), nego i od nadležnih organa u Županiji i Zagrebu.

6. **Prešućena je činjenica krivotvorenja dva važna javna dokumenta:** Godišnjeg izvještaja o radu Gradske knjižnice (u nizu godina – od 1997. do 2000. ni u jednom se ne spominje postupak revizije i otpisa, iako je u javnosti, ali i službeno o tome bilo govora, a osim toga je Izvještaj o radu dokumenat na temelju kojega osnivač prosuđuje o radu i na njemu temelji odluke) i, zatim, Zapisnika o reviziji i otpisu (na ustrajno inzistiranje Matične službe Zapisnik je napisan tek krajem 2000. godine, dakle tri godine nakon spornog postupka, a pritom je napravljen nepropisno i s elementima falsificiranja).

7. **Izvještaj ni jednom riječju ne spominje propust u postupku tzv. nuđenja otpisanih knjiga:** ne samo što je dokumentacija bila manjkava, nego nije postupljeno ni prema propisu o matičnosti, tj. prema propisanom redoslijedu informiranja nadležnih o otpisanoj građi.

8. **Raspoložujući dokumentacijom o kontroverznom iskazima broja otpisanih knjiga** Izvještaj je ipak sasvim izostavio ocjenu o razlozima takvih iskaza.

9. **U Izvještaju navedena ocjena o sadržaju otpisanih knjiga veoma je dvojbena,** ali bi to morala biti tema posebne rasprave, za koju ovdje nema mjesta.

III. Zaključujući primjedbe potrebno je naglasiti:

1. Premda su objavljeni tekstovi dragocjeni u razmatranju problema (općenito i konkretnog), ipak se ne može reći da je sporni problem knjigocida primjereno tretiran. Nadležni bi organi, uključivši i bibliotekarske, trebali pomnije proučiti fenomen knjigocida.

2. Moram iskazati zadovoljstvo što je barem na ovaj način, indirektno doduše, s brojnim nejasnoćama i s dosta zakašnjenja, ipak dovoljno jasno našoj javnosti rečeno da su brojna javna i interna upozoravanja, a naročito ona korčulanina Krana Lozice, novinara Igora Lasića, prof. dr. Milana Kangrge, Viktora Ivančića, Feral Tribune-a, Novog lista, pa i moja – ako smijem to reći – bila utemeljena i opravdana.

Ante Lešaja

Glavna urednica:
Ana Barbarić

Uredništvo:
Alema Belan-Simić
Vedrana Juričić
Lobel Machala
Krešimir Pintarić
Jadranka Slobodanac

Lektura: Tomica Vrbanc

Adresa uredništva i adresa za narudžbu:
Hrvatsko knjižničarsko društvo
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb
tel.: 01 6159 320; fax.: 01 6164 186
e-mail: novosti@hkdrustvo.hr
<http://www.hkdrustvo.hr>

Tisak: KRATIS d.o.o., Zagreb

Naklada: 1600

Članovima Hrvatskoga knjižničarskog društva zahvaljujemo na dosadašnjoj suradnji i želimo sretan Božić i uspješnu 2003. godinu.

Uredništvo

Preplatite se na

ELEKTRONIČKE NOVOSTI O KNJIŽNIČARSTVU NA INTERNETU ZA 2002.

i uštedite svoje dragocjeno vrijeme

Elektroničke novosti o knjižničarstvu na Internetu jesu prva *TJEDNA* elektronička serijska publikacija o kulturnoj baštini (knjižničarstvu, arhivistici, muzeologiji, izdavaštvu) u Hrvatskoj i na hrvatskom jeziku.

Elektroničke novosti izlaze već petu godinu kao komercijalno izdanje, financirano isključivo pretplatom svojih vjernih čitatelja.

Sadržaj svakoga broja *Elektroničkih novosti* donosi novosti o:

- razvojnim planovima i programima u knjižničarstvu, muzeologiji, arhivistici i elektroničkom izdavaštvu te općenito o zaštiti, dostupnosti i digitalizaciji kulturne baštine,
- informacije o relevantnim konferencijama i savjetovanjima,
- informacije o knjižničarskim školama, tečajevima i učenju na daljinu,
- sadržaje relevantnih elektroničkih časopisa,
- aktualne rasprave o problemima iz prakse,
- izbor najkvalitetnijih HTTP adresa (razvoj knjižničarstva, Web muzeji, referentna literatura, korisni linkovi, programske podrške i sl.)

Pretplata za 2002. godinu uključuje primanje *Elektroničkih novosti* elektroničkom poštom tjedno (svakoga ponedjeljka, ukupno 52 broja) i lozinku za online pristup Web verziji časopisa na hrvatskom i engleskom jeziku.

Cijena godišnje pretplate za *Elektroničke novosti* je 1.200 kuna, a polugodišnja pretplata je 700 kuna.

Web verziju *Elektroničkih novosti* o knjižničarstvu na Internetu možete pogledati koristeći lozinku *gost*, odnosno *guest* na adresama:

URL za hrvatski tekst <http://www.ring.net/coni/novosti.htm>
(ISSN 1331-7164, *Elektroničke novosti o knjižničarstvu na Internetu*)

URL za engleski tekst <http://www.ring.net/coni/news.htm>
(ISSN 1331-7407, *Electronic News on Librarianship on the Internet*)

Preplatite se na e-mail adrese: vesna.turcin1@zg.tel.hr ili coni@ring.net

Dr. sci Vesna Turčin,
samostalni knjižničarski savjetnik
CONI – Razvojno istraživačke usluge
Hrvatska, Zagreb, Z. Rogoza 20
tel./fax (01) 6043352; 098 354408